REGD: NO. H. 18 ఏడ్ర్రతి 0-20 పై. 18-12-64 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 36] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 51

తిమ్మారెడ్డిగారి ప్రజాసంఘాలు
కాంగ్రెస్‌లో మళ్లీ కొత్త కలకలం!

జిల్లాలు, తాలూకాలతో సహా అన్ని స్థాయిల్లోను ప్రజల ఇబ్బందులను ప్రభుత్వానికి తెలియజేసి వాటిని తొలగించేటందుకు ప్రయత్నించడానికని చెప్పి, చిన్నచిన్న సంఘాలను ఏర్పాటుచేస్తాను అని ప్రదేశ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డిగారు చేసిన ప్రకటన స్థానిక రాజకీయ వర్గాలలో రకరకాల అభిప్రాయాల ప్రకటనకు అవకాశం కల్పించింది. ఈ 'విశ్వామిత్రసృష్టి' వుద్దేశమేమిటని ప్రశ్నించేవారిసంఖ్య చాలావుంది.

ఇన్నాళ్ళకు ప్రజలకు నిత్యం ఇబ్బందులంటూవుంటాయని, వాటిని తొలగించడానికి ప్రయత్నించవలసినబాధ్యతంటూ అధికారంలోవున్నపార్టీకి వుంటుందని ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు గుర్తించడం, వాటిని తొలగించడానికి పూనుకొనడం సంతోషించదగినదని కొందరంటున్నారు. అట్టు మాత్రం అభిలషణీయంకాదాఅని విమర్శకుల మరోప్రశ్న.

తిమ్మారెడ్డిగారు తమ పూర్వాశ్రమంలో ఆదార్య రంగాగారిశిష్యుల్లో వొకరు. "దళారంకుడు రంగా" అని కొందరు ఆయన్ను హేళనచేసినప్పటికీ, రంగాగారి వ్యవస్థీకరణపద్ధతులు చాలా శక్తివంతమైనవి. వాటికీ కమ్యూనిస్టుపద్ధతులకు సామ్యం చాలావుంది. రాష్ట్రమంతటా వ్యక్తిగతమైన తన అనుచరవర్గాన్ని సృష్టించుకునేందుకు తిమ్మారెడ్డిగారు వుద్దేశిస్తున్నారని ఆయన విమర్శకులు చెబుతున్నారు.

ఏమైనప్పటికీ కాంగ్రెసులో మళ్ళీ క్రొత్త కలకలం బయలుదేరింది. ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కార్యాలయమైన గాంధీభవనంలో

—తరువ 7-వ పేజీలో

హైదరాబాదులేఖ
మావిలేఖరి

ఏ స్థానిక ఎం. ఎల్. ఏ. గారో తన బంధువర్గానికో, లేక తనను ఎన్నికల్లో గట్టిగా సమర్థించిన పలుకుబడికల వ్యక్తులకో సంబంధించిన విషయాలను తనకనుకూలంగావున్న మంత్రిగారిదగ్గరకుపోయి, అనుకూలమైన వుత్తర్వులను సంపాదించుకొనడంకన్న, ఒక సంఘమంటూయేర్పడి, అందరి యిబ్బందులను, కష్టనిష్ఠూరాలను పరిశీలించి సహాయంచేయడానికి పూనుకొనడం యెప్పటికైనా మంచిదే. కాని ఈ పనిని సాధించడానికి తిమ్మారెడ్డిగారు అవలంబిస్తున్న విధానం, పద్ధతి కొందరి విమర్శకు, అనుమానాలకూ దారితీస్తున్నది.

స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘాలన్నీ ఇలాంటి బాధ్యతలు నిర్వర్తించడానికి కాకపోతే మరెందుకువున్నట్లూ అనేది ఒకప్రశ్న. కాంగ్రెసుసంఘాలుకాక, ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు స్వయంగా ప్రతిజిల్లాలో, తాలూకాలో తను యోగ్యులనుకున్న వారితో సంఘాలు యేర్పాటుచేస్తే, అవి కాంగ్రెసుసంఘాలను నిరాదరించి, వాటికి పోటీగా వేరేసంఘాలను, వాటి వుద్దేశమేమైనా, యేర్పాటుచేసినట్లేకాదా అనేది రెండవప్రశ్న.

కాంగ్రెసుసంఘాలు ప్రస్తుతం ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించేటటువంటి బాధ్యతలను నెరవేర్చేస్థితిలోలేవని తిమ్మారెడ్డిగారుబహిరంగంగానేచెప్పారు.కొంతవరకు అది నిజంకూడా. అయితే దానికి విరుగుడు 'పోటీ'గా కనపడే వేరేసంఘాలను పైనుంచి సృష్టించడంకన్న, కాంగ్రెసు సంఘాలచేతనే చిన్నచిన్న వుపసంఘాలను ఉత్సాహవంతులతో కూడినవి ఏర్పాటు చేయించి, అవి కార్యశీలత్వం ప్రదర్శించే

విజయలక్ష్మి పిక్చర్సువారి రాజోయే చిత్రంలో రాజశ్రీ

టెలిఫోన్ - ఆఫీసు : 294. ఫ్యాక్టరీ : 496. రెసిడెన్సు : 492.

పూర్ణా బిస్కెట్ ఫ్యాక్టరీ
సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

క్రిస్మస్ - నూతనవత్సరము - సంక్రాంతి
సందర్భమున మా హృదయ పూర్వక అభివందనములు తెలియచేయుచున్నాము.

నిపుణులచే స్వచ్ఛమైన నేయి - వెన్నతో తయారైన కేకులు - బిస్కత్తులు - రొట్టెలు వాడి చూడండి.

★★★★ బహుమతులకు ప్రత్యేకముగ తయారుకాబడుచున్నవి ★★★★

★ ★

ఆల్‌మండ్ పేస్టు
ఫ్లవర్ బేస్కెట్
ఫ్రూట్ బేస్కెట్
పైనాపిల్
ఫ్రూట్ బంచ్

కస్టర్డ్ ఫ్రూట్
ఆరంజి ఫ్రూట్
స్టీమర్ - చర్చి
క్రో కొడైల్
ఆటీన్ - డైమండ్

★ ★

హౌస్‌హోల్డు బిస్కత్తులు : కిలో రూ. 5.

-ఇంకోసంగతి:- మావద్ద క్రొత్తసంవత్సరానికి - క్రిస్మస్‌కు - సంక్రాంతికి రకరకాల గ్రీటింగుకార్డులుగూడ వున్నవండి.

తమరు ఒకసారి వచ్చి చూడండి : సుస్వాగతము.

మా సరుకులు క్రిందిచోట్లకూడ లభించును:-
ట్రంకురోడ్డు : పూర్ణాక్యాంటీన్.
ఆత్మకూరుబస్టాండు : నెల్లూరు

★

"నాల్కమీద పెడితె నలిగిపోతది రొట్టె.
కంటినిండ జూస్తె కరిగిపోద్ది
స్పెషలు బన్ను, లేదు చెప్పసాధ్యముగాదు
పూరిది క్రొత్త సృష్టి ఫస్టు క్లాస్!" —శివారెడ్డి.

WANTED TEACHERS

Applications are invited from Secondary trained teachers educated in English Medium to teach in Bala Vihar English Medium School. Nellore - Retired teachers preferred. Apply to correspondent.

భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 112 of 64 E P. 228 of 64
గాదిరాజు రామకృష్ణంరాజు
—వాది-డి॥ హో॥
కొల్లూరి సోమన్న —ప్రతివాది-జె॥ డి॥

ఈ నెంబరు జె. డి. హక్కు భుక్తములు గల దిగువ షెడ్యూలు ఆస్థి శ్రీ భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టువారిచే 11-1-65 తేది పగలు 11 గంటలు లగాయతు ఈనెంబరు జె. డి. శ్రీ కొల్లూరి సత్యనారాయణగారి పేర రూ. 500/- లకు 2-8-57 తేదీన నెల 1-కి రూ 100 కి రూ. 0-12-0 ల వడ్డీ చొప్పున వ్రాసిన తనఖా దస్తావేజు బాకీకిలోబడి బహిరంగ వేలం వేయబడును.

సర్కారువారిపాటు రూ. 200/- లు.

—: షెడ్యూలు :—

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా తాడేపల్లిగూడెం తా॥ గణపవరం సబ్‌డివిజనులో చేరిన గణపవరంగ్రామం కాలువ ప్రతివాది హక్కు భుక్తములుగల గ్రామకంఠం యింటి స్థలముకు హద్దులు: [తూ] రాజవీధి 10 గజములు [ద] వల్లభోతు శనకంగారి స్థలం 14 గజములూ [ప] వేగేశ్న రాజం రాజుగారి స్థలం 10 గజములు [ఉ] వేగేశ్న రాజం రాజుగారి స్థలం 14 గజములు యీ హద్దులమధ్య 140 చ. గజముల స్థలమున్నూ యిందులోని తాటియాకుల యిల్లున్నూ సహా.

—యం. రామలింగరాజు, అడ్వకేటు.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 129 of 57 E. P. 256 of 64
చేసు రామయ్య —డిక్రీహోల్డరు.
కల్లవర్పి మహదేవరావు, గాజులపల్లె
—జెడ్జిమెంట్ డెటర్.

ప్రతివాదియొక్క తాలూకు భూములు 27-1-65 తేదిన పై కోర్టువారియెదుట వుదయం 11 గం. నుండి వేలము వేయబడును. కొనగోరువారు సదరు తేదివద్ది యేలం పాడుకొనవచ్చును. వివరములు యీ క్రింది అడ్రసువారి ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

—శాశంకి వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టి, అడ్వకేటు, నంద్యాల.

నెర్విటాల్

నరముల బలహీనత -
- రక్తపుపోటుకు

బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటిచే తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైనను హరించి, దక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిద్రాకర, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లతిమ్మిరులు, పోటులు, కాళ్లు, చేతుల మంటలు, తిమ్మెరలు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా గ్రుడపట్టకుండుట, గుండెదడ, ధాతునష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో మించిన ఔషదము మరొకటి లేదు. 8 వా॥ సీసా 5-75 న పై.

ఇండియన్ మెడిసిన్‌హౌస్
విజయవాడ

బ్రాంచిలు: రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బజారు వీధి - నాయుడు పేట.

జమీన్ రైతు

శ్రీ క్రోధి మార్గశిర శుద్ధ చతుర్దశి
శుక్రవారం 18-12-1964

భాషా వివాదం

ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వం తన విధానాన్ని గూర్చి స్పష్టంచేస్తున్నా, ఆ మార్గాన్నే అనుసరిస్తున్నా, తరచు భాషా ప్రశ్నను ఒక సమస్యచేసి, గందరగోళం గావించడం కొందరు హిందీభాషా దురభిమానులకు వినోదమైపోయింది.

హిందీ ప్రాధాన్యాన్ని ఎవ్వరూ కాదనడం లేదు. అది దేశభాష కావలసిన అవసరాన్నికూడా ఎవ్వరూ వివాదించడం లేదు. అట్లనే విశ్వవిద్యాలయ విద్య ప్రాంతీయ భాషలలో జరగాలనేదే అందరి అభిలాష. ఈ విషయాన్ని స్వర్గీయ శ్రీ నెహ్రూ మొదలు అందరూ చెప్పున్నదే, అంగీకరిస్తున్నదే. అయితే విద్యామంత్రి శ్రీ చాగ్లా పార్లమెంటులో నుడివినట్లు ఈమార్పు ఎంతో జాగ్రత్తగా, దీర్ఘాలోచనతో, అంచెలవారీగా, నెమ్మదిగా అమలు జరగడం అవసరం. ఈ అవసరాన్ని శ్రీ చాగ్లాతోటి ప్రభుత్వాధిపతులు గమనించినంతగా, హిందీభాషా వాదులు గుర్తించడంలేదు. వారికి ఒక్కసారిగా ఇంగ్లీషు స్థానంలో, హిందీ ప్రత్యక్షం కావాలె. ఈ దురుకుతనానికి సిద్ధంకాని వారినంతా దుయ్యబట్టడం వీరికి అలవాటైపోయింది.

హిందీ ఏనాటైనా దేశభాష కావలసి వుంటుంది, తప్పక అవుతుంది. కాని ఈనాడే అది దేశభాష కాలేదు. ఈ నగ్నసత్యాన్ని హిందీ భాషావాదులు గమనించడం అవసరం. హిందీ తెలియని ప్రాంతాలమీద ఒక్కసారిగా ఆ భాషను నిర్బంధంగా రుద్దితే, దానివల్ల దేశసమైక్యత దెబ్బతినిపోతుంది; ప్రజల మధ్య భాషా వైషమ్యాలు వచ్చిపడతాయి. హిందీ దేశసమైక్యతకు వుద్దేశింపబడితే, దానిని బలవంతంగా, ఈనాడే ప్రవేశపెట్టడం అనాలోచితము, మూర్ఖము, ప్రమాదకరము అవుతుంది. ఈ విషయంలో శ్రీ చాగ్లా చాల దృఢమైన వైఖరిని అవలంబించడం అభినందనీయమైన విషయం.

ఇంగ్లీషు ఒకప్పుడు నిర్బంధంగా ప్రజలమీద రుద్దిన రాజభాషకావచ్చు. కాని ఈనాడు దేశంలోని అన్నిప్రాంతాల ప్రజలమధ్య అనుసంధాన భాషగా అది రాణిస్తున్నది. ఇంగ్లీషు లేకుంటే ఈనాడు దేశసమైక్యతే లేదేమోననే పరిస్థితికూడా కనబడుతుంది. అంతేకాదు, ఇంగ్లీషు ప్రపంచభాష. దానిని త్రోసివేయడం ప్రపంచంతో సంబంధాన్ని కోల్పోవడమే; అభ్యున్నతికి అడ్డుగోడ కట్టుకోవడమే. అందువల్ల మనం ఏభాషను జాతీయభాష చేసుకున్నా, ఇంగ్లీషు స్థానాన్ని క్రిందుపరచడంకాని, దానిని విస్మరించడంకాని అవివేకమే అవుతుంది. ఈ విషయంలో హిందీ భాషోన్మాదుల వెర్రికేకలకు ప్రభుత్వం ఏమాత్రం లొంగుబాటు చూపకూడదు.

విశ్వవిద్యాలయాలలో ప్రాంతీయ భాషను బోధనాభాషగా ప్రవేశపెట్టడంలోను; హిందీని దేశభాష గావించడంలోను ఏమాత్రం తొందరపాటు వహించకుండా, క్రమానుగతమైన మార్పుకు పూనుకోవడం యుక్తము; అది దేశక్షేమకరము. ఇంగ్లీషును నేటి స్థాయిలో కొనసాగించడంకూడా అవసరం. ఈ అన్ని విషయాలలో విద్యామంత్రి శ్రీ చాగ్లా వైఖరే ప్రభుత్వవిధానం కావడం సంతోషదాయకం. శ్రీ చాగ్లావంటి న్యాయదృష్టికల మంత్రి అధ్వర్యంలో భాషాసమస్య వివాదాస్పదం కాకుండా, అందరికీ సంతృప్తికరంగా, సమరసంగా, ప్రశాంతంగా పరిణామంచెందగలదని మాదృఢవిశ్వాసం.

——

ఈ వారం విశేషాలు

ఢిల్లీలో యింత చలి అంటే పూరశే యెముకలుకొరికే చలి అంటే సరిపోదు; గత గురువారంనుండి 18 మంది బ్రిమ్మరులు చలిబాధ భరించలేక చనిపోయారంటేనే అక్కడెంత చలివుందో, యెంతమంది బిచ్చగాళ్లున్నారో అర్థమవుతుంది.

మనిషి జీవితాలు యెంత చులకనై పోయాయి, యెంత చవకైపోయాయి యీ దేశంలో! మనకు యెన్నో దేవాలయాలున్నాయి, మఠాలున్నాయి, మతసంస్థలున్నాయి, ధర్మసంస్థలున్నాయి; వుండదానికిమాత్రం వున్నాయికాని; సత్రాలు పేదాబిక్కి తలదాచుకోవడానికి వుపయోగపడవుగదా! అట్లాంటివేమైనావుంటే యిట్లాంటిబాధలుండేవికాదుగదా! మానవ కారుణ్య తత్వానికి, మతానికి యెంత లేదా అయిపోతున్నది!

' ' '

ఐ. ఏ. యస్. పరీక్షలకు హాజరవుతున్న వుత్తమశ్రేణి విద్యార్థులసంఖ్య నానాటికి తగ్గిపోతున్నది. గత వొకటి రెండు సంవత్సరాలు కేవలం సంఖ్యామాత్రంగానే కాకుండా, గుణాత్మకంగాకూడా యీ తగ్గుదల కనపడుతున్నది. ప్రథమశ్రేణిలో వుత్తీర్ణులైన పట్టభద్రులనుండి ఐ. ఏ. యస్.కు హాజరవుతున్నవారుకూడా చాలవరకు తగ్గిపోతున్నారట. ఈ వివరాలన్నీ మొన్న పార్లమెంటులో హోమ్ మంత్రిత్వశాఖవారు వెల్లడిచేశారుగాని యీ పతనోన్ముఖ దోరణులకు తగిన కారణాలేమిటో వారు విశ్లేషణ చేసినట్లులేదు.

అయినా యీ ఐ. ఏ. యస్. అనేది స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత వొక దశాబ్దంపాటు యువమేధావి తరాన్ని యెంతగానో ఆకర్షించింది. కాని రానురాను విశాలమైన ప్రయివేటువ్యాపార, వాణిజ్య, పారిశ్రామిక రంగాల్లో లభ్యమవుతున్న వున్నతోద్యోగులకన్నా యీ ఐ. ఏ. యస్. వల్లవచ్చే వుద్యోగాల్లో యేమీ ఆకర్షణీయమైన అంశాలు లేకపోవడమేకాదు, నేడు ప్రభుత్వ శాఖాధికారులకున్న గౌరవహోదా ప్రతిపత్తులుకూడా చాలవరకు తగ్గిపోవడముకూడా కారణంకావచ్చు. ఏమైనా సగటు స్థాయి విద్యార్థులకు ఐ. ఏ. యస్. రంగం కావడం దేశపరిపాలనా వ్యవస్థకు అరిష్టదాయకం.

' ' '

ఆకాశవాణిలో అత్యధిక శక్తివంతమైన మీడియం వేవ్ ట్రాన్సుమిటర్ వచ్చే రెండేళ్ళలోగా కలకత్తాలో యేర్పాటవుతుందని ప్రచారశాఖ మంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి పార్లమెంటులో ప్రకటించినపుడు పలువురుసభ్యులు హర్షధ్వానాలు చేశారంటే అదెంత ప్రధానమైన, అత్యవసరమైనప్రకటనో అర్థమవుతున్నది. కొంతకాలంగా ఈ శక్తివంతమైన ట్రాన్సుమిటర్ యేర్పాటుగురించి యెంతో రగడ జరగడం, అసందిగ్ధంగా నిల్చిపోవడం సంభవించింది.

ఇప్పటి ట్రాన్సుమిటర్ద్వారా భారతదేశం ఉత్తరాగ్నేసియా సీమల్లోని ఇరుగుపొరుగుదేశాలకు తన యదార్థచిత్రాన్ని, విధానాలను తెలియజేస్తుంది. దీనిని 'రూపాయల రుణం' దేశాలనుండి సంపాదిస్తుందని ఆమె తెలియజేసింది.

' ' '

రాజ్యాంగంలోని 370 వ సూత్రాన్ని సవరిస్తూ కాశ్మీరుకు వర్తింపజేయడమనే విషయం చాలకాలంనుండి యెందువల్లనో నానుతున్నది. ఆహాశ పాకిస్తాన్ మళ్ళీ దానిమీద ఐక్యరాజ్యసమితికివెళ్ళడం, దానిమీద గొడవచేయడం యెందుకులే అన్నట్లు కేంద్రప్రభుత్వం చాప్యం ప్రదర్శిస్తూవస్తూన్నట్లున్నది. ఈ విషయమై కాశ్మీర్‌ప్రభుత్వంనుంచి సిఫార్సు లాంటిది ముందుగా రావాలనీ, అప్పుడే పార్లమెంటు నిర్ణయం తీసుకోవడానికి వీలుంటుందని ఒక అభిప్రాయం ప్రచారంలోకొచ్చింది. కేంద్రప్రభుత్వం యెందువల్లనో ఇట్లా ఈ బాధ్యతను రాష్ట్రప్రభుత్వంమీదకు నెడుతూవస్తున్నదా అనిపిస్తున్నది.

ఇట్లా యీ సూత్రాన్ని సవరించి కాశ్మీరుకు వర్తింపజేస్తామని శ్రీ నందా ప్రకటనచేసి అప్పుడే 15 రోజులైనా, యిప్పటిదాక ఉత్తరువులేవీ జారీకాలేదు. కాని కాశ్మీర్ నాయకులు యేమనిచెప్తున్నారంటే, ఈ విషయంలో ఒక్క పార్లమెంటుకే అధికారంవుందనీ, రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ప్రసక్తియేమీలేదని న్యాయశాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయపడుతున్నారట. ఏమైనా తటపటాయించకుండా పార్లమెంటులోనే ఈ నిర్ణయంతీసుకొని కాశ్మీర్‌ను సంపూర్తిగా సంలీనంచేసుకొనే సాంకేతికచర్యను పూర్తి చేయుగలరని ఆశిద్దాం.

' ' '

కాశ్మీర్ మాజీప్రధాని శ్రీ బక్షీ గులాం మహమ్మద్‌ను అనారోగ్య కారణాలవల్ల నిర్బంధంనుంచి విడుదలచేశారు. శ్వాసకోశ సంబంధమైన వ్యాధివల్ల బాధపడుతున్నందువల్ల ఆయనను విడుదల చేశారని అంటున్నారు. మరికొందరు యిందులో యేవో రాజకీయాలు లేకపోలేదని అంటున్నారు. కాశ్మీర్ ప్రధాని శ్రీ సాదిక్ మాత్రం యిందులో రాజకీయాలేవీలేవనీ, బక్షీ అనారోగ్యమే ప్రధాన కారణమని ప్రకటిస్తున్నారు. అంతేగాక బక్షీపై అవినీతి ఆరోపణలనుగురించి అతిత్వరలోనే దర్యాప్తు జరిపేందుకు వొక న్యాయమూర్తుల సంఘాన్ని నియమిస్తారనికూడా అన్నారు. ఈ న్యాయమూర్తులెవరైంది రెండుమూడు రోజుల్లోనే నిర్ణయం కావచ్చునని తెలుస్తున్నది. మొత్తానికి కాశ్మీర్‌లో నాయకులు అరెస్టుకావడం, విడుదలకావడం, మళ్లీ అరెస్టుకావడం, యిట్లా చక్రనేమి క్రమంగా జరుగుతుండడం రివాజైపోతున్నట్లున్నది.

' ' '

దేశంలో విద్రోహకరమైన చర్యలకు, భారత వ్యతిరేక ప్రచారానికి పెకింగ్ ధన సహాయమా? అవుననిపిస్తున్నది! కలకత్తాలో మూడు విదేశాలకు చెందిన ప్రతినిధులుకొందరు పెద్దపెట్టున దేశవ్యతిరేక కార్యకలాపాలను కొనసాగిస్తున్నారని లోకసభలో జరిగిన తర్జనభర్జనలనుబట్టి తెలుస్తున్నది. దేశీయ వ్యవహారాలశాఖ వుపమంత్రి దేశశ్రేయస్సు దృష్ట్యా పూర్తి వివరాలు వెల్లడిచేయడం బాగుండదని స్పష్టమైన సమాధానమేమీ చెప్పలేదుగానీ; ఈ కార్యకలాపాలకు చైనా విరివిగా ధనసహాయంచేస్తున్నదనిమాత్రం లీలగా తెలిసివస్తున్నది.

బ్యాంక్ ఆఫ్ చైనాను మూసివేసిన పిదప చైనా కలకత్తాలో యిట్టి కార్యకలాపాలకు దిగినట్లున్నది. ఆశ్చర్యమల్లా ప్రభుత్వం యేమిచేస్తున్నదనే. "దేశశ్రేయస్సు" అనే బూచికింద ప్రభుత్వం తగిన సమాధానం యివ్వకుండా తప్పుకొంటున్నదని శ్రీ కామత్ గట్టిగా వాదించారు. ఇవన్నీ చూస్తుంటే రాజాజీగారు యిటీవల కొల్లాయంలో మాట్లాడుతూ "నేనేగాని ప్రధాని అయితే కమ్యూనిస్టుపార్టీని యీ సమయంలో నిర్బంధించేవాణ్ణి" అని అన్నమాటలో సత్యం లేకపోలేదనిపిస్తుంది.

' ' '

రాజధాని నగరంలోని వొక రాయబార కార్యాలయం వుద్యోగికి రహస్య సమాచారాన్ని అందజేశారనే ఆరోపణలమీద ఢిల్లీ ప్రత్యేక పోలీసువారు ఏడుగురిని అరెస్టు చేశారు. వీరిలో వొక కేంద్ర మంత్రిత్వశాఖలో పనిచేస్తున్న అరుగురు వుద్యోగులున్నారట. ఇట్లావున్నాయి అత్యంత పరిస్థితిలో, చైనా వుపద్రవం వుంటున్న యీరోజుల్లో మన వ్యవహారాలు!

' ' '

ఇన్నాళ్లూ కుయ్‌కయ్ అనకుండా పడివుండిన పంజాబ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి కైరాన్‌గారు వొక్కసారిగా కేంద్ర, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నాయకులను దురుసుగా విమర్శిస్తూ తనపేరుతో పంజాబీ వారపత్రికల్లో వ్యాసాలు ప్రకటిస్తున్నారట. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు శ్రీ కామరాజ్‌గారి దృష్టికి యీ వ్యాసాలను పంజాబు ముఖ్యమంత్రి శ్రీరామ్‌కిషన్ తీసుకొచ్చారు. అంతేకాదు, పంజాబ్ శాసనసభా కాంగ్రెస్‌పార్టీనాయకుని హోదాలో కైరాన్‌కు ఒక వార్నింగ్ యిస్తూ (మందలిస్తూ) యీ నిందాప్రచారానికి పొడిగట్టడం బాధ్యతాయుతమైన ముఖ్యమంత్రిపదవిని నిర్వహించిన పెద్దతరంవారు యిట్లాంటి దూషణకు దిగడం తగదని, అలాంటివేవైనావుంటే పార్టీసమావేశాల్లో చర్చకు తేవడం బాగుంటుందనీ గట్టిగా వొక లేఖవ్రాశారు.

' ' '

కోయంబత్తూరు దగ్గరవున్న తూర్పు బెంగాల్ కాందిశీకుల శిబిరంలో దురదృష్టకరమైన సంఘటన వొకటి జరిగింది. ఒక స్త్రీ పట్ల ఆ శిబిరంలో వుంటున్న వొక పోలీస్ కానిస్టేబుల్ అసభ్యంగా, అక్రమంగా ప్రవర్తించడం, అందుమీదట అక్కడున్న పోలీసు ఠాణాపై రాళ్లురువ్వడం, 'ఆత్మరక్షణ' కోసమని ఒక పోలీస్ కాల్పులు జరపడం, ఈ కాల్పుల్లో ఒకరు మరణించడం, మరొకరికి తీవ్రమైన గాయాలు తగలడం జరిగింది. అపై మద్రాస్ ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ హుటాహుటిన అక్కడకు వెళ్లడం, విచారణ జరిపించినమీదట పోలీస్ కానిస్టేబుల్ వొకరిని సస్పెండు చేయడం జరిగింది. శరణార్థుల శిబిరంలో యిట్లాంటి దురదృష్టకరమైన సంఘటనలు జరగడం చాలా శోచనీయంగానేవుంది.

' ' '

మనవాళ్లు చేయలేకపోయినా, విదేశస్తులైనా చేస్తున్నందుకు సంతోషించాలి. మహాత్మాగాంధీపై 60 లక్షల స్టెర్లింగుల వ్యయంతో చలనచిత్రాన్ని నిర్మించడానికి బ్రిటిష్ నటుడు రిచర్డ్ ఎడిన్‌బరో పూనుకున్నారట. లండన్‌లోని భారతీయోద్యోగి శ్రీ మోతీలాల్ కొఠారితో కలిసి 'ఇండో-బ్రిటిష్ ఫిలిమ్స్ లిమిటెడ్' అనే సంస్థను స్థాపించారట. ఈ చిత్రం ఇండియా, ఆఫ్రికా, బ్రిటిష్ స్టూడియోల్లో నిర్మాణమవుతుందని; లూయీ ఫిషర్ వ్రాసిన "గాంధీజీ ఆత్మకథ" ఆధారంగా యీ చిత్రనిర్మాణం జరుగుతుందని తెలుస్తున్నది.

' ' '

ఐక్యరాజ్యసమితిలో చైనాకు సభ్యత్వమిచ్చే విషయమై సమితిలోని ఆఫ్రేసియా దేశాలమధ్య యిప్పుడు కొత్తతగాదా నడుస్తున్నది. ఈ తగాదా అసలు ప్రవేశం సమస్యనుగూర్చికాక, 2/3 వంతుల మెజారిటీతో చైనాకు ప్రవేశం లభించాలా లేక మామూలు మెజారిటీచాలా అన్నఅంశంపై సాగుతున్నది.

ఇండోనేసియా, కంబోడియా, అల్జీరియా, ఘానాలు మామూలు మెజారిటీ వాదాన్నీ; భారతదేశం, యుగోస్లావియా, థాయ్‌లెండ్, జపాన్, దేశాలు 2/3 మెజారిటీ వాదాన్ని సమర్థిస్తున్నాయి.

సమితిలో స్వరణ్‌సింగ్ ప్రసంగం యిట్లావున్నది అనేవిషయం యెట్లావున్నా, 1949 తర్వాత సమితిలో భారత ప్రతినిధి చైనా ప్రవేశసమస్యను ప్రస్తావించకుండా ప్రసంగించడమనేది వీరొక్కరే మొదటిసారిగా చేశారు.

——

ఇదీ లోకవృత్తం

లోకసంచారి

★ మంచికైనా రష్యాతో కలిస్తే అమెరికన్ ప్రజలు జాన్సన్ ప్రభుత్వాన్ని మెచ్చరా?
★ కాంగోలో నిజం తెల్పడం నక్షత్రాలెంచగలిగినవానికే సాధ్యం!
★ ఎర్రచైనా పైత్యం మళ్లీ ప్రకోపించింది
★ విల్సన్—జాన్సన్ చర్చల సారాంశం?

రష్యా - అమెరికాల సాన్నిహిత్యానికి అనగా ద్వేషయుక్తమైన సహజీవనానికిగాక ద్వేషరహితమైనసహవాసానికివాతావరణం అనుకూలమవుతున్నది.'ఇచ్చి-పుచ్చుకునే'-ధోరణిలో సమాధానం కుదరవచ్చును.

పర్యవసానం: జరాన శాంతి చర్చల బాకీల విషయమై అమెరికా హితవును పాటించవలెను. దేశరక్షణవ్యయాన్ని తగ్గించేవిషయంలో రష్యాతో అమెరికా సమాధానపడవలెను.

ఉభయులంకలిసి రక్షణ వ్యయాలను తగ్గించుకుందామని రష్యా ప్రతినిధులు అమెరికా ప్రతినిధులను చర్చలకు పిలిస్తే, అందుకంగీకరించి అమెరికన్లు రష్యన్లతో రహస్యంగా ఒప్పందానికి వచ్చివుంటారు. అది రహస్యమని తెలియక, ఆ ఒప్పందపు వివరాన్ని రష్యాప్రధాని వెల్లడించేసరికి, 'అబ్బే! అటువంటి ఒప్పందం ఏమీ లేదండీ! వారి'కోతకు' 'మా కోత'కు లంకె లేదండీ! మా'కోత'కు మా కారణాలే వేరు'-అనిఅమెరికన్లుబిగ్గరగాప్రకటించడం జరిగింది. ఇది గోల్డ్ వాటర్ ఎపెక్టా,స్వామీ? దింతచచ్చినా, పులుసుచావలేదా? మంచికైనా రష్యాతో కలిసినట్లుతెలిస్తే అమెరికా ప్రజానీకం జాన్సన్ ప్రభుత్వాన్ని మెచ్చదా?

మావో ఎపెక్టుమున్నది, కోసిగిన్ (రష్యా సాహసించి 'సామ్రాజ్యవాది'యైన జాన్సన్‌తో ఒప్పందానికి సిద్ధమైనాడు! ఎర్రచైనా 'దాదాగిరీ' (రౌడీ – పహిల్వాన్ల బెదిరింపులను ఉత్తరహిందూస్థానంలో ఈ పేరున పిలుస్తారు) నడకను లక్ష్యం చేయక, రష్యా ప్రభుత్వం (అందులో క్రూషేవ్ తర్వాత ప్రభుత్వం!) అమెరికా ప్రభుత్వంతోకలిసి, అదీనదీగాక రక్షణ వ్యయం తగ్గింపునుగూర్చి సంప్రదించడమే గాక సమాధానానికి వచ్చినట్లు ప్రకటించడం సాహసం కాదా?

ప్రపంచంలో సంఘర్షణను తగ్గించేఈ తరుణాన్ని జారవిడిచిన అమెరికా అవివేకం క్షంతవ్యంకాదు.

జరాన శాంతిచర్చల బాకీలవిషయంలో సైతం రష్యా దూరదృష్టితో అమెరికా చూపిన గత్యంతరాన్ని స్వీకరించగలదని విశ్వసించెదము.

* * *

కాంగో ప్రతిధ్వని జరాసలో, ఇటీవలే దారుణంగా వినిపించింది. బ్రిటన్–అమెరికాలు పొంచేసి సాయపడి, తిరిగి పాతసామ్రాజ్యవాదాన్ని కాంగోలో నెలకొల్పనెంచినవా? తెల్ల ప్రాణాలకున్న విలువ నల్లప్రాణాలకులేదా? వందలు, వేలు నష్టమైన (తెల్ల కిరాయి సైనికుల చర్యల మూలాన) కాంగో నల్లజనంసంగతి, అమెరికాలో తెల్లకిరాతకుల దుర్మార్గానికి బలిఅవుతున్న నల్లవారి సంగతి ఎవరికి

—కొరవ 8-వ పేజీలో

బ్రూక్‌బాండ్ టీ కంపెనీలోని విద్యాశాఖవారు జరిపిన కళా, వ్యాసరచనాపోటీలో గెలుపొందిన నలుగురు బ్రిటిష్ విద్యార్థులు (ఇద్దరు విద్యార్థినులు, ఇద్దరు విద్యార్థులు) ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులతోకలసి యిటీవల 16 రోజులపాటు ఇండియాలో విలాసయాత్ర జరిపారు. ఏటా జరిగే యీ పోటీలలో యీయేడు బ్రిటన్‌లోని పదివేలస్కూళ్ళనుంచి 8 లక్షలమంది పాల్గొన్నారట.

వారం... వారం...

దేశద్రిమ్మరి

నెహ్రూ మామూలుఆయుధాలసాయాన్ని అర్థించినపుడు శాస్త్రి అణ్వస్త్రభీతికి విరుగుడు ఎందుకు పొందకూడదు?

మనకు ఎర్రచైనా అణ్వస్త్రభయం లేని గ్యారంటీ లభించింది. మనకేగాక లోకానికంతకూ లభించింది. శాస్త్రి-విల్సన్ తదుపరి జాన్సన్ విల్సన్ చర్చల ఫలితంగా ఇది స్పష్టమైనది. ఇప్పట్లో లోకరక్షణకు (కేవలం దేశరక్షణ అనే ప్రాతిపదిక పినాడో ఎగిరిపోయింది. బ్రిటిష్‌సీమ సరిహద్దులు హిమాలయాలలో వున్నట్లు ఆ సీమలోని బిల్లలు గ్రహించిన సంగతి పాఠకులెరుగుదురుగదా!) ఇంతకంటె మంచిమార్గం ఇంకొకటిలేదు.

పాక్‌ప్రభువుల భావనమాత్రం భిన్నంగా వున్నది. 'మీ ప్రవర్తనవల్ల అమెరికా అంత ఆభరయ్యేట్లున్నది' అని ప్రతిపక్షాలకూటమి ఆరోపించినా లక్ష్యంజేయక, గింది). పెకింగ్‌మీద బాంబువేసిరమ్మని అప్పడా అడిగేది? దాడి మనమీదరాకుండా కాపాడుకోవలెను. అవలివారిమీదకు దూకమని మేమనడంలేదు. మనకేమీ ఖర్చు లేకుండా, మన ప్రజలను, స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడుకునేమార్గం మనకవసరం. శత్రువుకు కంపరం పుట్టించే ఆయుధం మనవద్ద వుండవలెను. మనమీద తనబాంబు వడే లోపలనే, తాను నాశనమై పోతాననే భయం శత్రువుకు కలగవలెను. అందువలన, ఉత్తరకాలతరక్షణకై అమెరికాతో మనం ఉమ్మడి ఒప్పందానికి రావలెను. సాధ్యమైతే, సోవియట్ ప్రభుత్వంతోనూ ఇట్టి ఒప్పందం కావలెను.

పెద్దక్షరాల పదతాలాన్ని పాఠకులారా, గమనించండి. శాస్త్రి చేసే ప్రయత్నం అది

వారిని గనకనూ, మునుపు అమెరికా, ఇటీవల బ్రిటన్ స్పష్టంగా మన అలీనవిధానాన్ని మెచ్చినవి గనకనూ, ఇక ఆ గొడవమాని, దేశరక్షణలో ప్రభుత్వానికి స్వతంత్రపార్టీ నిర్నిబంధంగా తోడ్పడుతుందా?

యుక్తప్రశ్నలకిది సమయంకాదు.

* * *

దేశంలో ఆహారపరిస్థితిని అదుపులోకి తెచ్చే ప్రభుత్వప్రయత్నంపట్లకూడా 'స్వతంత్రుల' వైఖరి విచిత్రంగావుంది. కంట్రోళ్ళను ఉల్లంఘించేవారిని శిక్షించడం 'అనాగరికం; క్రూరం' అని దాండేకర్ పార్లమెంటులో పల్కినాడు. దానికి మంత్రి హాస్యం ఛలోక్తిగా చెప్పినారు: 'మిత్రమా, నిన్ను కొంచెం సవరింతునా? మన సమాజంలోగల అనాగరికులపై, క్రూరులపై చర్యలు గైకొనడానికే ఈ శాసనావళి సంకల్పించబడినది.'

దేశంలో అందరికీ తెలుసును—వ్యాపార మండలి ఆహారం విషయంలో ఏంచేసింది, చేస్తున్నదీ కూడాను. ప్రభుత్వ వ్యాపారం వద్దన్న సర్వోదయ నాయకుడు జయప్రకాశ్ ఈ మండలిపై చివరకు ఏమని వ్యాఖ్యానించిందీ మనకు తెలియదా?

ఇదంతా తెలిసికూడా, అక్రమవర్తకులు చేసేవారిని శిక్షించే పద్ధతికి ఆటంకం కలిగించడం న్యాయమా?

స్వతంత్రపార్టీ నీతి ఏమిటిది? దేశంలో దుష్టులకు స్వేచ్ఛ, అంతర్జాతీయంగా దాసోహం-ఇదీ ఒక నీతేనా?

ఈ అత్యవసర సమయంలో స్వతంత్రపార్టీ దేశరక్షకుగా ప్రభుత్వానికి ఫుడ్‌కార్పొరేషన్ విషయంలో సాయపడవలెను. అంతర్జాతీయంగా అలీనవిధానాన్ని బలపరచి, వెలుపలనుంచి గట్టిసాయం మనకందేట్లు చూడవలెను.

రాజాజీ, మసాని, దాండేకర్ నిష్కళంకమైన దేశభక్తులు, ప్రజాసేవకులు. ఈ సమయంలో దేశానికీ, ప్రజలకూ, ఏది ముఖ్యమో గమనించి, తమపార్టీ వైఖరిలో తగిన మార్పును తేగలరని విశ్వసించెదము. లేకున్నచో, తమ పార్టీ నిల్వడం దుర్లభమై, పాయకులే మిగిలెదరని వినయపూర్వకముగా హెచ్చరించడమైనది.

* * *

మనదేశంలో నిజాయితీ పరునికి స్థానంవున్నదా? నిజమాడిన నిష్ఠూరమన్నారు. అల్లని, నీతి, నిజాయితీగలవారు నోరు మూత వేసుకొని వుండవలసినదేనా?

ఉదా: మనదేశంలో ముస్లిముల స్థితిని గమనించండి. గోపాలరెడ్డిగారు 15 ఏండ్ల క్రితం వీరినిగూర్చి ఒక చక్కని వ్యాఖ్య చేసివుండిరి. అదేమనగా, వారు హైందవుల వలె, జాతీయముస్లిములవలె, అందరూ పరిపూర్ణంగా దేశభక్తులు గావడానికి కొంత సమయం పడుతుంది-అని. భాసానుల్లారావుగారివంటి 'క్రిటిక్'గూడా ఆప్రకటనను మెచ్చుకున్నారు. ముస్లిములంతా వెంటనే లీగ్‌భావాలనువదలి స్వచ్ఛమైన జాతీయభావాలను అలవర్చుకోవలెననే తొందరపాటు పనికిరాదని హెచ్చరించారు. ఇందులో తప్పేమున్నది?

ఈ ధోరణిలోనే ఇటీవల ఢిల్లీలో మన కాంగ్రెస్ పెద్దల ఆశీర్వాదంతోకూడిన

—కొరవ 8-వ పేజీలో

భారతసేవాదళం ఒకటి మనకెంతో అవసరం

పాక్‌నియంత 'తన ఆటంబాంబు ప్రేలుడు ద్వారా తనకు ప్రపంచంలో గొప్ప, బలమైనస్థాయిని సంపాదించుకున్నాడి' అని పల్కినాడు. బ్రష్టేచ కాబా గతి?

ఇక మనదేశంలో ప్రపథాన్ని ఏవిధంగానైనా ఎదిరించవలెననే ఉబలాటంలో 'స్వతంత్రులు' తెలిసి-తెలియని మాటలు మాట్లాడుతున్నారు. ఈ మసాని వ్యాఖ్యానాన్ని (పార్లమెంట్ ప్రసంగం) వినండి: "మనమీద దెబ్బపడిన తర్వాతవంటయ్యా సాయానికని ప్రతిఘటించేలాభంవుండదు. (పోయినసారి అట్లా జరిగాదా? కాకుంటే, తక్షణమే అమెరికా–రష్యాలతో ఒడంబడి పొలేదని కోపమా?

పూర్వం, నెహ్రూ మామూలు ఆయుధాలదాడి జరిగినప్పుడు అమెరికా సాయాన్ని అర్థించగా, శాస్త్రి అణ్వస్త్రభీతికి విరుగుడును ఎందుకు పొందరాదు? అలీన విధానానికి అది భంగం కావపుడు, ఇది భంగమవుతుందా? అనికూడా మసాని ప్రశ్నించినాడు. ఎవరన్నారయ్యా అవుతుందని?

అలీన విధానం అవతలో ఎవరినైనా సాయం అడగడానికి అడ్డంరాదని రుజు

ఢిల్లీ
హమ్‌దర్ద్ దవాఖానా
వారి మందులు యిచ్చట దొరకును.
* * *
అరుణోదయ మెడికల్స్
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు
టెలిఫోన్: 371.

శాసనసభ చర్చలలో అధికార పార్టీసభ్యుల విఫలత!

రావణాసురునికాష్టంలాగ, నీలంసంజీవ రెడ్డిగారి విగ్రహవ్యవహారం శాసనసభ శీతాకాల సమావేశంలో మొదటినుంచి చివరిదాకా ఏదో రూపంలో పేర్కొన బడుతూనేవచ్చింది.

ప్రతిపక్షాలకు చెందినవారు, అధికారంలోవున్న పార్టీ నాయకుల్లో ఒకరి గురించి ఏ సాకుపైనైనా విమర్శించడానికి పూనుకొనడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. కాని అధికారంలోవున్న పార్టీకార్యకర్తల నాయకులు వున్నసత్యాన్ని ఒప్పుకొని యదార్థాన్ని సభకు తెలియజేస్తే, వివాదానికి అవకాశముండదు — కనీసం వాస్తవాలకు సంబంధించినంతవరకు. కాని పార్టీ నాయకుడు బ్రహ్మానందరెడ్డి తదితర ప్రముఖులు ఎందుకో చివరిదాకా మూకీభావం వహించారు. తాముకూడా ప్రసంగిస్తే వివాదం ఇంకా పెరుగుతుందని భావించివుంటారు. లేదా, ఈ వ్యవహారమంతా తమకు బాధకరంగా ఉండడం మూలాన మూకీభావమే సముచితమని తలచివుండవచ్చును.

ఈ వైఖరే కాంగ్రెస్‌పార్టీ సభ్యులంతా చివరిదాకా వహించివుంటే బాగుండేది, కాని ఈ విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపనలో ప్రధాన పాత్ర వహించిన డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావుగారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు అగ్నిలో ఆజ్యం పోసినట్లయింది. విజయవాడ పార్కులో విగ్రహానికి ప్రత్యేక రక్షణ లేదని, మంత్రివర్గంవల్ల విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానంపై జరిగిన చర్చలో పాల్గొంటూ డాక్టర్ చలపతిరావుగారు చెప్పారు. రెండురోజులతరువాత స్వతంత్ర పార్టీ సభ్యుడు రామచంద్రరావు దేశపాండేగారు ఒక ఫోటోనుతెచ్చి, దాని ఆధారంగా డాక్టర్ చలపతిరావుగారు చెప్పింది వాస్తవం కాదని, వాస్తవంకాని సమాచారం ఏ సభ్యుడు సభకు ఇవ్వకూడదని చెప్పారు. అప్పుడు అధ్యక్షస్థానంలో వున్న వుపసభాపతి వి. కె. నాయక్‌గారు, ఒక ప్రతిపాదన రూపంలో ప్రవేశపెట్టినట్లయితే, ఆ విషయమై ఆలోచిస్తామని చెప్పారు. మరునాటికల్లా మళ్లీ ఈ సమస్యపై దాదాపు అరగంట చర్చ వాగ్వివాదం జరిగింది. సభాపతి సుబ్బారెడ్డిగారు ఈ చర్చనంతా సభారికార్డునుండి తొలగించివేశారు. పత్రికా విలేఖరులకు ఇదంతా రిపోర్టుచేయవద్దని శాసనసభ కార్యదర్శి పాదరిగారిచేత చెప్పించారు. అయితే రామచంద్రరావుగారు లేవదీసిన పాయింట్‌పైన మరునాడు తమ నిర్ణయాన్ని తెలుపుతామన్నారు. ఈ విధంగా మరొకసారి ఎవరికీ సంతోషాన్ని కలిగించని ఈ విషయం సభలో ప్రస్తావించబడింది. ప్రసక్తమంగా ఈవిషయాన్ని పురపరించిన వందేమాతరం రామచంద్రరావుగారుకాని, తర్వాత మాట్లాడిన డాక్టర్ చలపతిరావుగారుకాని "రక్షణ" గురించి పేర్కొన్నా, 'పోలీసు' పద ప్రయోగం చేయలేదు; లేకారని ప్రకటించిన పత్రికలు తప్పుడు సమాచారం ప్రకటించాయి; విగ్రహంవున్న పార్కులో పోలీసులు ఎందుకైనా వుండవచ్చును. కేవలం విగ్రహాన్ని రక్షించడానికే వున్నారని భావించనక్కరలేదు కాబట్టి శ్రీ దేశపాండేగారి ప్రతిపాదనలో పాయింట్ ఏమీలేదని సభాపతి తమ తీర్పుచెప్పారు.

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

వందేమాతరం రామచంద్రరావుగారు మొదట ఈవిషయం ప్రస్తావించినప్పుడు, వారిచేతిలో పోలీసులు విగ్రహాన్ని కాపలా కాస్తున్నట్టు చూపుతున్న చిత్రంవుంది; కనుక "పోలీసు" పదప్రయోగంచేసినా చేయకపోయినా వుద్దేశం అదే; ఆ విష

—తరువాత 9 వ పేజీలో

జనవాణి

సంస్కృత పరిషత్తు

విద్యాప్రియుడు, సంస్కృతభాషాభిమాని అయిన మాజీ కలెక్టరు శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్ క్రితం సంవత్సరం ఆగస్టులో విశ్వసంస్కృత పరిషత్తు అనే సంస్థను ఇక్కడ నెలకొల్పారు. కార్యవర్గానికి ఎన్నికైన వారందరూ (వొకరిద్దరుతప్ప) వయోవృద్ధులు. తమతమ కార్యాలలో అహర్నిశం నిమగ్నులైనవారు. అందువల్ల సంఘం వుద్దేశ్యాలేవీ అమలు జరుపబడలేదు.

శ్రీ రాజగోపాల్‌గారు వుండినంతవరకు కార్యదర్శి శ్రీ వేగూరు వెంకటప్పయ్య కొన్ని జయంతులుమాత్రం జరిపించారు. ఆయన వార్ధకం బదిలీకాగానే యీయన మిన్నకుండిపోయారు. ఏడాది గడిచిపోయి చాలకాలమైంది. భాషాప్రియులు జ్ఞానసంస్థ ప్రారంభంలో యేదో జరగబోతుందని ఆశించారు.

ఊళ్లో తక్కిన సంస్థలమాదిరే యిది కూడా హాయిగా నిద్రపోయింది. కనుక కార్యదర్శిగారు వెంటనే జనరల్‌బాడీని సమావేశపర్చి నూతన కార్యవర్గాన్ని యేర్పాటుచేసి, పదవీవిరమణ చేయుదురుగాక. అసమర్థులు తాము అసమర్థులమని తెలిసికూడా యెందుకు పోలెడు బాధ్యతలు తమనెత్తిపైన వేసుకుంటారో బోధపడుటలేదు.

నెల్లూరు. — కె. రామనాథం.

జిల్లా పరిషత్తు హైస్కూళ్ల వాచ్‌మెన్లు

నెల్లూరు జి.ప.హైస్కూళ్లలో పనిచేయు నైట్‌వాచర్లు — స్వీపర్లు కంటింజెంటు అనే పేరుతో వుంటూ హైస్కూలు హెడ్మాస్టర్ల యింటిపనులకు రాత్రిపగలనా వాడుకోబడుచున్నారు. కంటింజెంటువారు గనుక యేక్షణంలోనైనా వుద్యోగాలకు వుద్వాసన జరుగుతుందని భయం వెంటాడుతూనే వుంటుంది. హెడ్మాస్టర్ల యింటిపని పలు వెంటనే తొలగించి జవానులమాదిరిగా వీరికి అన్నివసతులుకల్పించాలని జి.ప: ప్రెసిడెంట్‌గారిని కోరుతున్నాము.

నెల్లూరు —ఒక బాధితుడు

బొట్లగూడూరు బస్సు

ఈబస్సు యింతకుపూర్వం పామూరు నుండి నెల్లూరు తిరుగుతుండేది. మూడు సంవత్సరముక్రిందట బొట్లగూడూరు దాకా పొడిగించబడి పగటిపూట్నే బయలుదేరి 11 గంటల్లోపే నెల్లూరుచేరి తిరుగా నైట్‌హాల్టుకు బొట్లగూడూరుకు వస్తుండేది. కాని యీ పల 2 నెలలనుండి వర్షాకాలమనే నెపంతో రాత్రివేళల్లో పామూరులోనే నిల్పివేస్తూ ప్రయాణీకులనుఅక్కడే దింపివేస్తున్నారు. వారానికి వొకసారి నామకార్థం బొట్లగూడూరువచ్చి "బస్సు తిరుగుతున్నద"ని పించుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు.

—తరువాత 9-వ పేజీలో

ఆసుపత్రికి కావలసిన ఆహారపదార్థములు, ఇతర సామ్గ్రులు సప్లయిచేయుటకు

టెండరు నోటీసు

* * *

1965-వ సంవత్సరం ఏప్రెల్‌నెల 1-వ తేదీనుండి, 1966-వ సంవత్సరం మార్చినెల 31-వ తేదీవరకు నెల్లూరు గవర్నమెంటు వెల్‌ఫేర్‌ఫండు టి. బి. ఆస్పత్రిలోని రోగులకు కావలసిన ఆహార పదార్థములు ఇతర సామ్గ్రులువగైరా సప్లయిచేయుటకు సీలువేసిన డూప్లికేటు టెండర్లు 4-1-65 తేది సోమవారం మధ్యాహ్నం 2 గం॥ వరకు సదరు ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంటుగారు తీసుకొనెదరు.

టెండరు ఫారములు, సామానుల జాబితాలు టెండరు షరతులు కావలసినవారు గవర్నమెంటు ట్రెజరీలో ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటు తాలూకాన 'XXIII-మెడికల్-జే-మిసెలేనియస్' ఖాతాలో ఒక్కొక్క టెండరు ఫారము సెట్టుకు రూ. 5/- లు (అక్షరాల ఐదురూపాయలు) జమకట్టి సదరు చలానా ఫారమును ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంటువారి ఆఫీసులో యిచ్చి ప్రతి సెట్టుకు రూ. 0-10 పైసలు (పదిపైసలు) సేల్సుటాక్సు రొఖంగా కట్టి పొందవచ్చును. సామానుల జాబితా ఏడు భాగములుగా విభజించియున్నవి. ప్రతి భాగమునకు వేర్వేరుగా టెండరు ఫారములు పూర్తిచేసి, డూప్లికేటులో యివ్వవలెను.

టెండరుదారులు ప్రతి టెండరుతోటి 1-10-1964 తేదిన గాని, దానికి తరువాతగాని తహశీల్దారుచేత సంతకముచేయబడిన సాల్వెన్సీ సర్టిఫికెట్టుగాని, దానినకలు ఒక గెజిటెడ్ ఆఫీసరుచే సంతకము చేయించిగాని జతపరచవలెను. ఇదిగాక ఆదాయపుపన్ను, అమ్మకపుపన్ను వగైరాలు పూర్తిగా గవర్నమెంటుకు చెల్లించినట్లు సర్టిఫికెట్టు కూడ జతపరచవలెను.

తదితర వివరములు టెండరు ఫారముల సెట్టుతోటి పొందనగును.

—డా॥ పి. బి. రామచంద్రారెడ్డి,

సూపరింటెండెంటు, గవర్నమెంటు వెల్‌ఫేర్‌ఫండు, టి. బి. సి. డి. ఆస్పత్రి, నెల్లూరు.

వరిచేలలో చేపల పెంపకం

రైతుకు ఆదాయం, ఆహారం— భూసార రక్షణకు అనుకూలం

"నీటిలో గండుమీను, నేలమీద వరి చేను" అనిసామెత. అయితే రోజులు మారాయి. వరిచేను ఒడిలో కేరింతాలు కొడుతూ గండుమీలు చక్కగా పెరుగుతాయి.

జపాను, ఇండోనేసియా, థాయ్‌లాండ్, మలయా దేశాలలో వ్యవసాయదారులు వరిచేలలోచేపలను పెంచి, అదనపుఆదాయాన్ని సంపాదిస్తున్నారు. మనదేశంలోకూడా ఈ పద్ధతిని అవలంబించవచ్చును.

మనదేశములో మంచినీటిలో పెరిగే చేపలలో గండుమీను ముఖ్యమైనది. వీటిని వరిచేలలో పెంచినట్లైతే భూసారాన్నిపీల్చివేసే కలుపు మొక్కలను తినివేయడమే కాకుండా, వరిమొక్కలను నాశనముచేసే అనేక కీటకములను తినివేస్తాయి. ఈ చేపలు వరిమొక్కలకు మంచి ఎరువును కూడా ఇస్తాయి.

పశ్చిమజావా, ఇండోనేసియా వంటి దేశాలలో చేలకు నిరంతరాయముగా నీటి-సరఫరా వుండటంచేత వరితోపాటు చేపలు ఎల్లప్పుడూ పెంచబడతాయి. అక్కడ చేపలను ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకూ మూడుపర్యాయములు పట్టుతారు. ఇది ఒకపద్ధతి. రెండవపద్ధతి ప్రకారం చిన్నచిన్న చేపపిల్లలను ప్రతిసంవత్సరం వరిచేలలోనికి వదలుతారు. ఆరుమాసాల తరువాత ఎదిగిన చేపపిల్లలనుపట్టి బజారుకి అమ్మకానికి పంపుతారు. ఈ పద్ధతి ద్వారా రెండున్నర ఎకరాల భూమిలో 100 కిలోగ్రాముల చేపలులభిస్తాయి. అమెరికాలో ఈపద్ధతిని అవలంబించడంవలన అదనపు ఆదాయం రావడమేకాకుండా వరి పంటకూడా హెచ్చింది.

పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని 24 పరగణాలలో చేసిన పరిశోధనల ఫలితముగా 'కాత్లా' జాతిచేపలు 5 నుండి 8.3 అంగుళాల పొడవు, 'రోహూ' జాతిచేపలు 3 నుండి 7 అంగుళాల పొడవు, 'మృగాల్' జాతిచేపలు 3 నుండి 5 అంగుళాలపొడవు పెరిగినట్లు కనుగొనబడింది. బీహారులో చేసిన పరిశోధనల ఫలితముగా ఎకరానికి సుమారుగా సగటున 90 కిలోగ్రాముల చేపలు లభించినట్లు, వరిపంటకూడా పెరిగినట్లు కనుగొనబడింది.

వరిచేలలో చేపలను పెంచడం అక్కడి వాతావరణముపైన, చేపలరకాలపైన, వరిరకాలపైన, పెంచేపద్ధతిపైన (ఉపయోగించే సేంద్రియపుఎరువులు, రసాయనికపుఎరువులతో సహా), వరిచేలలో సహజముగా లభించే ఆహారముపైన ఆధారపడి వుంటుంది.

మంచిరకం చేపపిల్లలను ఎంపికచేయడములో శ్రద్ధవహించాలి. కాత్లా, రోహూ, మృగాల్ రకాలు వరిపండించే అనేక ప్రాంతాలలో చక్కగా పెరుగుతాయి. ఆ విధముగా పెరిగే ఇతరరకాల చేపలనుకూడా పెంచవచ్చును. నిలకడగావుండే నీటిలో గండుమీలు పెరుగవు. ప్రవహించే నీటిలోనే అవి పెరుగుతాయి.

1 నుండి 5 సెంటీమీటర్ల పొడవువుండే మేలురకపు చేపపిల్లలను ఆయారాష్ట్రాల

—తరువాత 9-వ పేజీలో

పుస్తక ప్రశంస

తెలంగాణ చరిత్రకు అధికార కళాముద్రపొందినఆఖ్యానము!

దేవులపల్లి రామానుజరావుగారి "తెలంగాణలో జాతీయోద్యమాలు"

కాకతీయ సామ్రాజ్య పతనానంతరం ఆంధ్రులు చీలిపోయినదిమొదలు, తెలంగాణాంధ్రులు నిలంబుశుల పాలనముక్రింద, ఒక దుర్భర ధ్వాంతయుగమున మ్రగ్గినా మానసికపోవక, తిరిగి 1956 నవంబరు మొదటి తేదిన ఆంధ్రసోదరులతో కలిసి, అఖండాంధ్రావనికి జయధ్వజమెత్తి మెరపించినారు.

రాజకీయ చైతన్యము

1800 లో బ్రిటిషు అధికారమునకు భారతదేశంలో ప్రేళ్లపారినవి. నైజాము ఆంగ్లేయులతో రాజీచేసుకొని లొంగిపోయినా, ప్రజలు జాగీర్దారులు తిరుగుబాట్లు చేయుచు, రక్తబలులతో స్వాతంత్ర్యదేవిని ఆరాధించుచుండినారు. 1806 లో మహిపతిరాయి, 1807 రోహిలాలు-మహారాష్ట్రులు — సర్దార్‌ఖాన్ కోటకాయి, 1808 లో నూరుల్ ఉమ్రా-రాఘరంభా నింబాల్కర్, 1820 లో రామారెడ్డి నదీపాన లక్ష్మణరెడ్డి మొదలగువారి నాయకత్వాన విప్లవపతాక మెత్తగా అణచివేయబడినారు.

శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి

1839 లో ఉత్తరభారతమున ఆంగ్లేయ వ్యతిరేకోద్యమము — వహాబి ఉద్యమము హైదరాబాదుపై తన జాగృతిహస్తమును పరపినది. బ్రిటిషువారి హత్యాకాండకు నైజాం పరద్యుతికి ఒక పెద్దకుట్ర పాటుగబడి, దారుణ ప్రజామారణహోమంతో నమసిపోయినది. నైజాం వంశీకుడు ముబారిజుద్దౌలా-కర్నూలు నవాబు ఇందు అర్పింపబడిన మహోజులు.

—తరువాత 11 వ పేజీలో

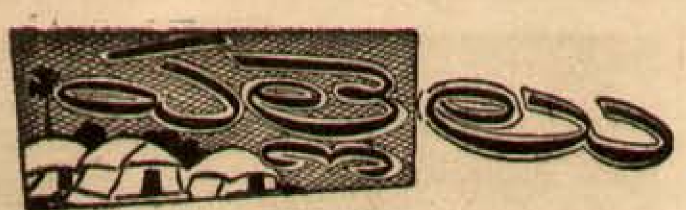

★ కావలి సైకతలింగం: ప్రభావాన్ని ప్రచారము చేసేవారికున్న స్వేచ్ఛ, వాస్తవాన్ని పాఠకులకెరిగించేవారికిలేదా?
★ సూళ్ళూరుపేట: ఆర్. ఎం. ఎస్. రైలుపెట్టె సీల్డు సంచిలో బియ్యం!
★ కుర్రు కలరాసేవ: కోట రాజీనామా

కావలి సైకతలింగం

సైకతలింగం ప్రభావాన్నిగూర్చి బహుళ ప్రచారంచేసుకోడానికి తత్సంబంధీకులకున్న స్వేచ్ఛ; దాని వాస్తవ విషయాలను పాఠకులదృష్టికి తేవలసిన పత్రికా విలేఖరికి లేదా?

అలాంటిస్వేచ్ఛ విలేఖరికిలేదనే మీరు భావిస్తున్నట్లున్నది. లేకుంటే పత్రికలో వచ్చినదానిమీద అంత నాలుక గుంజాకోవడమెందుకు? కరపత్రాలద్వారా కేకలు వేయడమెందుకు? అసలు ఈ సైకతలింగాన్నిగూర్చి బహుళ ప్రచారార్థం పత్రిక ద్వారా వెలుగుకు తీసుకొచ్చింది మీరే. లేకుంటే ఈ వివాదం పుట్టున్నమయ్యేవుండదు. ఒకసారి పత్రికలో వచ్చిన తర్వాత, దాని వాస్తవ విషయాలను పాఠకులకెరిగించడం పత్రికావిలేఖరి ధర్మం. ఆ కనీసధర్మాన్నే ఈ విలేఖరి నిర్వర్తించాడు. అంతేకాని, ఒకరు వ్రాయమంటే వ్రాయడానికి, ఒకరు మానమంటే మానడానికి ఈ విలేఖరి కీలుబొమ్మకాదు; వ్యక్తిత్వమున్నవాడే!

అసలు, మొదట కొందరు ఈ విలేఖరి వద్దకువచ్చి ఈ లింగం విషయం పత్రికకు పంపవలసిందిగా అడిగినప్పుడు, ప్రజల మూఢత్వాన్ని, అమాయకత్వాన్ని ఈ విధంగా వినియోగించుకోవడం ఉచితం కాదని చెప్పడం జరిగింది. ఆ పిమ్మటనే మీరు వేరొకరిచేత వ్రాసి పంపుకోవడం జరిగింది. మొట్టమొదట ఇసుకకుప్ప వానకు నిలబడిందని, ఆకుప్పలో మహిమ వున్నదని చెప్పి, అస్థలానికి ప్రజలను ఆకర్షించే సమయంలో ఈ విలేఖరికూడా అచ్చటే వున్నాడు. తర్వాత అభిషేకపాత్రతో కుప్పపై సిద్ధపడినపుడు, ఇసుక కొట్టుకొనిపోగా, వెంటనే అభిషేకాన్ని ఆపి, ఆకొట్టుకపోయిన యిసుకస్థానంలో విభూతిఅనే సిమెంటు కూరడంకూడా ఈ విలేఖరి గమనించిన అంశమే. 6తేది ఉదయం ఆలయం ఇసుకకుప్పముందు నాపరాళ్లుపరిపిస్తుండిన సమయంలో శ్రీ ఓబులశెట్టి సుబ్బరావును ఈ విలేఖరి కలుసుకొని, లింగానికి, దాని చుట్టువట్ల సిమెంటు ఎప్పుడు చేకారని ప్రశ్నించగా, ఈ మధ్యనే చేకారని వారు జవాబిచ్చారు. ఈ రహస్యం జనులకు తెలియదనే ధైర్యంతో, లింగంలో సిమెంటు ఏమాత్రం లేదంటూ ప్రచారం చేస్తున్నారు! కన్యకాపరమేశ్వరి ఆలయానికి ఉత్తరపువైపునవున్న వాముః దొడ్డిలోనుండి అచ్చటచ్చటా ఆలయంలోకి పాములురావడం ఆలయం కట్టినప్పటినుండి జరుగుతున్నదే. దానిని మరుగపరచి, ఇప్పుడు సైకతలింగ ప్రభావంవల్లనే అలాజరుగుతున్నదని అంటే నమ్మడం ఎట్లా?

ఈ మహాత్మ్యాలవట్ల నమ్మకంలేనివారిని నిందించేబదులు, వారినిచేర్చి లింగ మహాత్మ్యాన్ని ప్రదర్శించవచ్చుగదా! ఏమైనా, కన్యకాపరమేశ్వరి ఆలయాన్ని ఎంతో అభివృద్ధిచేస్తున్న కమిటీలో విభేదాలు సృష్టించి; భూతప్రేత పిశాచాలను పారద్రోలగలమని, అంబపూజతో ప్రజలను లక్షాధికార్లను చేయగలమని, తీర్థంతో

—తరువ 7 వ పేజీలో

ఒంగోలు
★ చీమకుర్తి, టంగుటూరు పంచాయతీ దావాలు
★ కాలేజి పెద్దు దహనం
★ చంద్రశేఖరం ప్రదర్శనం

మా విలేఖరి

చీమకుర్తి 6 వ వార్డునుండి శ్రీ నారాయణ పెద వెంకయ్య (స్వతంత్రపార్టీ) ఎన్నిక చెల్లదంటూ, శ్రీ గుద్దంటి శ్రీరాములు (కాంగ్రెస్) దాఖలుచేసిన దావాను ప్రిన్సిపల్ జిల్లామునిసిఫ్ శ్రీ వి. నరసింగరావుగారు విచారించి త్రోసివేస్తూ, 11 తేది తీర్పుచెప్పారు.

—తరువ 7-వ పేజీలో

కూనిరాగాలు *

★★★ 'లోకలిస్టు'

*** పాఠకుని జాబు ** ఖద్దరు కొరత – ఒక వృద్ధ కాంగ్రెస్ వాది విలాపం *** కొత్త నాలుగు కాలేజీలతోపాటు పాత రెంటినీ చూడండి**

ఒక 'ప్రేక్షకుడు' లోకలిస్టుకు జాబు వ్రాస్తున్నాడు చూడండి: "కూనిరాగాల శీర్షికద్వారా అనేకవిషయాలు బట్టబయలు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా నెల్లూరు 'మున్సిపాల్టీ'ని గూర్చి, జిల్లాపరిషత్‌నుగూర్చి అనేకవిమర్శలు చేసి వున్నారు. కాని నెల్లూరు సినిమాహాల్సులో జరుగుచున్న ఓవర్‌లోడింగునుగూర్చిగాని, యితర అత్యాచారాలనుగూర్చిగాని వ్రాసివుండలేదు. కాన ఇకమీదనైనా త్వరలోనే నెల్లూరు సినిమాహాల్సులో జరుగుచున్న ఓవర్ లోడింగ్, బ్లాక్‌మార్కెటింగ్‌యిత్యాదిఅత్యాచారాలనుగూర్చి బట్టబయలుచేయండి.''

ఇదీ ఆయనవ్రాసినజాబు.

అయ్యా, ప్రేక్షకుడుగారూ! నీ మాటనను నేను కాదనడంలేదు. కాని, వొక్క సినిమాహాళ్లలోనేకాదు, ప్రతిరంగంలో నేడు ఓవర్‌లోడింగ్, బ్లాక్‌మార్కెటింగ్ అనేవి ప్రతిచోటా విచ్చలవిడిగా గుడ్డలిప్పేసి గంతులేస్తున్నయిగదా సోదరా! వీటికి అడ్డంపట్టి, బట్టబయలుచేయడమంటే, సర్వసమగ్రంగా వెల్లడించడమంటే యేజర్నలిస్టుకైనా సవాలులాంటిది. నేటి యీ అరాచక, అగమ్యగోచర పరిస్థితుల్లో యీ సవాలును యెదుర్కోవలసిన బాధ్యతకూడా ప్రతి జర్నలిస్టుమీద వుండనేవుంది. ఈ సవాలును యెదుర్కొంటూ కూనిరాగాలావన చేయడమేగదా లోకలిస్టు ఆదర్శం. ఇంతకూమీరన్న విషయాలు లోకలిస్టు దృష్టికి రాలేదేమోనని అనుకోబాకండి. ఎప్పుడోవచ్చాయి.'ప్రెయిజా'లో వాకమూల నానుతూనేవున్నాయి. క్రమంగా వాటిమీద కూడా యీ కలమ్ యేదీయుడు విరుచుకపడక తప్పుదుగదా! అయితే యెప్పుడు అని మాత్రం యిప్పుడే అడగొద్దు!

' ' '

ఒక నెల్లూరు వృద్ధకాంగ్రెసువాది విలాపం చూడండి: "అయ్యా లోకలిస్టుగారూ! నేను వృద్ధ కాంగ్రెసు నాయకుణ్ణి కాకపోవచ్చుగాని, వృద్ధకాంగ్రెసు వాదిననే విషయం తమకు బాగా యెరిగిన విషయమే గదా. మాగోడు యేమని చెప్పుకోవాలి చెప్పండి. కనీసం కాంగ్రెసుమార్కు ఖద్దరు గట్టుకొనే దానికికూడా మేముసరిగా నోచుకోలేదుగదా. ఇప్పుడంటే మా తిండి సరిగా మీసారైనాయెలవని వాడుకూడా కాంగ్రెస్‌వాణ్ణిని చెప్పుకుంటూ ఖద్దరు కవచం వేసుకొని తమవల్యం గడుపుకొంటూ డోకాలేకుండా తిరుగుతుంటే మాగతి అనుకొనే నాధుడుకూడా లేడుగదా! మాకేం మంత్రిపదవులిమ్మని అడుగుతున్నామా? సహకారసంస్థల్లో పదవులిమ్మని అడుగుతున్నామా? సమితుల్లో వున్నత పదవులిమ్మనిగాని, ఇవేమీకాకుండా యెరువులు, గిరువులు సబ్సిడీలు ఇప్పించమని ప్రాధేయపడ్డం గానిలేదే! మేమడుగుతున్నదల్లామందిరకం

—తరువ 12 వ పేజీలో

మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి గాంధీ, పటేల్, ఆంధ్రకేసరివలె సహజసిద్ధ మైననాయకుడని కందుల ఓబులరెడ్డి ప్రశంస!

గుండ్లకమ్మ ఆనకట్టకు శంకుస్థాపన: కనిగిరిలో కళాశాల నెలకొల్పాలని విజ్ఞప్తి: వెలిగండ్ల విద్యుత్ప్రసారోత్సవం

రూ. 4,15,187 లఖర్చుతో, 416 ఎకరాల పాతమాగాణికి, 350 ఎకరాల క్రొత్తభూమికి సాగుదల సౌకర్యం కల్గించగల, 7 మైళ్ళ పొడవుకల కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురం తాలూకా వేములకోటకాల్వ పథకానికి;రూ 11,03,000 ల వ్యయంతో, 1814 ఎకరాలకు నీటి సౌకర్యంకల్గించగల, 9 మైళ్ళ పొడవుకల నెల్లూరుజిల్లా దర్శితాలూకా కొర్పర్లకోటకాల్వ స్కీముకు, పబ్లిక్‌వర్క్సు శాఖామాత్యులు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు, 13 తేది మార్కాపురం సమీపంలో, గుండ్లకమ్మ నదిగట్టున శంకుస్థాపనలు జరిపారు.

వేములకాల్వ పథకం గుండ్లకమ్మకు లోగడ నిర్మించివున్న ఆనకట్టకు సంబంధించగా; కొర్పర్లకోట పథకం, అదేనదికి కొంత దిగువగా నిర్మింపబడే ఆనకట్టకు సంబంధించివుంది. కొర్పర్లకోట స్కీముకై గుండ్లకమ్మపై 300 అడుగుల పొడవున ఆనకట్ట నిర్మింపబడుతుంది; ఇచ్చట గరిష్ఠ వెల్లువ ప్రవాహం 50 వేల క్యూసెక్కులు. 8 అడుగుల వెడల్పు, 2½ అడుగుల నీటి పరిమాణంగల కాల్వద్వారా కొర్పర్లకోట నాగులచెరువు,గంగులచెరువు, కొత్తచెరువు, నాయుడు చెరువు, కొండప్ప చెరువు, లక్ష్మీపురం చెరువు వగైరా చెరువులకు నీటి సరఫరా జరిగి; 978 ఎకరాల

పాత ఆయుకట్టుకు, 834 ఎకరాల క్రొత్త ఆయుకట్టుకు సౌకర్యం కల్గుతుంది. దీనివల్ల సాలీనా 907 టన్నుల ఆహారోత్పత్తి జరుగుతుంది. ప్రభుత్వానికి 1.87 శాతం అర్థికలాభం కలుగుతుందని అంచనా.

ఉభయస్కీముల శంకుస్థాపనకు మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. శ్రీశైలం నుండి 13 తేది ఉదయం 10 గంటలకు మార్కాపురం చేరారు. వారితోటి కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షులు శ్రీ విజయభాస్కర రెడ్డి, టి. రామచంద్రారెడ్డి; శాసనసభ్యుడు శ్రీ కందుల ఓబులరెడ్డి; ఇరిగేషన్ శాఖ ఉన్నతాధికార్లు విచ్చేశారు. నెల్లూరు జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రరెడ్డి, శాసనసభ్యులు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, శ్రీ దిరిశాల వెంకటరమణారెడ్డి; తర్లుబాడు, మార్కాపురం, యర్రగొండపాలెం సమితి అధ్యక్షులు శ్రీయుతులు రావిపాటి మహానంద, జంకె రామరెడ్డి, వేగినాటి కోటయ్య చౌదరిగారలు మంత్రిగారి బృందానికి స్వాగతమొసగారు. ఈ విధంగా ఈ కార్యక్రమం రెండు జిల్లాలకు సంబంధించి, రెండుజిల్లాల ప్రజాప్రతినిధులతో జరిగింది. కొర్పర్లకోట స్కీముకై గత 20 ఏండ్లుగా ఆందోళన జరుగుతుండినది. ఇది ఆ ప్రాంతానికి వరప్రసాదినిఅంటే అతిశయోక్తిగాదు.

—తరువ 12.వ పేజీలో

నవకతోట బహిరంగ వేలం

కలికివాయః బిట్రగుంట, చిమ్మిరి రామకృష్ణయ్యగారి పసుపుల కౌలములో 31-12-64 తేది మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు నదరుగ్రామంలోని సర్వే నె. 368 లో యు 1-13 సెంట్లున్నూ, సర్వే నెం. 369, 370, 387 ల్లలో యు 13-50 సెంట్లున్నూ, సర్వే నెం. 389, 391 ల్లలో యు 4-42 సెంట్లులోని నవకతోపు బహిరంగ వేలము ద్వారా అమ్మబడును. వేలము షరతులు పాటముందు ప్రకటించబడును.

వివరములకు:-

చిమ్మిరి రామకృష్ణయ్య,
కె. బిట్రగుంట, 14-12-64.

ఇంటిజాగా అమ్మబడును

నెల్లూరు స్టోన్‌హౌస్‌పేట ప్రకాశ్ నగరులో 47½ అంకణములు ఖాళీజాగా అమ్మబడును. చుట్టూ ప్రహరీగోడ కట్టియున్నది - వివరములకు:-

మద్దాళి రాధయ్య,
రాజా పీరయ్య,
(రైస్‌బ్రోకర్లు)
స్టోన్‌హౌస్‌పేట - నెల్లూరు.
(టెలిఫోన్ : 285.)

పెనుకొండ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 15 of 63. E. P. 374 of 64

కలవల వెంకటేశగుప్త అండ్ బ్రదర్సు, హిందూపురం ... —వాదులు.
గొల్ల అక్కలప్ప, పీరాపురం - హిందూపురం తాలూకా —ప్రతివాది.

పై డిక్రి బాకీకిగాను ప్రతివాది బాపతు షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని పై కోర్టువారి యెదుట బహిరంగముగా 19-1-65 తేది పగలు 10 గం॥ నుండి వేలం వేయుదురు.

షెడ్యూలు:-

అనంతపురం రి. డి. బిలుమత్తూరు సబ్ రి. డి. కు చేరిన పీరాపురం గ్రామం పొలములోని జమీనుల వివరము:-

ఖాతు	స. నె. వె.	య. ట్లు.	తరం
1. స. తరి	116-1A	0-50	3-2-0
2. ,,	116-1C	0-21	1-5-0
3. ,,	116-1D	0-57	3-8-0
			ఇందులోని బావిసహా.
4. ,,	122-9A	0-35	1-12-0
5. స. కుష్కి	88-1A	1-25	1-0-0
6. ,,	88-1C	0-91	0-10-0
7. ,,	141-4A	0-86	0-5-0

ఈ జమీనులున్నూ, ఇందులో కానుగ, వేప, నేరేడి వగైరాచెట్లున్నూ సహా.

షరా:- యీ పైకి 1 to 3 ఐటములు 30-3-1962 తేదిన గవర్నమెంటుకు తక్కావికి రూ. 500/- లకు 100-కి సం॥ 1-కి రూ. 6/- లు ప్రకారం వడ్డితో ఆయకం వున్నవి. యిందుకు లోబడి యేలం.

—పి. విశ్వనాథం - వాస్లుఅడ్వకేటు.

రాజమండ్రి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P 247 of 63. O.S 210 of 59.
D. Alies —D. H. R.
Annapurnammapeta Aided Ele. School & another—J.D.R.

2-ప్రతివాది తా॥ రాజమండ్రి మున్సిపల్ 24-వ వార్డు, నెం. 484 కు యిల్లు వారంటు మొత్తముకుగాను 19-1-1965 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు యీ యుస్తిహారు షరతులకు లోబడి యీలము కాబడునని ఇందుమూలముగ తెలియ చేయడ మయినది.

—వి. వి. సుబ్బారావు - అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

రివిన్యూమంత్రి

రివిన్యూమంత్రి శ్రీ నూకల రామచంద్రారెడ్డిగారు జనవరి 1, 2, 3, 4 తేదులలో జిల్లాలో పర్యటిస్తారు. వారి కార్యక్రమ వివరమిది-

1 తేది ఉదయం 9-30 గంటలకు ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో నెల్లూరులో దిగుతారు; మ. 2 గంటలకు టౌన్‌హాల్‌లో కాంగ్రెస్ వర్కర్లసభ; సా. 6-30లకు బహిరంగసభ.

2 తేది ఉ. 9 గంలకు కోవూరుసమితి సభ్యుల సమావేశం; 11 గంలకు కావలి సమితి సమావేశం, మధ్యాహ్నం విశ్రాంతి; 3 గంలకు వింజమూరుసమితి; సా॥ 6-30 గంలకు ఉదయగిరి సమితి భవనాల ప్రారంభోత్సవ సభకు అధ్యక్షత వహిస్తారు (భవనాలకు శ్రీ పి. సి. ప్రవేశోత్సవం జరుపుతారట); రాత్రి మకాం ఉదయగిరి.

3 తేది 11 గంలకు పామూరుగుండా కందుకూరుచేరుతారు; 2 గంలకు కాంగ్రెస్ సేవకుల సభ; సా. 6-30 గంటలకు బహిరంగసభ.

4 తేది ఉ. 9 గంలకు గూడూరు చేరుట; 11 గంలకు సమితి సమావేశం; మ. 3 గంలకు కాంగ్రెస్‌వర్కర్ల సమావేశం; సా. 6-30 గంలకు గూడూరునుండి డీలక్సులో హైదరాబాదు ప్రయాణం.

న్యాయశాఖా మంత్రి

'ఫోరం ఫార్ ఫ్రీ జాబ్' ఆధ్వర్యాన ఈ నెల 20 తేది సా॥ 4-30 గంటలకు వండాఫీసు భవనంలో న్యాయశాఖామంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారు "ప్రజాస్వామ్యంలో న్యాయస్థానాలు" అను విషయమై ఉపన్యసిస్తారట.

మంత్రి ఆరోజు మధ్యాహ్నం భోజనానికి నెల్లూరుచేరి, తిరుగా ఆ రోజు సాయంకాలమే కడపకు పోతారట.

కోవూరు జనరల్ స్థానం

గిరిజనస్థానంగా నిర్ణయింపబడిన కోవూరు శాసనసభసీటును, యధాతథంగా జనరల్ స్థానంగానే వుంచుతూ, నియోజకవర్గ నిర్ణాయకసంఘం తీర్మానించినట్లు విశ్వసనీయంగా తెలుస్తున్నది. కోవూరు గిరిజనస్థానం ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని ఆసిఫాబాద్‌కు మార్చబడిందట. ఈ సందర్భంలో అధికారప్రకటన వెలువడవలసివున్నది.

సర్వేపల్లిని జనరల్ స్థానం చేయాలని డెమొక్రటిక్ పార్టీనాయకుడు శ్రీ నారాయణరెడ్డి పోరాడుతున్నారుకాని, ఫలితం వుండబోదనేఅంటారు. ఇతర నియోజకవర్గాలకు సంబంధించికూడా ప్రతిపాదనలలో మార్పేమీవుండబోదని అంటున్నారు.

BEAUTY

THAT SHINES OVER THE BODY

★

Rayavarapu Sankariah & Sons

CLOTH MERCHANTS

TRUNK ROAD (TF. 138.) NELLORE.

కేసులు : తీర్పులు

దర్శితాలూకా వెంకటాపురం మజరా కమ్మపాలెం వైశ్యుడు కానుల వెంకటనారాయణను హత్యచేసారని తల్లం సత్యనారాయణ, శేషయ్య, లంకా శివరామశాస్త్రి, ముప్పల వెంకటేశ్వర్లు, తోట చిన వెంకయ్యలమీద మోపబడిననేరాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. రామచంద్రరాజుగారు విచారించి, రుజువుకాలేదని అభిప్రాయపడుతూ, కేసును త్రోసివేస్తూ తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్‌కు శ్రీ జి.సారంగపాణి; ముద్దాయిలపక్షంగా సి. శ్రీనివాసులు, ఎన్. ఎం. గౌస్‌గారలు వాదించారు.

• •

8-8-64 తేది ముదివర్తి, కాటంరెడ్డి వెంకమ్మను చంపసుద్దేశించి అమెయింటికి పోయినప్పుడు అడ్డువచ్చిన ఆర్కా సుబ్బరామయ్య, సైదాపేట సుబ్రహ్మణ్యం అను బలంగా గాయపరచారని వుద్యూరు మల్లారెడ్డి, వరందామరెడ్డి, శంకరరెడ్డిల మీద ఇం. పి. కో. 307, 326, 323 సెక్షన్ల క్రింద మోపబడిన నేరారోపణలను అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జి శ్రీ కొత్తపల్లి పున్నయ్యగారు విచారించి, కేసును త్రోసివేస్తూ 14 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్‌కు శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి; ముద్దయిలపక్షంగా శ్రీయుతులు ఆర్. దశరథరామరెడ్డి, ఎస్. జానకిరామయ్య, బి. సుబ్బారావు, కె. వెంకట్రావు, వి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారలు వాదించారు.

• •

ముత్తుకూరు, వెంకటాచలసత్రం, బుచ్చి, కొడవలూరు, నెల్లూరులలో జరిగిన అనేక చోరీల సందర్భంగా నెల్లూరు రూరల్ సి.ఐ. శ్రీ శ్రీనివాసులు పర్యవేక్షణలో, సంతపేట ఎస్. ఐ. శ్రీ వై. నారాయణస్వామి స్పెషల్‌డ్యూటీలో తన బృందంతో రూ 3,000ల విలువగల చోరీ సొత్తుల తోటి, 9 మంది పాత-క్రొత్త దొంగలను పట్టుకొని, కేసులుపెట్టగా నెల్లూరులోని వివిధ కోర్టులు ముద్దయిలందరికి ఆరునెలల మొదలు సంవత్సరంవరకు శిక్షలు వడ్డించాయట. శ్రీ నారాయణస్వామి శ్రద్ధకు మా అభినందనలు.

శ్రీరాములు వర్ధంతి

తిక్కవరపు మీనమ్మ హరిజన బాలికల హాస్టలులో అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములుగారి వర్ధంతి చక్కగా జరుపబడింది. కలెక్టరు శ్రీ శ్రావణకుమార్ అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు శ్రీరాములు త్యాగనిరతినిగూర్చి, ఈ హాస్టలుతో వారికిగల సంబంధాన్నిగూర్చి ఉపన్యసించారు. శ్రీ శ్రావణకుమార్ హాస్టలు నిర్వహణంపట్ల సంతృప్తిని వెలిబుచ్చుతూ, శ్రీమతి అల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మగారి నిస్వార్థ సేవనుగూర్చి ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు. శ్రీరాములు, గాంధీజీనిగూర్చి నిర్వహించబడిన వ్యాసరచన, సూలుపడుకు పోటీలలో గెలుపొందిన బాలికలకు శ్రావణకుమార్ సతీమణి బహుమతులు పంచారు. డాక్టర్ బి. ఎస్. మూర్తి, మిఠాయిపంపకం చేశారు. శ్రీ పిడుగ పట్టాభిరామరెడ్డి వందన సమర్పణం గావించారు.

ఈ సందర్భంలో హస్టలులో స్వర్గీయ తిక్కవరపు మీనమ్మ, కమతం వెబ్బులం, మధ్వపతి హనుమంతరావు, సుబ్బరాయగుప్త చిత్రపటాలు ఆవిష్కరింపబడినవి.

ఈ వర్ధంతిని పురస్కరించుకొని శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి, శ్రీమతి అల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మగారలు క్షయానువత్రి రోగులకు మిఠాయి పంచిపెట్టారు.

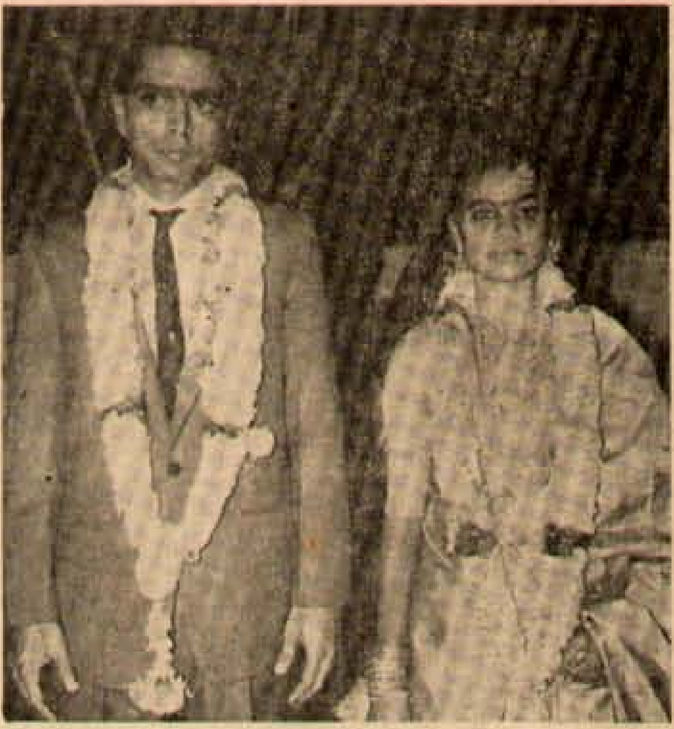

శ్రీ కె. ఎస్. సత్యనారాయణ, సౌభాగ్యవతి ప్రభావతి

పెండ్లిండ్లు

నెల్లూరు అఫిషియల్ రిసీవరు శ్రీ బి. విశ్వనాథంగారి కుమార్తె, అంటే నెల్లూరు న్యాయవాదిగా ఒకప్పుడు వెలుగొందిన స్వర్గీయ బి. రామస్వామిగారి మనుమరాలు, సౌభాగ్యవతి ప్రభావతికి; వి.ఆర్. కాలేజి బాటనీ లెక్చరర్ శ్రీ కె.ఎస్. సత్యనారాయణగారికి 11 తేది నెల్లూరు రామమూర్తినగర్‌లో వధువు యింట వివాహం శాస్త్ర బద్ధంగా జరిగింది. జిల్లాజడ్జి శ్రీ రామచంద్రరాజు ప్రభృత స్థానిక న్యాయమూర్తులు, కాలేజి అధ్యాపక బృందము, ఇతరపెద్దలు అనేకమందివచ్చి వధూవరులనాశీర్వదించారు. విశ్వనాథంగారి సోదరుడు, విలారు సబ్‌జడ్జి శ్రీ వెంకటరమణ పెండ్లిపెద్దగా వ్యవహరించారు.

ఈ వివాహాన్ని పురస్కరించుకొని శ్రీ విశ్వనాథం 12 తేది 'రిసెప్షన్' కూడా ఏర్పాటుచేశారు.

• • •

మాచర్లవారిపాలెం శ్రీ నాయుడు ఆదిశేషారెడ్డిగారి తనయ సౌభాగ్యవతి ప్రసూనకు, గొట్లపాలెం చెర్లో చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారి కుమారుడు శ్రీ రాధాకృష్ణారెడ్డికి 11 తేది రాత్రి శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో కళ్యాణమహోత్సవం జరిగింది.

సంపన్న కుటుంబ వివాహాలలోని సహజ ఆడంబర హడావిడి కనపడకపోవడం, అహూతులు ప్రతివొక్కరూ ఆదరంగా పలుకరింపబడడం నాదృష్టికందిన విశేషాలు.

• • •

కావలి జి. ప. హైస్కూలు సైన్సు అసిస్టెంట్లు పి. వి. ఎస్. శర్మ, సి. ఎస్. పి. రావుగారల సోదరి సౌభాగ్యవతి కమలమ్మకు, విజయవాడ శ్రీ దుండి శ్రీనివాసరావు బి. ఎ. కు 9 తేది కావలిలో వధువుయింట వివాహం జరిగింది.

పోస్టల్ వారోత్సవం

14 తేది నుండి నెల్లూరులో పోస్టల్ వారోత్సవం జరుగుతున్నది. ఈ వివరాలు తర్వాత, కాని- క్రొత్త పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ డబ్ల్యు. వి. డాబీర్ వచ్చిన తర్వాత మాకు కనపడిన గొప్పమార్పు టపాలో తపాలు బట్వాడా మునుపటికంటే ముందు జరగడం! ఆఫీసుకువచ్చే వారిమీద విరుచుకపడుటకు అలవాటుపడిన రూల్సు పోస్టుమాస్టరు ప్రవేశపెట్టలేని మార్పుయిది! ఇందుకు శ్రీ డాబీర్‌ను అభినందిస్తూ, నెల్లూరు పెద్దపోస్టాఫీసు ప్రజాసౌకర్యదృష్టి నలవరచుకొనునట్లు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

కలరా : 7 చావులు

12తేదితో అంతమైనవారంలో జిల్లాలో 20 మందికి తగులగా, 7 మంది మరణించారు. క్రొత్తగా కనిగిరితాలూకా గ్రామాలు ఈ వ్యాధికి గురియైనవి. ఆరోగ్యశాఖ 5715 మందికి సూదిమందు వేసిందట.

ఈ కేసులన్నీ ప్రమాదకరంకాదని జిల్లా ఆరోగ్యశాఖ చెప్తున్నది.

శ్రీరాములు విగ్రహం

మూలపేటకూడలిలో పొట్టి శ్రీరాములు విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠింప చేయుటకు శ్రీ తుమ్మల వెంకట్రామరెడ్డి ప్రయత్నములు కృషిచేస్తున్నారు. నెల్లూరులో శ్రీరాములుగారి విగ్రహం ఈ నాటివరకు లేకపోవడము తీరనికొరత. ఈ విగ్రహం మూలపేటలో కాకుండా, ప్రధానమైన ప్రదేశములో ఎత్తుపైనావుంటే బాగుంటుంది. వెంకట్రామరెడ్డి పౌరముఖ్యులతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి, ఈ పనికి పూనుకోవడం సార్థకంగా వుంటుంది.

పి. ఏ. కి గుండెపోటు

నెల్లూరు మునిసిపల్ మాజీవైస్‌ఛైర్మెన్ శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డికి ఈరోజు వుదయం స్వల్పంగా గుండెపోటువచ్చి, పెద్దాస్పత్రిలో చేర్చబడి, చికిత్సపొందుతున్నారు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు 8క్లి క్వి (పుట్టి)	470-00
క్రొత్త జి. బి.	370-00
క్రొత్త ఎర్రకేసర్లు	300-00
తెల్లకేసర్లు	320-00
క్రొత్త జి. కె. ఎం.	370-00
గరికెలు	320-00
రాగులు	560-00
జొన్నలు, సజ్జలు	800-00

జి. బి. 24 ధాన్యానికి ప్రభుత్వం క్వింటాలుకు రూ 45 లు ధర నిర్ణయించిందని డి. ఎస్. ఓ. గారు తెలియజేసారు. అంటే పుట్టి మమారు రు. 382/-లు అవుతుంది.

క్లీనర్ హత్య

17 తేదిరాత్రి 7-30 గం॥ సమయంలో పెన్నకు ఉత్తరంగా పాలసాపైటి భవనం సమీపంలో పఠాణ మహబూబ్ బాషాఅను 24 ఏళ్ళ అవివాహితుడైన లారీక్లీనరు హత్యగావింపబడినాడు. గోనుపల్లె బస్‌లో ఇతను క్లీనరుగా వుండగా యితనుమధ్య, ఆ బస్ డ్రైవరు షేక్ జమాల్‌సాహెబు మధ్య ద్వేషాలువేర్పడినవని, దాని పర్యవసానమే ఈ హత్య అని అంటున్నారు. జమాల్ సాహెబు పరారయ్యాడని; అతని భార్యను పోలీస్ కస్టడీలోకి తీసుకున్నారని తెలుస్తున్నది.

స్త్రీ హత్య

ఈ రోజా శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం ఎదురుగావున్నతోటలో ఒక ఎరుకల స్త్రీ హత్యగావింపబడింది. వివరాలు తెలియుట లేదు.

గూడూరువార్తలు

గూడూరు గుర్తుతెలియని శవం మద్రాసీయునిదట!

హంతకుని ఒప్పుదల: అరెస్టు

గూడూరు అడవిలో పడివుండిన గుర్తు తెలియని యువకుని శవం మద్రాసీయుడైన పి. షణ్ముఖందని తేలింది. ఈ సందర్భంలో గూడూరు పింగాణీఫ్యాక్టరీ ఫిట్టర్ ఆర్. విలియమ్ వురఫ్ గోవిందస్వామి అరెస్టు గావింపబడి, ఈ నెలాఖరువరకు రిమాండుకు పంపబడినాడు.

విలియమ్, షణ్ముఖంభార్య కె. ఎస్. ఎస్తేరును గూడూరుకు తీసుకొనివచ్చి కాపురంపెట్టి; జూలైనుండి పింగాణీఫ్యాక్టరీలో ఫిట్టరుగాచేరి పనిచేస్తున్నాడని; హత్యగావింపబడిన షణ్ముఖం నవంబరు 26 తేది తన కుమార్తెతోకూడా గూడూరుకువచ్చి ఎస్తేరువద్ద వదలిపెట్టి ఆమెను తనతోటి మద్రాసుకు రమ్మని నిర్బంధించి, కొట్టను కూడా కొట్టాడని; షణ్ముఖాన్ని తుదముట్టిస్తే శాశ్వతంగా చిక్కుతీరిపోతుందనే వుద్దేశ్యంతో, విలియమ్, షణ్ముఖాన్ని పిడో మిషతో నవంబరు 28 తేది గూడూరు అడవిలోకి తీసుకపోయి, అతనిని చంపి, అతని రెండుకండ్లుకూడా పొడిచినట్లు, ఈ వృత్తాంతాన్నంతా విలియమ్ ఒప్పుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

షణ్ముఖం భార్య ఎస్తేరును, కుమారుడు సైమన్ ను, కుమార్తెలను పోలీసు విచారించగా షణ్ముఖం శవంపైన వుండిన గుడ్డలు, బూటు, సాక్సు అన్నీ షణ్ముఖం వేసని గుర్తించి సాక్ష్యం చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఈ కేసును ఇంతత్వరలో ఆచూకీతీసిన గూడూరు రూరల్ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు శ్రీ కె. మహానందయ్య, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు శ్రీ సి. వరదయ్యగారలు అభినందనీయులు.

తొలుత పోలీస్ నిష్టూరానికి కొంత గురికావలసివచ్చినా వెనుదీయక, శవం పడివుండిన చోటుకుపోయి, ఆ వృత్తాంతాన్నంతా ధైర్యంగా పత్రికమ్మువాసి, ఎ. ఎస్. పి. గారినికూడా తీసుకపోయి చూపి, ఈకేసు దర్యాప్తుకు దోహదమిచ్చి, తన ధర్మాన్ని ప్రశంసనీయంగా నిర్వహించిన 'జమీన్ రైతు' గూడూరు విలేఖరిని కూడా ఈ సందర్భంలో అభినందించకుండా వుండలేము.

ఈ సమయంలో వొకవాక్యం స్ఫురణకొస్తున్నది: "A Journalistic tenet holds that the best reporter is an observer of events, not a participant. But in almost every Correspondent's career there comes a moment when the only thing he can do is stop looking and start participating-"TIME Nov. 27, '64.

(శ్రేష్ఠవిలేఖరి అనేవాడు సంఘటనలకు ప్రేక్షకుడుగానే వుండాలిగాని అందులో పాల్గొనే వొక పాత్రకాకూడదనేది జర్నలిజంలో వొక సంప్రదాయకమైన నానుడి. అయితేకేవలం ప్రేక్షకుడుగా గమనించడం మాని ఆ సంఘటనలో పాల్గొనేందుకు పూనుకొనే ఘట్టం ప్రతివిలేఖరి జీవితంలో ఎప్పుడో వొకప్పుడు రాకమానదు–టైమ్ పత్రిక, 1964 నవంబరు 27 సంచిక).

ఆచార్యర్ మృతి

ఇదివరలో నెల్లూరులో రీజనల్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ మైన్స్ కార్యాలయం వుంటున్నప్పుడు అందులో రీజనల్ ఇన్ స్పెక్టరుగా పనిచేసి, మంచివారుగా కీర్తిగడించి, ఇప్పుడు వరంగల్ లో అదేహోదాలో పనిచేస్తుండిన శ్రీ యస్. కె. ఆచార్యర్ 16 తేది మద్రాసు జనరల్ ఆసుపత్రిలో మరణించారు.

వీరి ఆకస్మిక మృతికి సంతాపసూచకంగా తలుపూరులో 19 తేదిన ఆంధ్ర పరిశ్రమలశాఖామంత్రి అధ్యక్షతన జరుగవల్సిన నెల్లూరుజిల్లా మైకాగనుల ప్రదర్శనా వారపు ఆఖరురోజు కార్యక్రమం రద్దుచేయబడిందని దక్షిణభారత మైకాగని యజమానుల సంఘకార్యదర్శి శ్రీ యం. ఆర్. రెడ్డి తెలియజేస్తున్నారు.

బిల్డింగ్ ఇన్ స్పెక్టరు చురుకుదనం!

ఈవార్త విన్నారా? గూడూరు మున్సిపల్ కార్యాలయంవారి అనుమతిలేకుండా నెహర్నూనగర్ లో యెక్కడో యేదో వరండా కట్టారని వొకాయనమీద ప్రాసిక్యూషన్ నోటీసు జారీచేశారు. అయితే ఆప్రబుద్ధుడు ఆ ఇంటి నెంబరేమిటో, అవ్యక్తి ఇంటిపేరు వగైరా వివరాలేమిటో యివ్వకుండా పూరకే పలానావ్యక్తి, నెహర్నూనగర్ అనిమాత్రమే ఆ నోటీసులో వ్రాశారు. కాని పొరపాటున అదే నెహర్నూనగర్ లో అదేపేరు గలిగిన మరొవ్యక్తి వున్నందున అతనిమీద ప్రాసిక్యూషన్ కేసురావడం, అయన గందరగోళంపడి, నానా యాతనలుపడి, నేను కాదోయ్ బాబో అని ఋజువుచేసుకోవల్సివచ్చిందట!

ఇక్లాంటి ముఖ్యవ్యవహారాల్లోకూడా యింత అజాగ్రత్త! ఇట్లావున్నయి మన అధికారుల అజాగ్రత్తతోకూడిన అజ్ఞానపు చాకీయులు! మున్సిపాల్టీవారు యీయనను మందలించనైనా మందలించారా?

*** పల్లెలు ***

(5 వ పేజీ తరువాయి)

సంతానప్రాప్తి కల్గించమనే మాటలతో అమాయకులను ఆకర్షించి, స్వార్థప్రయోజనాలను సాధించుకోజూచే కొందరి కుటిల ప్రయత్నాలను బహిర్గతం చేయడం ఈ విలేఖరేకాదు, విజ్ఞానవంతుడైన ప్రతి ఒక్కరి ధర్మం. బెదరింపులు ఈ ధర్మ నిర్వహణనుండి ఎవ్వరినీ దూరంచేయలేవు.

, , ,

కనిగిరి విద్యా జిల్లా గ్రిక్ ఆటలపోటీల కార్యక్రమం:–

జోనల్ క్రీడలు– 27, 28, 29 తేదులలో కావలి జోన్ కావలి ఎ. బి. ఎం. మిడిల్ స్కూలులో; పొదిలి జోన్ పొదిలి హైస్కూలులో; కేంద్రక్రీడలు జనవరి 2, 3 తేదులలో కనిగిరి హైస్కూలులో; ప్రాంతీయ పోటీలు జనవరి 6,7,8,9,10 తేదులలో కావలి జిల్లాపరిషత్తు హైస్కూలులో జరుగును. ఈ ప్రాంతీయ పోటీలలో అనంతపురం, నంద్యాల, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు, తిరుపతి, పెనుకొండ, నెల్లూరు, కనిగిరి విద్యాజిల్లాలు పాల్గొంటాయి.

, , ,

కావలి విశ్వోదయ కళాశాల బి. ఏ. మొదటి సంవత్సరం విద్యార్థిని ఎం. శారద 14 తేది కాలువారి బావిలోపడి మరణించింది. ఇది ప్రమాదంతో సంభవించిన చావుగా పంచాయతీదార్లు నిర్ణయించినట్లు తెలుస్తున్నది. —మా. వి.

సూళ్లూరుపేట వార్తలు

గతవారం పత్రికలో హోల్ సేల్ ధాన్యం వ్యాపారి శ్రీ గోపాలశెట్టికి సంబంధించిన 11½ పుట్ల ధాన్యాన్ని సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పట్టుకొని టి. ఎస్. ఓ. గారికి స్వాధీనంచేసినట్లు ప్రకటింపబడింది. కాని ధాన్యం తెస్తుండినబండ్లవాళ్ల అద్యరసీదులు చూపినా సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పొరపాటున పట్టుకున్నారని, అందువల్ల టి. ఎస్. ఓ. ఆ ధాన్యాన్ని గోపాలశెట్టికి తిరుగా యిచ్చివేశారట.

, , ,

12 తేది గూడూరు–మద్రాసు ప్యాసింజరు సూళ్లూరుపేట ప్లాట్ ఫారం మీదకు చేరగానే, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు తన బృందంతో దానిని సోదాచేయగా ఆర్. ఎం. ఎస్. పెట్టెలో 5 బస్తాల బియ్యం వున్నట్లు; ఒక సీలువేసిన తపాలు సంచిలోకూడా బియ్యం వుండినట్లు; పోలీసు 5 బస్తాలను స్వాధీనం చేసికొని, సీల్డు సంచిలోనిదికూడా స్వాధీన పరచవలసిందిగా పోస్టల్ శాఖ వున్నతాధికార్లను ఫోనులో కోరినట్లు తెలుస్తున్నది.

, , ,

6 తేది రాత్రి ప్యాసింజరు రైలులో దొంగరవాణా బియ్యం 50, 60 బస్తాలను పట్టుకొని, ప్లాట్ ఫారంమీదకు దించిన సమయంలో విద్యుద్దీపాలు ఆరిపోయి, గాఢాంధకారం ఆవరించగా, పోలీసు పట్టుకున్న బస్తాలుకొన్ని అదృశ్యమయ్యాయట. 9 తేదికూడా రైలుకక్కనుల్లో, పెట్టెలక్రింద కమ్మలమీద కూర్చొని ప్రయాణం చేస్తుండిన బియ్యంబస్తాలను గోపాలరావు బృందం తడ అక్కంపేటలవరకు తరిమి కొని పట్టుకున్నది.

కుష్ఠు కలరారోగుల సేవ

ఇసుకపల్లిమజరా కుష్ఠు పట్టపుపాళెములో కలరా తీవ్రంగా వ్యాపించి, 6 తేదివరకు 95 మందికి తగిలి 26 మంది మరణించిన సందర్భంలో; శ్రీ కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారు అల్లూరు పంచాయతీ బృందం, శానిటరీ సిబ్బందితో; ఇస్కపల్లి పంచాయతీదాక్టరుతో పట్టపుపాళెంపోయి, కలరావల్ల భయభ్రాంతులై గ్రామంవదలి వెళ్ళుటకు సిద్ధంగావున్న ప్రజలకు ధైర్యం చెప్పినిలిపి; కలరారోగులకు గుడారాలు నిర్మించి, వారిని అందులోచేర్చి, స్వంత డబ్బుతో మందులు తెప్పించివాడి, అహోరాత్రులు వారిసేవలో నిమగ్నులై, అందరి ప్రశంసలను పొందారు. వీరితోకూడా అల్లూరు, ఇస్కపల్లి డాక్టర్లు, షేక్ మమ్ము సాహెబు ప్రభృతులుకూడా అభినందనీయంగా సేవచేశారు. వీరందరికి మా కృతజ్ఞతాభివందనములు.

జిల్లా ఆరోగ్యశాఖాధికారి, బుచ్చిసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డి గారలుకూడావచ్చి చూచిపోయారు.

—షేక్ మహమ్మద్

కోట రాజీనామా

శ్రీ సారంగం మోహనరావు ఇలా వ్రాస్తున్నారు– "నాకు స్వతంత్ర పార్టీ నచ్చనందున కోట డివిజన్ స్వతంత్రపార్టీలో నాకుగల సహాయకార్యదర్శి పదవికి, సభ్యత్వమునకు రాజీనామాయిచ్చి కాంగ్రెస్ లో చేరినాను."

మోహనరావుగారు కాంగ్రెస్ లో చేరడం సంతోషం. కాని, స్వతంత్రపార్టీలో తాను చేరినప్పుడు నచ్చిన అంశాలేమిటో, ఇప్పుడు నచ్చని అంశాలేమిటో వీరు చెప్పిఉండివుంటే బాగుండేది. మహామహావాళ్ల అధికారదాహానికి తట్టుకోలేక గింగిరాలు తిరుగుతూ, పల్టీలుకొట్టే ఈ రోజుల్లో; మోహనరావు లోటి సామాన్యుడు కోటలో పార్టీ మారాడంటే అసహజంకాని, ఆశ్చర్యంగాని ఏమీలేదు.

ఒంగోలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ఎన్నికలో తనకు 136, తన ప్రత్యర్థి పెద వెంకయ్యకు 134 ఓట్లురాగా, ఎలక్షన్ అధికారి పొరపాటున ఓట్లు తారుమారుచేసి, పెదవెంకయ్య గెల్చినట్లు ప్రకటించారని, అది చట్టవిరుద్ధమని శ్రీ శ్రీరాములు దావా సారాంశం. జిల్లా మునసబుగారు కోర్టులో అందరి సమక్షంలో ఆ ఓట్లను తిరుగా లెక్కించగా, ఎలక్షన్ ఆఫీసరు లెక్కింపే సరియైనదిగా రుజువైనది.

ఈ కేసులో పిటీషనర్ పక్షంగా శ్రీ కొండపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం, ప్రతివాదిపక్షంగా శ్రీ బత్తుల సత్యనారాయణ వాదించారు.

, , ,

టంగుటూరు పంచాయతీ 1-వ వార్డు నుండి శ్రీ పత్తిపాటి వెంకటసుబ్బారావు ఎన్నిక చెల్లదని వారి ప్రత్యర్థి దాఖలు చేసిన దావాను ప్రిన్సిపల్ జిల్లామునిసిఫ్ శ్రీ బి. నరసింగరావుగారు విచారించి, వెంకటసుబ్బారావు ఎన్నికను రద్దుచేస్తూ 14 తేది తీర్పుచెప్పారు.

వెంకటసుబ్బారావుకు ఎన్నికసమయంలో పంచాయతీ కాంట్రాక్టు వుండినదని, అందువల్ల వారు పంచాయతీ సభ్యత్వానికి అనర్హులని పిటీషనర్ వాదం.

పిటీషనర్ తరఫున దావరి వెంకటేశ్వర్లు, బత్తుల సత్యనారాయణ; ప్రతివాది తరఫున కరవది వెంకటేశ్వర్లు, అన్నంనేని రామస్వామిగారలు పనిచేసారు.

, , ,

12 తేది రాత్రి 8 గంటల సమయంలో కాలేజీలోని పెద్ద షెడ్డు ఒకటి కొంత పర్నిచర్ తోసహా పరశురామప్రీతి అయిపోయినది. నష్టం 5 వేల రూపాయ లుంటుందని అంచనా. కాలేజి ముఠారాజకీయాలు దీనికేమైనా సంబంధముంటుందా అని అనుమానిస్తున్నారు. ఫైర్ సర్వీసువారు మంటలు వార్పారు.

, , ,

మానో యాక్టరు, ఫణ డాక్టరు శ్రీ వైద్యుల చంద్రశేఖరంగారు స్థానిక కళాశాలలో విభిన్న వేషధారణా ప్రతిభను ప్రదర్శించి, విద్యార్థులను–ప్రజలను ఎంతో ఆకర్షించారు. ప్రధాని నెహ్రూగా, ఇంకా అనేక రూపాలలో సాక్షాత్కరించి ప్రేక్షకులను ముగ్ధులను జేసారు, అనందపరవశులను గావించారు.

, , ,

ఒంగోలు విద్యుచ్ఛక్తి వూట్ ఆఫ్ కాల్ ఆఫీసులో ఫోను ఏర్పాటుచేయడం చాల అవసరం.

రైల్వేస్టేషన్ బుకింగువద్ద ఎల్లప్పుడు రద్దీ ఎక్కువగావుంటున్నది. టవునులో ఒక బుకింగ్ ఆఫీసు పెట్టి, ఈ రద్దీని తగ్గించడం బాగుంటుంది.

ప్రజాసంఘాలు

(వెంకటి పేజీ తరువాయి)

పుర్నాహం, పట్టుదలగలబృందం– తిమ్మారెడ్డి, లక్ష్మణదాసు, సిద్దారెడ్డి – ప్రవేశించింది.

విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానంపై చర్చ సందర్భంలో శాసనసభలో కాంగ్రెసుపార్టీ, ప్రతిభావంతులైన ప్రతిపక్ష నాయకుల దాళ్ళను తట్టుకోలేకపోవడం అందరికీ తెలిసిందే. ఈ విషయం కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకత్వానికికూడా కనువిప్పు కలిగించింది. అందుకే శాసనసభాసమావేశాలు ముగిసేముందు జరిగిన పార్టీసమావేశంలో యీవిషయం చర్చకువచ్చింది. ఇకముందు కేవలం సంఖ్యాబలంమీద ఆధారపడడం తగదని, సమర్థత, అనుభవం, అధ్యయనం గర్భితమైన ప్రతిపక్షం విమర్శలను అదేవిధంగానే యెదుర్కొనాలన్న కోరిక, వుద్దేశం వీరికి కలిగింది. వచ్చే బడ్జెటు సమావేశంనాటికి కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యులలో కొందరు ఆయావిషయాల్లో అధ్యయనం చేయాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ప్రదేశ్ కాంగ్రెసుకార్యాలయంలో కూడా మంచి గ్రంథాలయంఒకటి ఏర్పాటుచేసుకోవాలని, ఆర్థిక-రాజకీయశాస్త్రాలకు, సమస్యలకు సంబంధించి వ్యాసాలు వ్యాఖ్యలు ప్రచురిస్తూ, కార్యకర్తలమెదడుకు మేతకలిగించే పక్షపత్రికవొకటి నిర్వహించాలని సంకల్పిస్తున్నారు. ఇవన్నీ ఆరంభశూరత్వాలో లేక పట్టుదల, మనోనిశ్చయం కల కార్యక్రమమో భవిష్యత్తేనిర్ణయించాలి.

ప్రకటన

పామూరు గ్రామ పంచాయతీ యేరియాలో, గోపాళపురం గ్రామములో యీ క్రింది పనులకు 21–12–64 తేది సాయంత్రము 4 గంటలవరకు ఈ క్రింది చేవ్రాలు చేసినవారిచే సీలుటెండర్లు తీసుకోబడును. ప్రతి టెండరుదారు (100-కి రూ. 5/- లు) నూటికి ఐదురూపాయలు చొ॥ డిపాజిట్టు కట్టవలెను. పైతేదిన టెండరుదారుల సమక్షములో సీలుటెండర్లు పగులగొట్టబడును. అంగీకరించబడిన టెండరుదారు దాఖలా నవరు సెక్యూరిటీక్రింద అదనముగా 15 రోజులలోపల రూ. 100/- లు చెల్లించవలెను - వివరములు:- ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

పని	ఎస్టిమేషను మొత్తము	ముగింపు తేది
1. గోపాళపురం రేడియోరూము రిపేరు చేయుట	1000/-.	28–2–65
2. అప్పయ్యబావికి రోడ్డువద్దనుండి బావివద్దకు మెట్లు కట్టించుట.	730/-	28–2–65

షేక్ నబీసాహెబ్,
సర్పంచ్.

నెల్లూరు అ॥ సబ్ జడ్జి కోర్టులో

I. A 26 of 64. O. S. 60 of 63.

శ్రీకృష్ణ ధర్మరాజస్వామి దేవస్థానం - నెల్లూరు. —పిటీషనరు.

(1) మన్నెం సంజీవనాయుడు (2) తృప్తగంతి మస్తానునాయుడు (3) దొడ్ల వెంకటసుబ్బారెడ్డి వగైరా —రెస్పాండెంట్లు.

1, 2 సాకిన - కొమరపూడి.

3 సాకిన - కొండాయపాలెం.

ఈ దావా ప్రిలిమినరీ డిక్రీమేరకు డిక్రీ బాకీదారులు డిక్రీ పైకము చెల్లించనందువలన డిక్రీదార్లి ఆస్తిని వేలం వేయునట్లుగా పైనల్ డిక్రీ యివ్వవలసినదని దాఖలు చేసిన యీ దరఖాస్తు 1, 2, 3 రెస్పాండెంట్లుకు నోటీసుకుగా 6–1–1965 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. కనుక ఆరోజు పగలు 11 గంటలకు 1, 2, 3 రెస్పాండెంట్లు పై కోర్టుకు హాజరుకాని యెడల పిటీషను వారి పరోక్షములో తీర్మానించబడును.

—పేవకూరు ఆదిశేషారెడ్డి,
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

బాపట్ల సబ్ కోర్టులో

So. No. 58 of 1964.

మోదడుగు చినరంగయ్య —వాది.

కందిమళ్ళ రామయ్య, సాకిన - యేలూరు. —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరువారి సిమీద దావా తేగానీకు నోటీసు నిమిత్తం 4–1–1965 తేదికి వాయిదావేసినారుగాన, మీకుగల ఆక్షేపణలు సదరుతేది పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై ఆక్షేపణలను తెలుపుకోవలయును.

–M. S. కోటేశ్వరరావు–అడ్వకేటు.

గుడివాడ ప్రిం॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S 234 of 57. E.P. 131 of 64.

వల్లభనేని వెంకటకుటుంబఅర్జునరావు —డ్రా॥ డిక్రీహోల్డరు.

దోనపాటు శ్రీ రాధాకృష్ణ రైస్ మిల్ కంట్రాక్టర్సు అద్దుమిల్లి ధనంజయుడు అండ్ కో. representing by its Managing పార్టనర్: కొడాలి వెంకటసుబ్బారావు వగైరాలు —జెడ్జిమెంటు డెట్టర్సు.

ఈనెంబర్లో 3-వ జె. డి. అయిన అద్దుమిల్లి ధనంజయ్యు (S/o రామదాసు. సా॥ చంద్రా) గారికి సర్వు కావలసిన డిక్రీ నోటీసునిమిత్తం 16–1–65 తేదికి వాయిదా వేసినారు. ఆరోజు పగలు 11 గం॥కు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—టి. ప్రకాశరావు - అడ్వకేటు.

హెచ్చరిక - ప్రకటన

నెల్లూరు ఉస్మాన్‌సాహెబుపేట కాపురస్తుడు వాకాటి వెంకటిశెట్టిగారి కుమారుడు రంగనాథం ఇందుమూలముగా తెలియచేయడమేమనగా:- నాకున్నూ, మా తండ్రికిన్ని మధ్య నెల్లూరు సబ్ కోర్టు ఫైలు O. S. నెం. 259/50 కున కుటుంబపంపకం దావా జరిగి రాజీనామా డిక్రీ కాబడియున్నది. అయితే కొందరి దుర్బలబోధలకు లోబడి ఇటీవల నా తండ్రి పై రాజీనామా డిక్రీకి భిన్నముగా నడుచుకొనుచు, నన్ను నష్టపరచవలెనని దురుద్దేశం కనపరచినందున నేను సబ్ కోర్టు వయిలు I. A. 367/64, 259/50 నెంబర్లున మా కుటుంబ ఆస్తికి, అంతటికీ నన్నుగాని, లేక కోర్టువారివల్ల నియమింపబడిన రిసీవరుగాని స్వాధీనపర్చుకొనునట్లున్నూ, ఇంకా కొన్ని యితర పరిహారములను కోరుచూ రిసీవరు పిటిషన్ దాఖలు చేసియున్నాను. ఆ పిటిషన్‌కు మా తండ్రి యెదురువాదము చేయుచున్నందున యింకను పిటిషన్ అమల్లో యున్నది.

(2) అయితే నా తండ్రి తనకు మా గ్రామంలో వుండుకొన్న తన స్థానబలిమిని పురస్కరించుకొని మా కుటుంబమునకు సంబంధించిన ముత్తుకూరుఫిర్కా ఆవంతపురం గ్రామంకు సంబంధించిన పొలంతో సరుకుడుకు వద్దియుండు షుమారు రూ. 30,000/- లు (ముప్పైవేలు) విలువగల తోటతోపును అతిబరూరుగా విక్రయించి, ఆ ద్రవ్యములో నాకు చేరవలసిన వాటానున్నూ, అద్వైతకారము యివ్వకుండ కోతకువర్చి, కోసి, కుప్పలువేసిన మా శివరామపురం మాగాణిలో కుప్పలువేసియుండు షుమారు 25 పుట్లు G. E. B. నెం. 24 కు ధాన్యంయున్నూ విక్రయించి, అందులో నాకు కలిగియున్న వాటాను నాకు చెందచేయకుండుటకు సర్వ ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు.

(3) గనుక యావన్మందికి తెలియజేయడం యేమనగా:- పై చెప్పబడిన తోటతోపులు గాని, వరిధాన్యములు గాని యెవరైనను మా తండ్రి ఒక్కరివల్లనే విక్రయించుకొని వారికి ప్రతిఫలం పూర్తిగా చెల్లించినను, ఆ విక్రయములు నన్ను బద్ధపరచజాలవనిన్ని, అదిగాక నేను ఆ విషయమై చేయు వ్యవహారములకు బద్ధులైయుండురనిన్ని హెచ్చరించడమైనది.

వాకాటి రంగనాథం,
నెల్లూరు, 12-12-1964.

విశాఖపట్నం డి॥ము॥ కోర్టులో

O.S. 121 of 63. E.P. 438 of 64
మండల సూర్యనారాయణ —డి. హో.
యిం. ఎ. వహీద్‌వగైరా —జె. డెట్టర్సు.

వేలంప్రకటన:- ఈ నెంబరు డిక్రీదారీ రాబట్టే నిమిత్తం జె. డెట్టర్సు తాలూకు విశాఖపట్నం మున్సిపాలిటీ శివాలయం వార్డు హుకుంపేటలో పేదికవెళ్ళే రోడ్డుకు ఉత్తర శ్రేణినియున్న బుసంటిన్ని డోర్. 19/160 నెంబరున్ను, Asst నెం. 8327 కు గలిగి వటువంటిన్ని మేడయిల్లు - నిశేశనములు పై కోర్టులో 17-2-65 తేది పగలు 11 గంటలకు వేలము కాబడును. ఇతర వివరములు డి. హో. అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

నక్కాడుపాట రూ. 0,000/- లు.
—వి రామకృష్ణరావు - అడ్వకేటు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
•
డాక్టరు సి. రఘయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

★ లోకవృత్తం ★

(3 వ పేజీ తరువాయి)

అక్కరలేదు కాబోలు? తెల్లప్రాణాలరక్షణ పేరిట హిట్లరిజం సాగిస్తారా? ఇంతకూ శ్వేతముఖుల హత్య జరిగిందెన్నడో ఎరుగుదురా? వెలుపలనుండి శ్వేతదళాలు దిగినతర్వాతనే అవనిజరిగింది – ఆ ఘోర ఊలో ప్రపంచసంస్థ వేదికపై 32 ఆఫ్రికా రాజ్యాలపక్షాన అగ్నివర్షం కురిసింది. పాశ్చాత్యరాజ్యాల ప్రతినిధులు తెల్లబోయి చూస్తూ కూర్చున్నారు. అతర్వాత తెప్పరిల్లుకొని పిడో ఒక సమర్థన తెలియచేసుకునే వుంటారనుకోండి! అడుసులో దిగనేల, కాలుకడుగనేల?

కాంగోలో తిరుగుబాటు నాయకుడు 'ఒక్క తెల్లటివిటోకి ఎవడైనా పోయినా, వాణ్ణి తక్షణం ఉరికంబమెక్కించేదోనని కఠినంగా శాసించాడని, వెలుపలనుండి శ్వేతముఖుల దండు రాగానే తెల్లటివులను నరకడం ఆరంభమైనదని అంటారు.

కాని, అజీవుల రక్షణకై సంప్రదింపులకైదిగి, అవి సఫలంకావనితోచి, సైమానికంగా దండెత్తను పంపవలసివచ్చిందని పాశ్చాత్యరాజ్యాల వాదన.

కాంగోలో నిజం తేల్చడం నక్షత్రాలెంచగల్గినవానికే సాధ్యం!

ఇరాన్ లోని అప్రతిధ్వని అట్టుండగా, ఇటలీ పార్లమెంటులోకి ముక్కున రక్తం కారుతూ అనేకమంది సభ్యులు ప్రవేశించి, సభను వాయిదా వేయించారు. హేతువు? షోంబే!

ఆ కాంగో కళానాయకుడు ఇటలీ రాజధానియైన రోమ్ నగరం రానున్నాడని తెలిసి రాకూడదని ఎర్రటివారు-తదితర వామపక్షాలవారు ప్రదర్శించగా, యిందుకు విరుద్ధంగా వీరంటే గిట్టనివారు ప్రతి-ప్రదర్శనం చేశారు. సంఘర్షణ, పోలీసులజోక్యం, రక్తపాతం-యథావిధిగా కర్మకాండ జరిగిపోయింది.

మన పార్లమెంటులో ఆ 'గాలి, కాస్త వీచింది. తుపానుగా అది మారలేదులెండి. షోంబే హంతకుడుగదా, అటీవరాజ్యాల నడిలోకి వానిని రానివ్వగూడదని గట్టిగా ఎందుకు ఇండియా పట్టుబట్టలేదని భూపేష్ గుప్త అనేసరికి, మరొక రాజ్యపు ముఖ్యుణ్ణి హంతకుడని పేరుపెట్టడానికి మనకేమధికారమున్నదని ఎ. డి. మణి ప్రశ్నించినారు. అగోడవ అంతటితో పోయింది.

రష్యా-అమెరికా-బ్రిటన్ రాజ్యాలు సమాధానపడి బెల్జియమును దారికితెచ్చి, అందరికీ సమ్మతమైన రాజ్యాన్ని కాంగోలో అదరించడమే అటీమకు ముక్తిమార్గం. కాటంగా ప్రాంతంలో బెల్జియన్లకు, బ్రిటిష్‌వారికి మునుపిచ్చిన రాగిగనుల ప్రవేశాలం కవుళ్ళను మునుపివ్వదలచినట్లు ఇప్పుడివ్వరట. ఈమార్పువల్ల కొత్తపేచీవస్తుంది. కాబట్టి, అంతర్జాతీయమైన ఒప్పందంవల్లనే కాంగో పరిస్థితి బాగుపడడం సాధ్యం.

• • •

ఎర్రచైనా సైత్యం మళ్ళీ ప్రకోపించింది. రష్యా తిండిపెట్టలేక తరిమిన జనానికి తన సరిహద్దున ఎర్రచైనా 'గంజి కేంద్రాలను' నడిపిస్తున్నదట. అకార్తాలో ఎర్రచైనా ప్రధానముఖ్యులిద్దరు ఈవిధంగా ప్రకటించి, అట్టి పెకింగ్ ప్రభుత్వానికి ఐరాసలో పోరాడి స్థానం కల్పించవలెనని ఇండోనీషియా ప్రముఖులను కోర్చురించారు.

అపునపును; ఎర్రచైనాలో ఎక్కడ జాడినా భుక్తాయాసంవలన జనం యమయాతన పడుతున్నారు!

అంతేగాక, ఐరాసలో స్థానమిప్పించి ఎర్రచైనాను కట్టడిచేయవలెనని యితర రాజ్యాలంటుంటే, పోరి ఆస్థానాన్ని తనకిప్పించమని తాపేదార్లకు ఎర్రచైనా హుకుం జారీచేస్తున్నది. షెబాష్, గారడీ!

రష్యాలో 'క్రుష్చేవ్' పోకడ తమ ప్రథమ విజయమని ఎర్రచైనావారు వూహించినట్లు తాము సూచించినసంగతి చదువరులకు జ్ఞాపకం వుండవచ్చును. ఎర్రచైనా ప్రభువుల అస్త్రమిత్రుడు అల్బేనియా నియంత ఎన్వర్‌హోక్సా దానినే ధ్రువపరుస్తున్నాడు: "స్టాలిన్ను ఖండించడంతా అపరాధమని రష్యా నాయకులంగీకరించవలెను. మానవకోటి అంతరాత్మయొక్క విప్లవమూర్తి స్టాలిన్. ఇప్పటి రష్యానేతలైన కోసిగిన్, మికోయాన్, బ్రెజ్నేవ్ మరియు సుస్లోవ్ - వీరంతా క్రుష్చేవ్ వలెనే అల్బేనియా పట్ల అపచారం చేసినవారే. కొలదిమాసాలలో ఇంకా రష్యాలో మార్పులు రాగలవు" (అల్బేనియా ఎర్రబడిన సమయపు వార్షికోత్సవ సందర్భాన గావించిన ఉపన్యాస భాగం). ఆ వార్షికోత్సవానికి రుమేనియా నుండి, ఎర్రచైనానుండీ బలమైన, పలుకుబడిగల ప్రతినిధివర్గాలు వచ్చినవని తెలిసింది.

ఈ పవాలును రష్యా అందుకున్నది. డిసెంబర్ 7వ 'ప్రావ్దా'లో రష్యా సైద్ధాంతిక వైఖరి స్పష్టీకరించబడినది: 'సోషలిజంలోనుండి సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిజంలోకి పోతున్నది. కార్మికవర్గ నియంతృత్వం ప్రజలందరి ప్రభుత్వంగా మారింది. పాతపాటలను విడువలేక మూర్ఖులు ఈ పరిణామాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలేదు. మార్క్సిజం-లెనినిజం వీరికి అవగాహన కాలేదు. సమాజాన్ని శోషింపచేసే వర్గాలు పోయినపుడు వర్గపోరాటాన్ని సాగించడం జరగదు. కాపిటలిజంలోని మిగులు-తగులువుంటే, దాని నెదుర్కోవడం వేరేసంగతి. దానికీ వర్గపోరాటానికీ చాలా భేదంవున్నది. సోషలిస్ట్ డెమోక్రసీ రూపొందడం వ్యక్తి విగ్రహారాధకులకు గిట్టదు. బహిరంగంగా ఆమాట చెప్పలేక, కార్మిక నియంతృత్వం చాటున దాగి తమ ఆరాధనా రాజకీయాలను కొనసాగించుకోవలెనని వారి వన్నాగం. గతపదేండ్లుగా రష్యాలో యేర్పడిన రాజ్యరూపాలు, ప్రభుత్వ విధానాలు సోషలిస్ట్ డెమోక్రసీ దిశలో నడిచినవి. కార్మికులకు అధికసంపాదనకై వనరులను కలిగించడం, అధికోత్పత్తి శక్తిని వారు పొందగల్గడం, ఆయా పారిశ్రామిక, వ్యావసాయిక, వాణిజ్య క్షేత్రాలను చక్కగా నడపగల్గే ప్రత్యేక ట్రస్టులను, కంపెనీలను ఏర్పరచడం రష్యా ప్రభుత్వపు కావి కార్యక్రమంలో ఒక భాగం".

మా క్రింది గీతల వాక్యావళిని పాఠకావళి గమనించవలెనని ప్రార్థన. గీతగల మొదటివాక్యార్థం గంభీరమైన భావగర్భితమైనది. (గీతలేని అంతకుముందరి వాక్యంలోని ప్రతిపాదనలోని ఆశయం గొప్పది. సర్వోదయ ప్రాప్తివలెనే ఆసిద్ధి కలగడానికి ఇంకా ఎంతోకాలం పడుతుంది.) ప్రజలందరి ప్రభుత్వంకావాలని కోరడం గొప్పవిషయం. అందుకై విప్లవం రావడం ద్వారా ప్రభుశక్తిని కలిగిన పక్షమే దానిని గుర్తించడం ముదావహం. కార్మికవర్గం నెగ్గిన తర్వాత ప్రజలందరికిచెందే ప్రభుత్వమేగదా రావలసినది? ఇలోగా కార్మికనియంతృత్వం తాత్కాలమైనది. ఈ 'తాత్కాలం' ఇప్పటికే చాలాకాలమైనది. ఇందువల్ల అనేక అనర్థాలు కలిగినవి. ముఖ్యంగా మునుపు స్టాలినిజంపుట్టుక, ఇప్పుడు ఎర్రచైనా మూర్ఖత్వం వీటిలో ఎన్నదగినవి. కావున, ఆలస్యంగానైనా సవరింపుగావడం మేలేగదా!

రెండవగీతగల వాక్యంపై వ్యాఖ్యానం మొదటిదానిపై గావింపబడిన వ్యాఖ్యలోనే ఇమిడివున్నది. మూడవగీతగల వాక్యం మొదటిరెంటి పర్యవసానమే. ఇట్టి పరిణామంపై ఈశీర్షికలో మేము లోగడనే సుదీర్ఘంగా వ్యాఖ్యానించి, పెరవక్ష నియంతృత్వంలో సోషలిస్ట్ డెమోక్రసీ రాజిండదం చాలకష్టమని, అమెరికన్‌పార్టీ విధానాన్ని (తత్వం ఒకటైనా, కార్మికమానికపార్టీలనేకం) రష్యా అనుకరించక తప్పదని తెల్పివుంటిమి.

నాల్గవదాని ప్రాముఖ్యమేమనగా, క్రుష్చేవ్ గావించిన కృషికి ఈ విధంగా పరోక్షంగానైనా అభినందనతెల్పే ధైర్యసాహసాలు ఎట్టకేలకు రష్యా నాయకులకు కలగడం.

గీతలేని అఖరువాక్యపు అర్థమేమనగా అమెరికన్ మేనేజ్‌మెంట్ పద్ధతిని రష్యా ఆర్థికవ్యవహారంలోకి ఇముడ్చుకోవడం. బర్న్‌హాం పూర్వమెన్నడో తెలియజేసిన మేనేజీరియల్ రెవల్యూషన్ (మేనేజిమెంట్ పద్ధతుల్లో విప్లవం) అనే అంశాన్ని ఇప్పుడందరూ గుర్తించినట్లయినది.

బర్న్‌హాం ప్రతిపాదన పిమనగా 20వ శతాబ్దంలో పెద్దమిషన్లు, కంపెనీలు స్థాపనకాగల సమయం వచ్చిందిగనక, కాపిటలిజం, ఫాసిజం, కమ్యూనిజం, సోషలిజం, కావచు పి వ్యవస్థలోనైనా మేనేజర్ల పరిపాలన తప్పదు; ఈ యిజముల ప్రచారకులు ఈ సమాచాంశాన్ని ప్రకటించకున్నా పరిశీలకులు దీనిని గమనించవలసియున్నది.

అనగా?

కంపెనీ, మేనేజరు అనేసంస్థ – వ్యక్తి లేనిది ఉండిపెడవను. ఈ పునాదిపైన అనేక యిజములవారు తమతమ సౌధాలను నిర్మించుకుంటారు. దానికి తమకిష్టమైన రంగుపూసి, అది తమ ప్రత్యేక (విశ్వామిత్ర) సృష్టి అని భావించి, యితరులకు అదేవిధంగా తెలియజేస్తారు. ఫాసిజంలోని జాత్యహంకారం-క్రూరత్వం, కమ్యూనిజంలోని పిడివాదం-క్రూరత్వం-సర్వాధికారవాంఛ మినహాయింపైతే, సోషలిజంలోని పబ్లిక్ సెక్టరుకు కాపిటలిజంలోని ప్రయివేట్ సెక్టరుకు ప్రాణంపోసేది మేనేజర్లే గనక ఒకనాటికి ఈ మేనేజర్ పెద్దగా పెరిగి ఈ సెక్టర్లన్నిటినీ కల్పి వ్యవహరించగల రాజ్యాన్ని తేగలదేమో? కని పెట్టి చూదాం.

• • •

ఎర్రచైనా పవాలును యింకోవిధంగా కూడా సోవియట్ రష్యా అందుకున్నది. వాయిదాపేసిన ప్రపంచ కమ్యూనిస్ట్ మహాసభను మార్చి ఒకటికి అది సమావేశపరుస్తున్నది. ఇందులో కమ్యూనిస్ట్ రాజ్యాలేగాక కాపిటలిస్ట్ సీమల కమ్యూనిస్ట్‌పార్టీలు గూడా పాల్గొంటున్నవి.

కోమికాన్‌తో (కమ్యూనిస్ట్ రాజ్యాల ఉమ్మడి వ్యాపారసంస్థతో) యుగోస్లావియా సామీప్యం ఎక్కువైనది. టిటో సీమను ఈవిధంగా ఎర్రటి ప్రపంచం ఆదరించడం ఎర్రచైనాకు పెద్ద దెంపపెట్టు.

• • •

విల్సన్-జాన్సన్ చర్చలసారాంశం స్పష్టంగా తెలియలేదు. ప్రకటనలోవున్నది మాటలపుట్ట. అర్థం?

యూరప్ రక్షణార్థం అమెరికా యివ్వదలచిన ఉమ్మడి అణ్వస్త్రశక్తి విషయమై పూర్వం భేదాభిప్రాయాలుండినవి. అశక్తి వలన పశ్చిమజర్మనీలో మళ్ళీ 'స్వస్తిక్' కొత్తగలదనే భయాన్ని రష్యా వెల్లడించినది. కాదు-దానిని అతోపకు పోకుండా చేయుడానికే ఈ శక్తినిర్చి సంతృప్తిచేస్తున్నానని అమెరికా అన్నది. ఫ్రాన్సుకూ అశక్తి అప్పగింత యిష్టంలేదు.

కావున, బ్రిటిష్‌ప్రధాని ప.యూరప్‌లో అందరికి సమ్మతమై, రష్యాకు అక్షేపణలేని విధానాన్ని అమెరికా అధ్యక్షునికి సూచించెనా? ఏమో తెలియదు.

రష్యాప్రతినిధి ఐరాస 11-అంశాల నిరాయుధీకరణ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టగా, అది శీతలయుద్ధ ప్రచారం బాపత్‌గావున్నదని అమెరికా ప్రతినిధి దానిని త్రోసివేశాడు. కాని, విల్సన్-జాన్సన్ల చర్చల వలన అంగీకారం కుదరకపోతే, ఆ శక్తి అప్పగింతనూ, రష్యాప్రతినిధి గావించిన నిరాయుధీకరణ పథకాన్ని ముడిపెట్టి చర్చిస్తే, ఉభయ కారక తంత్రమేదైనా అందులోనుండి రాకూడదా? క్రమేపీ రష్యా-అమెరికా లీలోపకే రాగలవేమో?

ఎందుకంటే, మన రాష్ట్రపతి, లోకమాన్యుడు, తాత్వికుడు అన్నట్లు ప్రపంచానికి పిక అధికారస్థాయి అచిరకాలంలో తప్పదు. మన ప్రముఖ న్యాయశాస్త్రనిష్ణాత అన్నట్లుగా రాజ్యాలు తమ కలహాలలో మధ్యవర్తి పరిష్కారాలను అంగీకరించక తప్పదు; అట్లైతరి, రష్యా-అమెరికాలు ఎంతకాలం చిన్నపిల్లలవలె కీచులాడగలవు?

ఈ ప్రపంచాన్ని ఆవరించిన పిడోఒక మహాశక్తి ప్రపంచాన్నంతా ఒక దారికి తెచ్చేదిశకు నెడుతున్నది. ప్రస్తుతం మనకు కన్పించేకొన్ని ప్రహరణాలు, దారుణ సంఘటనలు, దుష్ప్రచారాలు తాత్కాలమేపి చెద్దకలలైపోయి, మానవకోటి అత్యోన్నతిని పొందగలదని తోస్తుంది.

వారం......వారం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

ముస్లిముల జాతీయప్రజాస్వామిక సమావేశంలో మొరార్జీదేశాయి సదుపులకు కొందరికి కోపం-విసుగు జనించవలసిన పని ఏమివచ్చిందో తెలియదు. 'మీరంతా లీగును బలపరచబట్టే పాక్‌సృష్టి జరిగింది. ఇప్పటికైనా ఇతరులకున్న దేశభక్తి పూర్ణంగా మీకులేదు. ఆ పద్ధతిని సవరించుకొని, సంపూర్ణ రక్షణ పొందండి' అని మొరార్జీ అన్నమాటలు.

సభలోవెంటనే 'జనసంఘం', రాష్ట్రీయ స్వయం సేవకసంఘం మంచివా?' అని ఎవరో అడిగినారు. అదా అడగవలసిన ప్రశ్న!

ఈదేశంలో రాష్ట్రీయ స్వయం సేవకసంఘం వ్యాపించిపోతున్నది. కాంగ్రెస్ మహాసంస్థలోపలికి కమ్యూనిస్టులు దూరిపోతున్నారు. వీరిద్దరికీత్వరలో సంకుల సమరం తప్పదు. వీరిద్దరిలో ఏ ఒక్కరినైనా మైదానంలో ఎదుర్కొనే బలం జాతీయసంస్థకు లేనిలేదు. పూర్వం కాంగ్రెస్ సేవాదళం, డాక్టర్ హార్డికర్ గారిచే నిర్మాణమైవుండేను. అది ఇప్పుడు నామమాత్రావశిష్టమైపోయినది. మహారాష్ట్రంలో శ్రీ యస్. యమ్. జోషీచేత సేవాదళమనే ఒక అద్భుతమైనసంస్థ నిర్మాణమైనది. అది ఇప్పుడు ఎట్లున్నదో తెలియదు. ఆ రెంటినీ పరిశీలించి, ప్రాజ్ఞులెవరైనా భారతసేవాదళాన్ని ఏర్పరచడం ఉత్తమం. ఆ దళంలో మత వివక్షత లేక అందరు చేరుతారు. రా. స్వ. సే. సంఘమిచ్చే శారీరకశిక్షణ వస్తుంది. మానసికంగా మాలిన్యంలేని విశ్వ-భారతి దృక్పథంగల శిక్షణ వస్తుంది.

సాహిత్యకుడు, కళాపిపాసి, దేశోద్ధారక దీక్షగలవాడు, వినమ్రుడు, సరసుడు, ప్రజ్ఞానిధి అయిన గోపాలరెడ్డివంటివారు ఈ కార్యానికి పూనుకుంటే ఎంత బాగుంటుందో యోచించండి.

అట్టిసంస్థ లేనివాడు మన సంతతిని మాలిన్యంగల దీరులవారినుండి రక్షించుకోలేము. పూర్వం స్కౌట్ ఉద్యమాన్ని 'సామ్రాజ్య' వాతావరణం నుండి 'దేశీయ' వాతావరణంలోకి మనవారు తేలేదా? ఈ ప్రయత్నంకూడా అట్టిదే.

ప్రశ్నోత్తరావళి

విద్యార్థి — గూడూరు

ప్ర: మీరు మగవారా లేక ఆడవారా?

జ: నేను యీ శీర్షికను నడుపుతున్నది మొదలు పాఠకుల్లో యీ సందేహం విపరీతంగావచ్చింది. ఇప్పటికి యెంతో మంది పాఠకులు నా నిజస్వరూపాన్ని వెలువరించమని పత్రికకు పుత్తరాలు వ్రాశారు. నాకు పర్సనల్ గా పుత్తరాలువ్రాశారు. మొదట్లో కొంతమంది నా కలంపేరుచూసి, నినిమా వటి శారద అనుకున్నారుకూడా. అనేక మంది ఆవిధంగా తమ అభినందనలను తెలిపారు. ఇప్పటికి కొన్నాళ్లుగా తల పోస్తూవస్తున్నాను– ఇంతమంది పాఠకులను నేను యెందుకు మభ్యపెట్టాలా అని. పాఠకుల్లో తొలిరోజుల్లోవుండే ఆతురత క్రమేణా తగ్గిపోతుందని నేను వేసుకున్న అంచనా తల్లక్రిందులైంది. అందుకే నేను నా స్వరూపాన్ని వెల్లడిద్దామనే నిశ్చయానికివచ్చాను. ఇంతవరకూ నేనుపెట్టుకున్నది 'కలంపేరు' మాత్రమే. నాపేరు కొలను బ్రహ్మానందరావు. ఇప్పటికి దాదాపు ఇరవై సంవత్సరాలుగా యీ సినిమాపత్రికా వ్యాసంగంలోనేవుంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్న మగవాణ్ణి! ఇకమీదట యీ శీర్షికను నా అసలుపేరుతోనే నడుపుతూ, మీలో అనవసర గొడవలు లేకుండాచేస్తాను. ఇక మీ సందేహాలు తీరాయా?

ప్రశ్నలను
ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
69 లేక్ వ్యూరోడ్, మాంబలం,
మద్రాసు–33.

కె. సరళాదేవి — కోవూరు

ప్ర: హిందీచిత్రం 'సంగం' ప్రతివాళ్ళూ చూడవలసినచిత్రమని నేనంటే, మీరే మంటారు?

జ: కాదంటాను.

కె. మధు — సూళ్లూరుపేట

ప్ర: 'నర్తనశాల'లో జీమూతమల్లుడుగా నటించినది నెల్లూరు కాంతారావు అని నేనంటే, కాదంటాడు నామిత్రుడు...

జ: ఎందుకైనామంచిది, మీమిత్రుని మీ మాట కాదనవద్దనండి.

వి. శ్రీనివాసులురెడ్డి — గూడూరు

ప్ర: మీరు జవాబులివ్వడమేగాక, ఇతర ఉద్యోగమేదైనా చేస్తున్నారా?

జ: మీలాంటి పాఠకులకు సందేహనివృత్తి చేస్తూ, సినిమాసమాచారాన్ని అందజేయడమే నా వృత్తి.

గౌస్ మొహిద్దీన్ — అల్లూరు

ప్ర: మన వస్తాదులైన దారాసింగ్, దండమూడి రాజగోపాల్, కాంతారావు లాంటివారు తమశక్తిని దేశరక్షణకు వుపయోగించక సినిమాల్లో చేరారేమి?

జ: పిల్చ కండబలాలుమాత్రమే దేశాన్ని రక్షించలేవు. ఆగ్లామర్ తో సినిమాల్లోనైనా వేషాలు వేస్తే నాలుగు'రాళ్లు' సంపాదించుకోవచ్చు.

టి. హైమావతి — నెల్లూరు

ప్ర: రామారావు వున్నచిత్రాల్లో సావిత్రి నటించదనివిన్నాము. నిజమేనా?

జ: అవన్నీ గాలివార్తలు. 'పాండవ వనవాసం'లో ఇద్దరూ కలిసినటిస్తున్నారు. తెలుసా!

సుధాకర్ — వెంకటగిరి

ప్ర: ఇప్పుడువస్తున్నచిత్రాలు చూస్తూంటే, అలాంటిచిత్రాలను యిదివరకే చూసినట్లనిపిస్తుంటుందిమాకు. మరి మీకో?

జ: నాకూ వెరైటీ కనుపించటంలేదు.

జి. జయరామయ్య — కోట

ప్ర: 'లొసేన్జలో' 'ఆత్మబలం' చిత్రాన్ని మించివున్న 'శకాష్ సూరి', 'అగ్గిపిడుగు'లాంటిచిత్రాలు ఎలా విడుదలకాగలిగాయి?

జ: 'ఆత్మబలం'తర్వాత మద్రాసు సెన్సార్ ఆఫీసరు మారిపోయారు. ఫలితం ఇదే!

ఐ. శంకరయ్య — పోదూరు

ప్ర: 'బంగారు తిమ్మరాజు'లో కాంతారావు నిజంగా తిరుపతిమొక్కు చెల్లించాడా?

జ: నిజంగానే తిరుపతివెళ్ళి తలవెంట్రుకలు తీయించాడు.

కోదండరామరెడ్డి — గండవరం

ప్ర: 'నర్తనశాల'లో రంగారావు స్వయంగానే మాట్లాడారా?

జ: రంగారావుమగురించి మీకాసందేహం యెందుకువచ్చింది!

'వివాహబంధం'
చర్చావేదిక
11 వ పేజీలో చదవండి

బి. ప్రభాకరరావు — వెంకటగిరి

ప్ర: తెలుగులో ప్రొడ్యూసర్, డైరెక్టర్, హీరోఐన నటుడు ఎవరైనావున్నారా?

జ: ఇదివరకు వై. వి. రావు, కోవెలమూడి ప్రకాశరావు, కస్తూరి శివరావు ఉన్నారు. ఇప్పుడు నాగయ్యగారున్నారు.

యం. వి. బషీర్ — ఆత్మకూరు

ప్ర: మీరిస్తున్న సమాధానం పిక్చర్ను చూసి యివ్వడమా లేక మా ప్రశ్నలపై ఆధారపడి యివ్వడమా?

జ: పిక్చర్ చూడకుండా సమాధానాలు చెప్పడం నావల్లకాదు.

ఆంజనేయులు — శానాయపాళెం

ప్ర: నటులు రమణమూర్తి, అమరనాథ్‌లు తెరమరుగయ్యారేమి? ఇప్పుడువారేమి చేస్తున్నారు?

జ: ప్రతిభకలవారు ఈఫీల్డులో వుంటారు. కొంతమందికి ప్రతిభవున్నా అదృష్టం కలిసిరాదు. మరికొంతమందికి అవకాశాలువచ్చినా నిలబెట్టుకోలేరు. మీరు చెప్పిన యిద్దరికీ అవకాశాలువచ్చాయి. కాని రాణించలేకపోయారు. అమరనాథ్ మాత్రం నిర్మాతఅయి 'మగవారి మాయలు' చిత్రాన్ని నిర్మించాడు. ఇప్పుడు 'లక్ష్మీనారాయణ' అనే చిత్రాన్ని నిర్మించే ప్రయత్నంలో పాటలు రికార్డింగ్ చేస్తున్నారు. రమణమూర్తి హిందీఫీల్డులోకివెళ్ళి అవకాశాలు లేకపోలేదు.

సుహాసిని — కావలి

ప్ర: 'మంచిమనసులు'లో కుమార్ మల్లికను తన చెల్లెలు, వేణు వున్న ప్రదేశానికి తీసుకుపోతాడు. ఇది సంభవమేనా? ఎక్కడ హంపి, ఎక్కడ మద్రాసుపక్కనవర్గ! హత్యచేసినకుమార్ అక్కడనుంచి ఊరిలోని పాడుదేవాలయంలోకి పోవడం సంభవమేనా? హంపిలో హత్యజరిగితే మద్రాసులో విచారణ జరగదేమా? ఇలాంటి తప్పులనుమాస్తుంటే దర్శకుల మెదడు పనిచేస్తున్నదా అనిపిస్తుంది. ఏమంటారు?

జ: ఈరోజుల్లో మన సాంఘికచిత్రాలు 'లాజిక్'కులొంగవు. అన్నీ అసందర్భాలే. గొంగట్లో అన్నంతింటూ వెంట్రుకలు లెక్క పెట్టినట్లుంటుంది.

జనవాణి

(4 వ పేజీ తరువాత)

అసలు సంగతేమిటంటే డ్రయివరు కండక్టర్ల కుటుంబాలు పామూరులోనే వుంటున్నందున, పొట్లగూడూరులో వసతులులేవనే సాకుతో పామూరులోనే నిల్పి వేస్తున్నారు.

ఇంతకుపూర్వం కాఫీ హోటలైనాలేని పొట్లగూడూరులో భోజనహోటళ్లుకూడా యేర్పడినవి. చుట్టుప్రక్క గ్రామాదులకు మంచిసెంటరు. బస్సు ప్రతిదినం రానికారణంతో ప్రయాణీకులు చాలాయిబ్బందిపడి పోతున్నారు. డ్రయివరు, కండక్టరుల వసతులమీదనే బస్సు రూటు ఆధారపడి తిరగడం చాలా శోచనీయం.

ఈ విషయం బస్సుయజమాని, ఆర్. టి. వో. గారలు విచారించి పరిస్థితినిచక్కబర్చి ప్రయాణీకులకు సౌకర్యం కల్గిస్తారని ఆశిస్తాము–

—తూమాటి కృష్ణమూర్తి
తూమాటివారిపాళెం

సమితి స్టాండింగ్ కమిటీల్లో వుపాధ్యాయులకు ప్రాతినిధ్యం

ప్రాథమిక విద్యారంగం పంచాయతీ సమితుల యాజమాన్యంక్రింద నడుపబడుతున్నది. నిరక్షరాస్యులను తొలగించేందుకు అనేక పథకాలు రూపొందించబడుతున్నాయి. కాని ప్రాథమిక విద్యారంగంలో నవీనమైన మార్పులేమీ కలుగకపోవడంవల్ల విద్యాస్థాయి వెనుకంజ వేస్తున్నది.

సమితి పాలకవర్గంలో ఇతరరంగాలకు చెందిన – అనగా వ్యవసాయానికి రైతు; హరిజనాభ్యుదయానికి హరిజనుడు; స్త్రీజనాభ్యుదయానికి స్త్రీ; మొదలైనవారికి ప్రత్యేకంగా ప్రాతినిధ్యం వున్నట్లుగా విద్యారంగానికికూడా వొక ప్రాథమిక పాఠశాల వుపాధ్యాయునికి ప్రాధాన్యత యిచ్చినచో టీచర్ల నైతిక విలువలు గౌరవపథంలో నడుపుటకు, బదిలీలు, పోస్టింగుల విషయాల్లోను, పాఠశాల అభివృద్ధి పథకాలను రూపొందించుటలోను నిర్దుష్టమైన సలహాలు పొందగలిగి పరిపాలన పటిష్టవంతంకాగలదు. పంచాయతీ, పరిషత్ రాజ్యప్రముఖులు యీవిషయమై శ్రద్ధవహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

—డా. కటారి మునుస్వామి,
సూళ్లూరుపేట.

వెంకటగిరి అభివృద్ధికి సూచనలు

పట్టణంలోని ముఖ్యవీధులు కొన్నైనా తారురోడ్లు వేయించి, శంకుస్థాపన జరిగివున్న కొళాయిస్కీమును కార్యరూపంలోకి తీసుకొనిరావాలి. వెంకటగిరి నుండి కాంపాళెం, బంగారుపేట పోయే మార్గంలో వుండేయేటికి వంతెన నిర్మాణం కావాలి.

వెంకటగిరి ముఖద్వారంనుండి రైల్వేస్టేషను వరకు విద్యుద్దీపాలు యేర్పాటుచేసి, పినుగుల కానాలో పార్కు నిర్మించి, తూర్పువీధిలో ప్రస్తుతం వున్నచోటనే కాకుండా వుత్తరంవైపు పూర్ హౌస్ మైదానంలో మరొక బస్టాండ్ యేర్పాటుచేసి, నెల్లూరు, గూడూరు, తిరుపతి, రాపూరు, బస్సులను అక్కడికి తరలించడం బాగుంటుంది.

తాలూకాలోవుండే 57 పంచాయతీలకుగాను మోపూరు, వలిగోడు, నిడిగల్లు మూడు గ్రామాదుల్లోను మాత్రమే విద్యుద్దీపాలున్నవి. ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించి వచ్చే సంవత్సరాంతంలో పదిగ్రామాలకైనా విద్యుత్ సరఫరా చేయించాలి. సూలుమిల్లు విషయమై రాజాగారు దరఖాస్తులు పంపివున్నారు. హైదరాబాద్‌లోనేగాకుండా ఢిల్లీలో కూడా గట్టిప్రయత్నాలుచేస్తే వెంకటగిరిప్రాంత ప్రజలకు యెంతో సహాయకారిగా వుంటుంది.

—వెంకటగిరి విలేఖరి.

నెల్లూరులో దొంగలబెడద

నెల్లూరులో యీమధ్య దొంగలబెడద జాస్తిగావుంది. పట్టపగలు దొంగతనాలు కూడా యెక్కువగావున్నాయి. గత 28 తేది సాయంత్రం 6 గంటలమీదట ఆత్మకూరు బస్టాండుదగ్గర రైల్వేబ్రిడ్జివద్ద చవటపాళెం ప్రయాణీకులు నడిచిపోతుండగా వొక దొంగ స్త్రీని పట్టుకొని ఆమె మెడలోవున్న బంగారు గొలుసును లాగడానికి ప్రయత్నించడం, ఆమెగట్టిగా కేకవేయడం, ముందువెళుతున్న ఆమె అన్న ఆదొంగను పట్టుకొని, అటువైపు వెళ్లుతుండిన పోస్టల్ మెయిల్ సర్వీసువ్యానులో యెక్కించుకొని 2 పోలీస్‌స్టేషనుకు అప్పగించడం జరిగింది.

పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారూ, శ్రద్ధవహించకుంటే శాంతిభద్రతలు మితిమీరిపోగలవు.

—పి. కోదండపాణి,
ఉస్మాన్ సాహెబ్ పేట.

శాసనసభలో......

(4-వ పేజీ తరువాత)

యాన్నే చలపతిరావుగారు కాదన్నారని శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ప్రశ్నితులు చెప్పారు. కాని సభాపతి ఆ వాదనను అంగీకరించలేదు. చివరికి ఆయన ఒకమాట అన్నారు. "ఉపాటికి సంజీవరెడ్డిగారి హృదయాన్ని గాయపరచడానికి కావలసినంత (రభస) జరిగింది."– అప్పటికికాని వివాదం సమసిపోలేదు.

ఒక్క ముఖ్యమంత్రితప్ప కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన మరెవరూ, విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానంపై చర్చసందర్భంలో, ప్రతిపక్షం నాయకుల విమర్శలకు గట్టిగా జవాబు చెప్పలేకపోవడం, కాంగ్రెసు నాయకత్వము, తమపార్టీ మేధాసంపన్నతలో, విషయ అధ్యయనంలో ఎంత వెనుకబడి వున్నదో, తెలిసివచ్చినట్టుగావుంది. శాసనసభ సమావేశం వాయిదాపడడానికి ఒకరోజుముందుగా జరిగిన కాంగ్రెసుపార్టీ సమావేశంలో ఈవిషయం చర్చకువచ్చింది. అందరూ తమనాయకుని వాక్చాతుర్యానికి, సమర్థతకూ సంతోషాన్ని ప్రకటించారు. కాని కొందరు సభ్యులు ఆయా విషయాల్లో ప్రత్యేకంగా కృషిచేసి, వచ్చేబడ్జెటు సమావేశంనాటికి సిద్ధంగా వుండాలనీ, ఆయా డిపార్టుమెంట్లకు చెందిన వున్నతాధికార్లు, కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యులకు తగిన సమాచారం యిచ్చి తోడ్పడాలనీ, కాంగ్రెసు పార్టీవారు ఒక స్టాటిస్టికల్ లైబ్రరీని నిర్వహించాలనీ కాంగ్రెసు పార్టీ తీర్మానించింది. ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు తిమ్మారెడ్డిగారుకూడా శనివారం నాడు విలేఖరులతోమాట్లాడుతూ, నిపుణుల సహాయము కాంగ్రెసుపార్టీసభ్యులకు లభింపజేస్తామని, వచ్చేసారి చర్చల్లో కాంగ్రెసు పార్టీ ప్రతినిధులపాత్ర వేరువిధంగావుండి తీరుతుందని చెప్పారు. వారిఆశ ఫలించాలని అందరూ కోరినప్పటికీ, ఒకవిషయాన్ని కాంగ్రెసునాయకత్వం గమనించాలి. అధికార్లు నివేదికలు, గణాంకాలు యివ్వవచ్చును. కాని వాటిని ఆకళింపు చేసుకొని వాటికి తగుఅర్థాన్ని కల్పించే సమర్థత, అందుకు కావలసిన విద్యాయోగ్యత సభ్యులకుండాలి. అదీకాక ప్రభుత్వనివేదికలనాధారంగానే సభ్యులు ప్రసంగించేట్లయితే, వారుమళ్ళీ విమర్శకుల పరిహాసానికి పాల్పడకతప్పదు. అదనపు శిస్తుచట్టంపై చర్చజరిగినప్పుడు, రెవిన్యూ మంత్రిగారు తమఅధికార్లుయిచ్చిన 'నోట్సు' ఆధారంగా పదేపదే మాట్లాడారు. కాని ఈ వాదనలో ఎన్నిలోపాలు వున్నాయో, సుందరయ్యగారు, విశ్వనాథంగారు సోదాహరణగా ఎత్తిచూపారు. వాటికి సమాధానాలు సంతృప్తికరమైనవి ఈనాటికి రాలేదు. పైగా అదనపు శిస్తురూపంలో వసూలవుతున్న మొత్తంలెక్కచూస్తే ప్రతిపక్ష నాయకుల వాదనే సరియైనదని నమ్మవలసివుంటుంది. అసలు విశ్వనాథంగారు,సుందరయ్యగారు హెచ్చరించినా వినకుండా ప్రభుత్వం మొదటి చిత్తుకాపీనాన్ని ఏ మార్పులేకుండా శాసనసభచేత అంగీకరింపచేసింది. విడాదితిరగకముందే సవరణ బిల్లును ప్రతిపాదించవలసి వచ్చింది.

పైగా అధికారపార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యుల కర్తవ్యం కేవలం పరిపాలనాధికారుల నోట్సును, నివేదికలను సభలో వల్లించడం కాదు. పరిపాలన తమపార్టీ ఆశయాలకు, బహిరంగంగా ప్రకటించిన కార్యక్రమాలకు అనుగుణ్యంగా జరుగుతున్నదో లేదో కూడా వారు చూపాలి. లేకపోతే పరిపాలకుల తప్పిదాలన్నింటికీ సమర్థనచేస్తూ కూర్చోవలసివస్తుంది.

రైతులోకం

(5 వ పేజీ తరువాత)

మత్స్యపరిశ్రమాభివృద్ధిశాఖవారినుండి పొందవచ్చును. బెంగాల్‌లోని ఫిష్‌సీడ్ సిండికేట్ వారినుండికూడా వీటిని పొందవచ్చును. అస్సాంలో కాట్లా, రోహూ, మృగాల్ రకాల చేపలు మే-జూన్ మాసాలలోను, ఇతర రాష్ట్రాలలో తక్కిన మాసాలలోను లభిస్తాయి. వాటిపిల్లలు జూలైనుండి ఆగష్టువరకూ అస్సాంలోనూ, ఆగస్టు నుండి అక్టోబరువరకూ ఇతర రాష్ట్రాలలోనూ లభిస్తాయి.

తరచు వరద నీటికి గురిఅయ్యేచేలలో చేపలను పెంచరాదు. ఆ విధముగా పెంచినట్లయితే చేనులోని చేపలు వరదనీటితో పాటు కొట్టుకొనిపోతాయి.

చేనులో అరఅడుగు లోతుకి తగ్గకుండా విడాదిలో కనీసం 4 మాసాల పాటైనా నీరు వుండాలి. లేకుంటే చేపలు బాగా పెరుగలేవు. ఒక్కొక్కప్పుడు చేనులో పరిపడినంత నీరువుండదు. ఒక్కొక్కప్పుడు చేనులో నీరు బాగా ఎక్కువగా వుండి కొంతనీటిని బయటికి పంపించివేయవలసి వుంటుంది. అందుచేత చేనుపాటు గునా తగినగోతులుతీసివుంటే ఈ చేపలను అవసరమైనప్పుడు వాటిలోనికి పంపించవచ్చును.

వరిచేలకు వుపయోగించే క్రిమినాశకఔషధాలలో చాలాభాగం చేపలకు ప్రాణాంతకమైనవి. అందుచేత వీటిని వరిచేలకు ఉపయోగించేముందు ఈ చేపలను చేనుకి అనుకొనివుండే గోతులలోనికిగాని, చెరువులోనికిగాని పంపించివేయాలి.

చేనులోవుండే చేపలకు ప్రతిరోజూ ఒకటి రెండు పర్యాయములు బియ్యపు తవుడు, వేరుశనగపిండి, కొబ్బరి తెలకపిండి (మెత్తగా పొడిచేసి, జల్లించినది) వేయాలి. వరిచేలలో చేపలను పెంచునప్పుడు ఈక్రింది విషయాలను దృష్టిలో వుంచుకోవాలి: సంవత్సరములో కనీసం నాలుగునెలలపాటైనా చేనులో 6 అంగుళాలలోతు నీరు వుండాలి. తరచువరద ముంపుకులోనుకాని చేలలోనే చేపలను పెంచాలి. తగినసైజులో మేలిరకపు చేపపిల్లలను ఎంచుకోవాలి. చేనులో తగినంత నీరులేనప్పుడు, క్రిమినాశక ఔషధాలను చల్లునప్పుడు చేపలను మరలించడానికి అనువుగా చేనుకి అనుకొని చెరువుగాని, దొరువుగాని వుండాలి. పెంచడానికి తగిన చేపపిల్లలను వెంటనే సంపాదించటానికి తగుఏర్పాటువుండాలి. వ్యవసాయదారులు కొంచెముశ్రద్ధవహించినట్లయితే లాభదాయకముగా చేపలను పెంచవచ్చును. ప్రోటీనులు, ఖాస్వరము, విటమినులు పుష్కలముగావుండే ఈ చేపలు వరియన్నము ప్రధానాహారముగా కలవారికి ఎంతోవుపయోగకరముగా వుంటాయి.

(ఐ. సి. ఏ. ఆర్.)

In the Court of Estate Abolition Tribunal (District Judge) CHITTOOR

O. P. No. 99 of 1964.

BETWEEN:-

K. J. V. Jayalakshmi —Petitioner.

AND

K. J. Ramappa Naidu & others —Respondents.

LEGAL NOTICE:-

Please take notice that the petitioner herein has filed the above O. P. for recognition of her 1/6 share in the final compensation of the Kangundi Zamin estate, Palmaner Taluk, Chittoor District of Rs. 15,820/- and the same is posted to 1-1-1965 at 10 A. M. before District Judge. Those who have any objection or claim may appear in person or Pleader and state the same and in default the petition will be heard and decided exparte.

—A. VENKATA CHARI,
Advocate for Petitioner.

Subordinate Judge's Court, CHITTOOR.

E. P. No. 55 of 1964.

O. S. No. 108 of 1949.

B. Govindappa Naidu—D. H.
B. Muniswami Naidu & others —J. D. Rs.

NOTICE:-

The Judgement Debtor's land described in the schedule annexed hereto will be sold in public auction at 10 A. M. on 4—1—65 by the Subordinate Judge's Court, Chittoor.

SCHEDULE:-

0—43 cents of wet land bearing S. No 156 of Gangadharanellore Village, in Chittoor Taluk and District and belonging to the Judgement Debtors according to the Final Decree in the above suit O. S. No. 108 of 1949.

—K. RAMANATHIAH,
D. H. Advocate.

ఒంగోలు సబుజడ్జివారి కోర్టులో

S. C. No. 20 of 1964.

దాలిపేని పెరుమాళ్ళరెడ్డి —వాది.
రామనాథం అంజనేయులు ... —2-వ ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు దావాలో 2-వ ప్రతివాదికి దావానోటీసు జారీకానందున సబ్‌స్టిట్యూటెడ్ సర్వీసుద్వారా పై కోర్టువారి ఉత్తర్వు ప్రకారము దావానోటీసు పత్రికా ప్రకటన ద్వారా చేయించవలెనని 5-1-1965 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. గనుక సదరు వాయిదా రోజున పగలు 10 గం॥కు 2-వ ప్రతివాది పై కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలియపర్చుకోవలయును. లేనియెడల 2-వ ప్రతివాది పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—రాయపం సుబ్బారావు -వాదిప్లీడరు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A. 559 of 64. O. S. 221 of 63.

శ్రీ వుదయగిరీశ్వర వేణుగోపాల లక్ష్మీ నరసింహస్వామివారి దేవస్థానం యుగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారు —వాది.
(2) పుప్పు దినవెంకటేశంగారికి-ప్రతివాది.

ఈ నెంబరులో ఫైనల్ డిక్రీలో 2-వ ప్రతివాదియగు పుప్పు దినవెంకటేశంగారికి నోటీసుకుగాను వాయిదా 4-1-65 తేది. కాన మీకుగల ఆక్షేపణలు తెల్పుకునేది. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—పెంచల క్రిష్ణమూర్తి - అడ్వొకేటు.

హిందూ వివాహ చట్టము

శ్రీ చిమ్మిరి నరసింహారావు
బి. ఎ., బి. ఎల్.

భారతదేశములో ఎక్కువమంది హిందువులున్నారు. హిందూమతస్థులకు వర్తించునట్లు హిందూ "లా"ను క్రోడీకరించిరి. హిందువులకు వర్తించునట్లు, హిందూవివాహచట్టము 1955 సంవత్సరంలో పాస్‌కాబడినది. తర్వాత హిందూ వారసత్వ చట్టము 1956 సంవత్సరంలో పాస్‌కాబడినది. హిందూమైనారిటీ అండ్ గార్డియన్‌షిప్ చట్టము 1956 లో పాస్‌కాబడినది. 18-5-1955 తేదిన రాష్ట్రపతిచే ఆమోదింపబడిన హిందూవివాహచట్టము బౌద్ధమతస్థులకున్నూ, జైనమతస్థులకున్నూ, శిక్కులకున్నూ, హిందూమతస్థులలో వీరశైవులకు, లింగాయత్‌లకు, బ్రహ్మ, ప్రార్థన, ఆర్యసమాజ మతస్థులకు కూడా వర్తించును.

"చట్టము తెలియనంతమాత్రమున నేరము తప్పించుకొనుటకు వీలు లేదు." అందువలన ప్రతివ్యక్తికి హిందూ వివాహ చట్టము తెలిసియుండవలెను. కాని భారత దేశములో ఎక్కువగాయున్న నిరక్షరాస్యత వలన 100-కి 70 మందికి చట్టము తెలుసుకొనుటకు అవకాశము లేదు. ఉన్నత విద్యావంతులలో కూడ చాల కొద్దిమందికిమాత్రమే తెలియును. అందువలన విపులముగా వ్రాయడమైనది. హిందువులకు వివాహము చాల పవిత్రబంధము. కాని హిందూవివాహ చట్టము క్రోడీకరించిన తర్వాత వివాహమునకు పవిత్రతపోయి ఒక కంట్రాక్టుమాదిరి అయిపోయినది.

వివాహమునకు నిబంధనలు

(1) వివాహము చేసుకొను ఏ పురుషునకైనా భార్యగాని, ఏ స్త్రీకైనా భర్తగాని ఉండరాదు. (2) ఏ వ్యక్తి వివాహకాలమందు మతిభ్రమించి యుండకూడదు. (3) పెండ్లి కుమారునకు 18 సం॥, పెండ్లికుమార్తెకు 15 సం॥లు యుండవలెను. (4) పార్టీలు యిద్దరిమధ్య ఆచారానుసారమైతేనేతప్ప, నిషేధించబడిన బంధుత్వముండకూడదు. (5) పార్టీలిద్దరు సపిండకులు అయివుండకూడదు, ఆచారసమ్మతమయితేతప్ప. (6) వధువునకు 18 సం॥లు నిండనియెడల తండ్రియొక్కగాని, సంరక్షకునియొక్కగాని అనుమతిగాని పొందవలెను.

గార్డియన్లు

తండ్రి, తల్లి, తాత, నాయనమ్మ, అన్నలలో పెద్దన్న, తన సహోదరుడు, సవతి తల్లి కుమారుడు, పెండ్లికుమార్తె వారిచే పోషింపబడినప్పుడే వారు గార్డియనులు.

చిన్నాయన అందరిలో పెద్దాయన, మాతామహుడు, అమ్మమ్మ, మేనమామ, వధువు వారిచే పోషింపబడినప్పుడు వారు గార్డియనులు. అయితే 21 సం॥ నిండనిదే గార్డియన్‌గా వ్యవహరించుటకు వీలు లేదు. పైవారిలో ఎవరైనను (1) గార్డియనుగావుండుటకు నిరాకరించినను, అర్హతలేకపోయినను, వీలులేకపోయినను- తరువాత వరుసప్రకారము వారు గార్డియనుగా వుండవచ్చును. గార్డియను ఎవరు లేనప్పుడు వారియనుమతి యక్కరలేదు. వధువు క్షేమార్థము గార్డియను అనుమతి అవసరమైనప్పుడు పెండ్లిని కోర్టు ద్వారా ఆపవచ్చును.

వివాహము—ఆచారములు

హిందువులకు ఆచారప్రకారము వివాహము జరుగును. సప్తపది- భార్యాభర్తలు వివాహకాలమందు అగ్నిచుట్టు ఏడడుగులు వేయగానే వివాహము పూర్తయినట్లే.

రిజిష్ట్రేషన్

రాష్ట్రప్రభుత్వము హిందూవివాహము అయినట్లు రుజువుకొరకు ఒక రిజిష్టరును ఏర్పాటుచేయవచ్చును. ఏరాష్ట్ర ప్రభుత్వమైన రిజిష్టరుచేయుట నిర్బంధము చేసినపుడు - దాని నుల్లంఘించినవారికి 25 రూపాయలు జరిమానా విధింపవచ్చును. హిందువు వివాహముల రిజిష్టరు కావలసినపుడు అందరు చూచుకొనుటకుగాని, సాక్ష్యముకొరకుగాని, నకలుతీసుకొనుటకుగాని, సరియగు ఫీజు చెల్లించినచో ఇవ్వవలెను. వివాహము రిజిష్టరులో వ్రాయనంతమాత్రమున చట్టబద్ధము కాకపోదు.

భార్యాభర్తల సంబంధములు పునరుద్ధరించుట

భార్యగాని, భర్తగాని దాంపత్యసుఖములనుండి కారణములేకుండా విడిపోయినప్పుడు, అవిధముగా బాధపడ్డవ్యక్తి జిల్లా కోర్టులో ఒక పిటీషను పెట్టి మరలా దాంపత్య సౌఖ్యమును పొందునట్లు కోర్టులో డిక్రీపొందవచ్చును.

అయితే కోర్టులో భార్యను కాపురము చేయమని పిటీషను పెట్టినప్పుడు జుడిషియల్ సపరేషనుకోసమున్నూ, వివాహము చెల్లదనిగాని, విడాకులకుగాని అన్సరుపెట్టకూడదు.

భార్యాభర్తలు చట్టబద్ధంగా విడిపోవుటకు అధికారం

(1) పిటీషనరును 2 సం॥ముండి పూర్తిగా వదలివెళ్ళినపుడున్నూ.

(2) పిటీషనరు క్రూరముగా హింసించి పిటీషనరుకు రెస్పాండెంటుతో నివసించుట చాల కష్టమని, ప్రమాదకరమని తోచినప్పుడున్నూ.

(3) పిటీషను పెట్టకపూర్వము ఒక సంవత్సరము క్రితమునుండి తీవ్రమైన కుష్టురోగముతో బాధపడుచున్నప్పుడున్నూ.

(4) పిటీషను పెట్టకపూర్వము కనీసము 3 సం॥లకు తక్కువగాకుండా యుండి ఇతరులకు సులువుగా వచ్చునట్టున్న సుఖరోగము ఉన్నప్పుడున్నూ, అయితే జబ్బులు పిటీషనరువలన సంక్రమించిన జబ్బులు అయి వుండకూడదు.

(5) పిటీషను పెట్టకపూర్వము 2 సం॥లనుండి మనస్థిమితము లేనివాడు అయివున్నను.

(6) వివాహమయిన తర్వాత స్త్రీ ఇతర పురుషునితోగాని, పురుషుడు ఇతర స్త్రీతోగాని అక్రమసంబంధము కొనసాగించియుండకూడదు.

జుడిషియల్ సపరేషనుకు డిక్రీపాస్ చేసినప్పుడు, అజుడిషిల్ సపరేషను డిక్రీని రద్దుచేయమని పిటీషను పెట్టితేతప్ప పిటీషనరు రెస్పాండెంటుతో దాంపత్యసుఖమనుభవింపవలసినపనిలేదు.

చెల్లని వివాహములు

వివాహమునకు పూర్వము మరొక భార్య ఉన్నప్పుడును (2) బంధుత్వము నిషేధింపబడినప్పుడు (3) ఇద్దరున్నూ సపిండకులు గలవారైనప్పుడున్నూ వివాహము చట్టప్రకారము చెల్లదు. కోర్టులో పిటీషను పెట్టి వివాహము రద్దుపరపించుకొనవచ్చును.

12 (1) ఏ హిందూ వివాహమైనను ఈ చట్టమునకు పూర్వముగాని తర్వాత గాని అయినప్పటికిని అట్టి వివాహమును ఈ క్రింది కారణములవలన రద్దుకు డిక్రీ పొందవచ్చును.

(ఎ) రెస్పాండెంటు వివాహకాలమందు పురుషత్వములేనివాడై, పిటీషను పెట్టు కాలమునాటికికూడ పురుషత్వములేనివాడైనయెడల వివాహము రద్దుచేయించుకొనవచ్చును.

(బి) వివాహకాలమందు అవ్యక్తుడు లేక పిచ్చివాడు అయినప్పుడు.

(సి) వివాహకాలమందు వధువు మైనరుఅయినప్పుడు, గార్డియన్ అనుమతి పొందవలసినప్పుడు అట్టి అనుమతి మోసముతోను, బలవంతముగాను పొందినప్పుడు.

(డి) వివాహకాలమునాటికి రెస్పాండెంటు ఇతరులవలన గర్భము పొందివున్నప్పుడు.

2. (ఎ) అయితే మోసం, బలవంతము పెట్టుటకు సంబంధించినది ఒక సంవత్సరము గడచిపోయిన తర్వాత పెట్టుటకు వీలులేదు.

పిటీషనరు రెస్పాండెంటులకు మోసము తెలిసినతర్వాత వారికి తెలిసి, ఇష్టప్రకారము భార్యాభర్తలుగానివసించినయెడల పిటీషను పెట్టుటకు వీలులేదు.

(బి) 1. రెస్పాండెంటు వివాహకాలమందు ఇతరులవలన గర్భము ధరించియున్నయెడల, వివాహకాలమందు ఆ విషయము తెలియకుండావుంటేతప్ప, పిటీషను పెట్టుటకు వీలులేదు.

2. ఈ చట్టమునకు పూర్వము జరిగిన వివాహములు, చట్టమునకు తర్వాత జరిగిన వివాహములు వివాహం తేదినుండి ఒక సంవత్సరములోపల పిటీషను పెట్టవలెను.

3. అయితే పిటీషనరు ఇష్టముతో వివాహం అనంతరము వారు భార్యాభర్తలుగా జీవించియుండకూడదు.

విడాకులు

13 (1) భార్యగాని, భర్తగాని హిందూ వివాహచట్టము 1955 లో అమలులోనికి వచ్చిన తర్వాతగాని, అంతకుపూర్వముగాని జరిగిన వివాహములను కోర్టులో పిటీషను పెట్టి యీ క్రింది కారణములవలన వివాహము రద్దుపరచవచ్చును.

1. వ్యభిచార వృత్తిలో నివసించుచున్నప్పుడు.
2. హిందూమతమునుండి వదలుకొని ఇతర మతములో చేరినప్పుడు.
3. పిటీషనుపెట్టే కాలమునాటికి 3 సం॥లకు తక్కువలేకుండా మనస్థిమితము కోల్పోయి వున్నయెడల.
4. పిటీషనుపెట్టే కాలమునాటికి కనీసము 3 సం॥లకు తక్కువలేకుండా తీవ్రమైన,తగ్గనటువంటి కుష్ఠురోగముతో బాధపడుచున్నప్పుడు.
5. పిటీషను పెట్టే కాలమునాటికి కనీసము 3 సం॥లకు తక్కువ లేకుండా సుఖరోగములు ఇతరులకు సంక్రమించు వస్థలో వున్నయెడల.
6. సన్యసించినయెడల.
7. గత 7 సం॥ల నుండి ఒక వ్యక్తి బ్రతికివున్నప్పటికిని, వారికి సంబంధించిన వ్యక్తులకు, బ్రతికివున్నట్లు తెలుసుకొనుటకు వీలయినప్పటికి, తెలియకుండాయుండుట.
8. జుడిషియల్ సపరేషనుడిక్రీపొందిన 2 సం॥ల లోపల తిరిగి దాంపత్యము కొనసాగించనియెడల.

(9) ఏపార్టీమీదనయినా (భర్తగాని, భార్యగాని) దాంపత్యము కొనసాగింపుమని కోర్టువలన డిక్రీలుపొందిన 2 సం॥ లోపల దాంపత్యముకొనసాగించనియెడల.

II భార్యకూడ వివాహము రద్దుచేయమని పిటీషనుపెట్టి విడాకులకు డిక్రీయివ్వవలసినదిగా పిటీషను పెట్టవచ్చును.

(1) భర్త యీ చట్టము అమలులోనికి రాకపూర్వము రెండవ వివాహము చేసికొన్నప్పుడు లేక యితరులయొక్క భార్యను వివాహమాడినప్పుడున్నూ, భర్త వివాహానంతరము ఈ క్రింది నేరములు చేసినప్పుడు వివాహము రద్దుకు పిటీషను పెట్టవచ్చును (1) మానభంగం (Rape) (2) మనుష్య సంపర్కము(Sodomy) (3) జంతువులతో సంపర్కము (Bestialily).

(14) ఏకోర్టులోనయినా విడాకుల డిక్రీ పొందుటకు పిటీషను పెట్టునాటికి వివాహమయి కనీసము 3 సం॥ గడచియుండవలెను. లేనియెడల అట్టిపిటీషను పెట్టుటకు వీలులేదు.

అయితే హైకోర్టువారు యేర్పాటు చేయు ప్రకారము పిటీషనరుకు అసాధారణము అయిన కష్టముకల్గినప్పుడున్నూ, రెస్పాండెంటుకు అసాధారణమైన నైతికపతనమయినప్పుడు, కోర్టులో విడాకుల పిటీషను పెట్టుటకు పర్మిషన్ తీసుకొనియున్నయెడల మూడు సంవత్సరములలోపలనే పిటీషను పెట్టవచ్చును.

కాని కోర్టును మోసము చేసినట్లయినను, యదార్థ పరిస్థితులను మరుగుపరచినయెడలను కోర్టు 3 సం॥ల తర్వాత డిక్రీ అమలులోనికి వచ్చునట్లు జెడ్జిమెంటు యివ్వవచ్చును. లేదా పిటీషను డిస్మిస్‌చేసి మరల 3 సంవత్సరములు దాటిన తర్వాత మరల పిటీషను పెట్టుకొమనట్లు అనుమతిస్తూ ఉత్తర్వుచేయవచ్చును.

3 సం॥లోపల పిటీషనరుకు పర్మిషన్ యిచ్చునప్పుడు ఆ పూర్వ వివాహమునకు గల బిడ్డల యోగక్షేమములను, భార్యాభర్తల మధ్య మరల సంబంధములు Reconciliation అగుటకుగల అవకాశములను కోర్టులు గుర్తించవలెను.

—(సశేషం)

పంచాంగం

ఆకస్మిక వర్షపాతం

1964 డిసెంబరు 19 తేది మొదలు 1965 జనవరి 2 తేదిలోగా ఆకస్మాత్వర్షపాతమున్నట్లు విధి చెప్పుచున్నది.

మూలకార్తె

డిసెంబరు 15 తేది సాయంత్రం 6-51 గం. మొదలు 28 తేది రాత్రి 7-08 గం. వరకు మూలకార్తెయుండును.

పండుగనెల

డిసెంబరు 15 తేది సాయంత్రం 6-51 గం.మొదలు జనవరి 13 తేది రాత్రి 1-46 గం. వరకు ధనుర్మాసము. ఇందు దైవ కార్యములుతప్ప మానవకార్యములు చేయరాదు.

డిశంబరు తిథులు

19 శని	పూర్ణిమ	ఉ. 8-46 గం.వ
	బ.పాడ్యమి	తె. 6-17 గం.వ
20 ఆది	విదియ	రా. 3-43 గం.వ
21 సోమ	తదియ	రా. 3-10 గం.వ
22 మంగళ	చవితి	రా. 11-00 గం.వ
23 బుధ	పంచమి	రా. 9-02 గం.వ
24 గురు	షష్ఠి	రా. 7-26 గం.వ
25 శుక్ర	సప్తమి	సా. 6-16 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

శూలహారిణి

పరిణామ శూలలకు (లేక) కడుపునొప్పులకు.

వ్యాధిలక్షణము:- గర్భగోళములో నన్ను వెన్నెముక యందును భరింపరాని నొప్పి - గుండెభాగములో మంట, పేగులుఅరచుట, కడుపు ఉబ్బరము, పుల్లిత్రేపులు, వెక్కిళ్ళు, వాంతులు, మలబద్ధకం, ఈ లక్షణములు ఉండును. పైవ్యాధి ఎన్ని సంవత్సరాలనుండి వున్ననూ, ఎంత సోడా పుప్పు సేవించివున్ననూ బాగుఅగును. ఆపరేషను అవసరంలేదు. 15 రోజుల ఔషధం రు. 20/-. రు. 5/- అడ్వాన్సు పంపాలి.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
అనుభవ వైద్యశాల,
ఫోను : 71. నెల్లూరు-2.

వివాహబంధం : చర్చావేదిక

భారతి – చంద్రశేఖర్‌ల దాంపత్య ఎడబాటుకు వారిద్దరిలో కారకులెవరు?

[ఇటీవల వచ్చిన చిత్రాలలో 'వివాహబంధం' ఒక మంచిచిత్రం. ఒక్కటి సాంఘిక సమస్యను ఇతివృత్తంగా తీసుకొని సంస్కారవంతంగా, పరిశుభ్రంగా, కాస్త వున్నతమైన కళా దృష్టితో తీసినచిత్రం. చెత్తచిత్రాలు పరంపరగా వస్తున్న నేటి వాతావరణంలో హఠాత్తుగా విడుదలైందికనుకనే అంతత్వరగా వెళ్లిపోయినట్లున్నది.

మూడు వారాలక్రితం వెంకటగిరి నుంచి ఒక పాఠకుడు (పి. రాజయ్య బి. ఎ.) ఒక ప్రశ్నను పంపాడు– 'వివాహబంధం' చిత్రంలో దంపతులు భారతీ చంద్రశేఖర్‌లు విడిపోడానికి ముఖ్యంగా కారకులెవరు?–అని. దీని మీద మా మద్రాసు సినిమాలేఖరి పాఠకుల అభిప్రాయాలు కోరినారు. ఆ ఆహ్వానాన్ని పురస్కరించుకొని కొందరు పాఠకులు పంపిన అభిప్రాయాలను దిగువ యిస్తున్నాము.

—సం. జ. రై.]

★

వివాహబంధంలో భారతీ–చంద్రశేఖర్‌ల వివాహవిచ్ఛిత్తికి కారకులెవరంటే యివరని చెప్పాలి?

భారతి గొప్పింటి బిడ్డ. చదువు–సంధ్య లూ, సంస్కారమూవున్న స్త్రీ. ప్రేమించీ, పెళ్లిచేసుకొన్నది. భర్త చంద్రశేఖరం విద్యావంతుడు, కురూపి కాడు, త్రాగుబోతూకాడు, జారుడూకాడు. ఇక భారతి అత్తగారంటావా! ఆమెకూడా యెంతోసౌమ్య. భారతిని బిడ్డగాచూసుకొనే వాత్సల్యం. సూటిపోటి మాటలనే ఆడబిడ్డలు లేనియిల్లు. మరి యిట్లాంటి పచ్చనిసంసారాన్ని భారతి యెందుకని సరిదిద్దుకోలేకపోయింది?

సాధారణంగా ప్రతి వివాహిత మెట్టినింట యెన్నో కష్టాలు యెదుర్కోవల్సి వుంటుంది. అత్తగారి అధికృతను చెలాయించే అంతవుకోతలు, ఆడబిడ్డల పరిహాసపు మాటలు, వీటన్నిటికన్నా భర్త తెలివిహీనుడైతే ఆ నరకబాధ చెప్పవల్సిన పనిలేదు. అయినా, అంతమాత్రానికే సంసారాలను కూలద్రోసుకుంటున్నారా?

అన్ని యిక్కట్లను సహనంతో యెదుర్కొని ఎందరెందరో సంసారాలను సరిదిద్దుకొంటుంటే; విద్యావతి అయిన భారతి తన భర్త మనస్తత్వాన్ని అర్థంచేసుకొని సర్దుకోలేక విడిపోవడానికి సమ్మతించడం చూస్తుంటే–రాకాసి అత్త, అధికృత చెలాయించే ఆడబిడ్డ, దీటికి మాటికి చీదరించుకొనే భర్తవుండే సంసారంలో ఒక్క క్షణమైనా భారతి కాపురం చెయ్యగలుగుతుందా అని అనుకోవల్సి వస్తుంది. అత్తగారింటికెళ్లడానికి చంద్రశేఖరం అసహ్యించుకొంటాడు. కారణం అత్తగారి సూటిపోటి మాటలు. భారతి కీవిషయంతెల్సు. అయినా స్త్రీ సహజ సహనాన్నివదలి భారతిభర్తతో మాటల పోటీకి దిగుతుంది. ఆమె అనురాగాన్ని చూరగొనడానికి పచ్చకంకాపూలతో చంద్రశేఖరం అలంకరిస్తే కాలదన్ని భారతి తగవుకు కాలుత్రవ్వుతుంది. ఫలితం అనుభవించింది. కడకు యేమి సాధించింది? చెల్లెలుపెండ్లి చూసేనరికల్లా, తన పచ్చని సంసారాన్ని తనే చేజేతులా కూలద్రోసుకున్నానుగదా అని పరితపించి భర్తను వెదుక్కుంటూ బయలుదేరింది. విడిపోవడానికి యీమే కారణమని, యీమె కడపటి ప్రయత్నంవల్లనే నిరూపణ కావడంలేదా?

—పి. పద్మావతి

★

మరువరాని 'మల్లీశ్వరి' తర్వాత నాకు నచ్చిన చిత్రం 'వివాహబంధం'.

చంద్రశేఖరం వున్నత విద్యావంతుడు, కాలేజి లెక్చరరు. సామాన్యకుటుంబీకుడు. కాలేజి, తనగృహమే అతని ప్రపంచం. పదిమందిలో కలుపుగోలుగా తిరిగి సరదాగా కాలంగడిపే వ్యక్తి కాడు. చంద్రశేఖరం, భారతి–వీరి పరిచయం స్నేహముగా పరిణమించి పరిణయానికి దారి తీస్తుంది.

చంద్రశేఖరానికి అత్తగారిల్లంటే అసహ్యం. కారణం అత్తగారి యెత్తిపొడుపు మాటలు. గుండమ్మ కథలోని అల్లుళ్ళైతే యీమాటలకు సరిఅయిన సమాధానమిచ్చి అత్తను తమదైవుకు లొక్కునేవాళ్లు. సంభాషణలో అరితేరని చంద్రశేఖరం యేంసమాధానమిస్తాడు? అందుకే వారి బంధువులు "నీవు వైస్‌ప్రిన్సిపాల్ అవుతావు, నీవువ్రాసిన పుస్తకానికి బంగారు పతకం లభిస్తుంది" అని అన్న అతిశయోక్తిమాటలకునొచ్చుకొని వెళ్ళిపోతాడు. మరొకరైతే "ఆ, ఊరోలక్షో వైస్ ప్రిన్సిపాలేమిటి, వైస్‌ఛాన్సలర్ కూడా కావచ్చు, మీలాంటివాళ్లు అండవుంటే. బంగారుపతకాలేమిటి, వజ్రాలపతకాలేవస్తాయి" అని చమత్కారంగాచెప్పి సర్దేసేవాడు. పదిమందిలోపెరిగి, ఇటువంటి సంభాషణాదులలో అరితేరినవాడు కాదుగనుక, చంద్రశేఖరంలో 'ఇన్‌ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్సు' యేర్పడి, బలపడుతుంది. భారతి అదిగమనించి యెంతగానో సమర్థించుకుంటూ వచ్చింది. తల్లిని మందలిస్తూకూడావచ్చింది. కాని, తల్లిని రానీయకుండా యేబిడ్డ తలుపులు బిగిస్తుంది? భారతి మనస్తత్వాన్ని, సమర్థతను తెలుసుకోలేక, ఆమెకు జీవితభాగస్వామికివ్వవలసిన మర్యాద యివ్వక ఆమెమనస్సును యెంతగానో బాధించాడు. విడమర్చి ఆమెతో అన్ని విషయాలూ సంప్రదించివుండాల్సింది. కాని ఆ అవకాశమే యివ్వకుండా, తనఅధికృతను ప్రకటిస్తూవచ్చాడు. భారతి తన శక్తివంచన లేకుండా అతన్ని మెప్పించాలని యెంతగా ప్రయత్నించినా కడకు నిరాశ చెందవలసి వచ్చింది, అలసిపోవలసివచ్చింది. ఫలితం ఇద్దరూ విడిపోయారు. భార్యకివ్వవలసిన స్థానం యివ్వలేదని తనతోటిలెక్చరర్‌తో చంద్రశేఖరం వ్యక్తపరిచాడు. విడిపోవడానికి అతనే కారకుడని మరోవిధంగా నిరూపించాలా?

పి. వి. సుబ్బారెడ్డి.

★

భారతి తనఅభిమానం చెల్లించకుండా, భర్తచేత గౌరవం, ప్రేమ పొందాలని మొదట్నుండీ భర్తకు కష్టంకలిగించేపనేమీ చేయకపోయినా చంద్రశేఖర్ తన అవివేకంవల్ల, అత్తగారి మాటలవల్ల భార్యచేసే ప్రతిపనినీ వ్యాఖ్యానిస్తూ సంసారంలో మనశ్శాంతి లేకుండాచేస్తాడు. చంద్రశేఖర్ భార్య లోపాలు వెతుకుతుంటాడు కానీ, తనలోపాలు సవరించుకోడు. వీరిద్దరు విడిపోడానికి కారణం చంద్రశేఖర్ అవివేకమే. అత్తగారిమాటలు లెక్క చేయకుండా భారతిని అర్థంచేసుకొని వుంటే వారి దాంపత్యం ఎంతోబాగుండేది. అట్లా జరగలేదంటే కారణం చంద్రశేఖరేగదా!

—జె. సత్యవతి.

★

భారతి చంద్రశేఖరు లిద్దరూ సారస్వతాభిరుచి గలవారు. వారిద్దరూ దంపతులు కావడంతో తమజీవితాలు ధన్యమైనవను కొన్నవారు. కాని చంద్రశేఖర్ మనస్సు గాజు దిమ్మవంటిది. అత్తగారి సూటిపోటి మాటలతో ఆ గాజుదిమ్మె పేటెక్కుతుండేది. ఇటుతల్లి, అటుభర్త మధ్య అడకత్తెరలో పోకలావున్న భారతి మనసు ఎప్పుడూ వెలుగును చూడాలని కాంక్షించేది. అందుకే వుడికిపోతున్న దిమ్మమీద నీళ్ళుచల్లుతుండేది. అది ఒకనాడు చిట్లిపోయింది. విరిగిన మనసుగల చంద్రశేఖరం భార్యతో విడాకులు తీసుకోడానికి ప్రయత్నించాడు. భార్య సరేననవల్సివచ్చింది. చంద్రశేఖరే తమదాంపత్య విచ్ఛిత్తికి కారకుడైనాడు.

—యం గౌరీనాథ్

★

భర్త వొక్క అడుగు ముందుకువేస్తే తొమ్మిదడుగులునడచి వారిని కల్పుకోడానికి నేనుసిద్ధమేనని భారతిఅంటుంది. కాని నేను వున్నచోటనేవుంటాను, లొంగిరావలసింది భార్యే నని అజ్ఞానుడైనభర్తలాగ చంద్రశేఖర్ వ్యవహరిస్తాడు.

భారతి యిటు తల్లినీ, అటు భర్తనూ యిద్దరినీ ప్రతిచిన్నవిషయంలో తగవులు వృద్ధిచేసుకోకుండా సమర్థించుకుంటూ, సర్దుబాటుచేసుకుంటూ శక్తివంచనలేకుండా ప్రయత్నిస్తుంది. కాని చంద్రశేఖర్ మౌఢ్యంవల్ల ఫలితం లేకుండాపోయింది. భారతిది యెంత సౌమ్యంగా సర్దుబాటు చేసుకోగల గుణమైనను, చంద్రశేఖర్ కాసుపట్టిన కుందేటికి మూడేకాళ్ళు అనే ధోరణిలో వ్యవహరించడంతో, చంద్రశేఖరే వారు విడిపోవడానికి కారణమని నా అభిప్రాయం.

—డా॥ జి. మొలకరత్నం

పుస్తక ప్రశంస

(4వ పేజి తరువ)

1857 లో ఉత్తర హిందూస్థానమున రేగిన నానాసాహెబు–ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి స్వాతంత్ర్య విప్లవసమరము దక్షిణాపథమును ప్రాకలేదనినది కేవలం అపోహ. అవి మొదటి సాలార్‌జంగ్ మంత్రిత్వ దినాలు. ఔరంగాబాదులో సైనికుల తిరుగుబాటు జరిగినది. బేగంపేటలో సైనిక పర్షణ జరిగినది. 1858 లో జాగీర్దార్ పీర్‌జాదా–వెంకటప్పనాయకుడు – రాయచూరు భీమరావు మొదలగువారు నాయకత్వము వహించిన వుద్యమాలు దారుణంగా అణచివేయబడినవి. ఆదిలాబాదులో గోండులు పితూరీలేవదీసినారు. ఇట్లు అన్ని ప్రాంతాలలోను బ్రిటీషువారికి వ్యతిరేకంగాను, నైజాం అధికార ధిక్కారముగను జాతీయ విప్లవాగ్ని దిబ్బంభించుచుండగా దల్లార్చివేయబడుచునేయుండినది.

ఈకాలంలో, తెలంగాణము హిందు ముస్లిం దేశభక్తుల త్యాగరక్తంతో ఎఱ్ఱబారి భారతజాతి సమైక్యతకు కాంక్షాజ్యోతిని వెలిగించినది. ఆనాటి రాజకీయ వియత్తలమున ఎన్నియో దీప్తతారలువెలిగి అస్తమించిపోయినవి. ఈ విముక్త్యోద్యమములు 1900 వరకు సాగుచునేవచ్చినవి.

ఆనాడు ప్రచండశక్తితో మండిమెరసిన స్వాతంత్ర్యభానుడు వుపశమించి, కాంతి చంద్రికల వెదజల్లుచు, శాస్త్రబద్ధ శాంతియుత వుద్యమముల లేవదీసి ద్వితీయఘట్టమును తెలంగాణమున ప్రారంభించినాడు. సరోజినీదేవి–డాక్టర్ అఘోరనాథ చటోపాధ్యాయ – ముల్లా అబ్దుల్ ఖయ్యూయుం–మాడపాటి హనుమంతరావు – కేశవరావు కొరట్‌కర్ మొదలగువారి యాజమాన్యమున నూతనవిమోచనోద్యమము తలఎత్తినది. ఇవే నైజాము పాలనాంత సూచక శంఖారావములు! ఆంధ్ర–మహారాష్ట్ర–కర్ణాటక జాతులు త్రివేణిసంగమంవలె లీనమైపోయినవి. ముస్లిములలో వుదారాశయులుకొందరు వీరితో చేతులుగలిపినారు.

1891 మొదలు వార్తాపత్రికలు స్థాపింపబడి జాతీయోద్యమమునకు ఊపినిచ్చి వ్యాపింపజేసినవి. అనాటిదే గోలకొండ పత్రిక. ఉర్దూపత్రికలు ఈ జాతీయోద్యమమున ముఖ్యపాత్రవహించుట గమనింపదగిన విషయము.

ఆంధ్రోద్యమము

ఒక మహారాష్ట్రుడు ఆంధ్రోద్యమమును ఆంధ్రభాషా పోషకయత్నముల ప్రారంభించి సాగించుట తెలంగాణాలోనేగాక, అఖిలాంధ్ర చరిత్రలో ఒక విస్మయోదంతము. 1–9–1901లో అది కొమర్రాజు లక్ష్మణరావుచే ప్రారంభించబడినది. విజ్ఞాన చంద్రికాగ్రంథమండలి ఆయనచే అచటనే నెలకొల్పబడినది. గ్రంథాలయోద్యమం ద్వారా, నిద్రిత ఆంధ్రజాతిని మేల్కొలపను, ఆయన రావిచెట్టు రంగారావు–మునగాల రాజా మొదలగువారి తోడ్పాటుతో పూనుకొనినారు.

ఆంధ్రత్వమును కోల్పోయి, ఆంధ్రభాషను విస్మరించి, పారసీక నాగరికతకు ఛాయారూపులైన తెలంగాణా ఆంధ్రులకు ఇది చైతన్యోపదేశమైనది. పత్రికల ప్రబోధముతో సబలుజరిగి ఆంధ్రత్వము అంకురించి ఎదిగి వృక్షరూపముదాల్చినది. ఉర్దూ పారశీకముల జారినుండి ఆంధ్రభాష తప్పించుకొని, బమ్మెరపోతన–పాల్కురికి సోమనాథ–కాసెసిరన్న–మల్లికార్జునుడు–కుమారరుద్రదేవుడు–అయ్యలార్యుడు మొదలగుకవిపుంగవులనారాధిందగా, గద్వాల–వనపర్తి మొదలగు సంస్థానములు ఆంధ్రభాషాదీపమును ఆరిపోకుండా జేసినవి. ఆంధ్రసాహితికి మరల దీనారటంకాల తీర్థమాడే మంచిదినాలు అబ్బినవి. కవులను పోషించి, నవభారత చైతన్యదీపికను ఎగద్రోసి, నవకవి కుమారులకు స్తన్యమిచ్చి, పురోగమించుచున్న నవ్యాంధ్రకు వైతాళికులై, నేటి యావదాంధ్ర మహీతలమునకు ఐక్యతను గూర్చినది–తేనెమాగాణము తెలంగాణము.

ఇందు రూపొంది, దినదిన ప్రవర్ధమానమగుచున్న తేజోమయ సంస్థలలో ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు ఒకటి. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి రాజకీయ సాహిత్య ఉద్యమ మహానౌకకు కర్ణధారి. బూర్గుల రామకృష్ణరావు–కొండా వెంకటరంగారెడ్డి–చెన్నారెడ్డి–సూకల సోదరులు – మీర్ అహమ్మదల్లీ ఖాను – రామానుజరావు – సర్దార్ ఉల్లా ఖాను ప్రఖ్యాతులు వీరయోధులు.

విశాలాంధ్రము

1946–1956 వరకు, ఈ దశాబ్దము నేటి విశాలాంధ్రమునకు ప్రసూతికామేష్టి వంటి సమయము. కుతుబుషాహీలకాలములోను, నిజాం షాహీలకాలంలోగూడకొంత వరకు ఒకటిగా కలిసియుండిన ఆంధ్ర దేశము, రాజకీయ ప్రాబల్యములచే చీల్చబడి నైజాము ఏర్పడినది. దీని విచ్ఛిత్తికి విముఖులైన కాంగ్రెసు పెద్దలతోను, ప్రత్యేక తెలంగాణమనిన మరికొందరితోను విశాలాంధ్ర కాంక్షులు పోరాడవలసివచ్చినది. చివరకు 1956 నవంబరు మొదటితేదీన – కాకతీయుల పతనానంతరం, ఐన్నూటేండ్లు చెదరి వేరైయుండిన ముక్కోటి ఆంధ్రులు ఏకమైనారు!

కమ్యూనిష్టుల యితర చర్యలు ఎట్లున్నను, రావి నారాయణరెడ్డి–సుందరయ్యా–చండ్ర రాజేశ్వరరావు మొదలగువారి నాయకత్వాన విశాలాంధ్రమునకు పాటుబడినారు.

తెలంగాణేతరులకు తెలియని ఆమహోద్యమాల సజీవచరిత్రయే జేపులపల్లి రామానుజరావుగారు రచించిన యీ గ్రంథము–

తెలంగాణాలో జాతీయోద్యమాలు

ఇది నైజామాంధ్రుల కీర్తిధ్వజము. ఆంధ్ర జాతీయ సమైక్యతోద్యమమునకు యితిహాసగ్రంథము.

కాంగ్రెసు చరిత్ర పూర్వం వ్రాసిన ముఖాందారు, ఈవల వ్రాసిన భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య గ్రంథాలవలెనే ఈ రామానుజరావుగారి పుస్తకము తెలంగాణా చరిత్రకు అధికార కళాముద్రను పొందిన అఖ్యానము.

రావుగారు ఈ మహానాటకమునకు కేవలము మూక ప్రేక్షకుడుగాదు – ఒక రసవత్తర ప్రధానపాత్ర! రాజకీయ సారస్వతరంగమున తెలంగాణములో నేడు ఎన్నికఁబడినవ్యక్తి రావుగారు. కాబట్టే, 134పొరటలఈపొత్తమునకుజీవకళపేర్పడియున్నది. అయా ఘట్టానుగుణ్యముగా వీరి భాష భాసించి, రసపుష్టితో ఆకర్షనీయంగావున్నది. ఇది ఒకేహాయిగా చదివి తృప్తితో త్రేచవలసినది. భాషలో స్వచ్ఛత స్వచ్ఛందత సుందరత కలిగి నేటి భాషా అరాజకమును వెలివేసియున్నది. తెలంగాణాభాష, రాయలసీమ, నెల్లూరు మాండలికమువలె శిష్టజనామోదమై యుండుట గమనించదగియున్నది.

వీరసావర్కర్ స్వాతంత్ర్యసమర చరిత్రవలె మహావేగంతో ఆవేశంతో గ్రంథపఠనము జరిగిపోవుచు, రామానుజరావుగారి వైదుష్యమునకు, కథక సజీవపాండితికి మెరుగుపెట్టుచున్నది ఈ చరిత్ర!

రావుగారిపేనా, ప్రకరణానుగుణ్యంగా భాషాభాండమున కలయదిరిగి, తరచి, వెన్నను ఆంధ్రులకు కానుకపెట్టినట్లున్నది. పుస్తకము చరిత్ర రూపురేఖామాత్రమైనను విషయ గురుత్వము, వైశాల్యము, నిమ్నత అబ్బియున్నవి. ఆ మహిమోపేత ఉద్యమాలను ఇతర ఆంధ్రులు తెలిసికొనుటకు ఈ గ్రంథము అత్యంతము ఉపయుక్తము.

(గ్రంథము క్రౌను–134 పొరటలు–వెలరు2/లు–విజయవాడదేశిప్రచురణము.)

చిత్తూరులో డ్రామా ఎగ్జిబిషన్

మన పస్ డాక్టరు వి. చంద్రశేఖరంగారి శకుంతల డ్రామా అకాడమీ ఆధ్వర్యంలో చిత్తూరు కళాశాలలో యిటీవల యేర్పాటుచేసిన నాటకకళకు సంబంధించిన పుస్తకాలు, పత్రికలు, చిత్రాలు, మేకప్ సరంజామాల ప్రదర్శనను చిత్తూరు జిల్లాజడ్జి శ్రీ దేవతా సుబ్బారావుగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఈ రంగంలో శ్రీ చంద్రశేఖరం చేస్తున్న కృషిని ఎంతో కొనియాడారు.

కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ టి. యస్. యస్. ఆచార్య స్వాగతంచెప్పారు. డాక్టరు చంద్రశేఖరం నాటకకళలో తనస్వీయానుభవాలను గురించి ముచ్చటించారు. వీరి యీప్రదర్శనవిజ్ఞానాత్మకంగానూ వినోదాత్మకంగానూకూడా వుండినదని పలువురు అభిప్రాయ పడ్డారు.

హైదరాబాదులో కావలి విద్యార్థుల సంఘం

జంటనగరాలలోని కావలి కళాశాల పూర్వవిద్యార్థుల సంఘం వారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు, పూర్వవిద్యార్థుల సంఘ గౌరవాధ్యక్షులు అయిన శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డిని సన్మానించారు.

విశ్వోదయ పూర్వవిద్యార్థుల నూతన కార్యవర్గం: అధ్యక్షులు శ్రీ పొణకా వెంకటరెడ్డి, ఉపాధ్యక్షులు: శ్రీ కె. రామాంజనేయులునాయుడు, కార్యదర్శి: శ్రీ బి. వెంకయ్య, సహాయకార్యదర్శులు: ఇష్కా వసంతకుమార్, యం. కొండయ్య.

గుండ్లకమ్మ ఆనకట్టస్కీము

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ఈస్కీము శంకుస్థాపన సందర్భంలో, మార్కాపురానికి చెందిన కొందరు దీని వల్ల వెయ్యిఎకరాల మాగాణి నాశనమవుతుందని, మార్కాపురం మంచినీటి పథకానికి నీరులేకుండా పోతుందని, శ్రీ పి. సి. మండలాభిమానంతో, స్వార్థంతో మార్కాపురానికి అన్యాయం చేస్తున్నారనే అభూత కల్పనలతో కరపత్రాలువేసి పంచారు. కాని ఈ అసత్యప్రచారాలను మార్కాపురం పెద్దలే అసహ్యించుకున్నారు.

ఈ సందర్భంలో దర్శి శాసనసభ్యుడు శ్రీ దిరిశాల వెంకటరమణారెడ్డి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. తర్లుబాడుసమితిఅధ్యక్షుడు శ్రీ మహానంద; కొచ్చర్లకోట, రామాపురం, లక్ష్మీపురం, దొనకొండ, రుద్రసముద్రం, తిమ్మనపల్లి, చందవరం, పోలేపల్లి, మల్లవుపేట, మంగినపూడి, అన్నెమంద, కల్లూరు పంచాయితీఅధ్యక్షులు మంత్రిని పూలమాలాలంకృతునిజేసి, స్వాగత వినతిపత్రాలు సమర్పించారు. మార్కాపురంతాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘం, వేములకోట పంచాయితీలుకూడా స్వాగత పత్రాలు సమర్పించాయి. అనంతపురం, కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షులు; ఓబులరెడ్డి, మహానంద గారలు ఉపన్యసించారు.

మంత్రి శ్రీ పి. సి. మాట్లాడుతూ, తాను మండలాభిమానంతో ఈ స్కీమును మంజూరుచేశాననే ఆరోపణలను నిశితంగా ఖండించారు. వెనుకబడిన ప్రాంతానికి సంబంధించి వచ్చిన ఏస్కీమునూ తాను వ్యతిరేకించలేదని, గిట్టుబాటు గాక పోయినా ఆప్రాంత పేదరికాన్ని బట్టి మంజూరు చేస్తున్నానని; మంజూరు అధికారాలను వికేంద్రీకరించి, పి. డబ్ల్యు. డి. అధికార్లకు అప్పగించామని; 5 లక్షలకు పైబడిన స్కీమే మంత్రిగారి మంజూరుకు వస్తుందని చెప్పారు. కొచ్చర్లకోట స్కీము వల్ల నష్టపడు మార్కాపురం ఆయకట్టుదార్లకు ఎకరాకు మూడెకరాలచొప్పున సాగుకు లాయకు అయిన బంజరుభూమి యిప్పించగలనని; పైగా ఈ స్కీమువల్ల మార్కాపురం తాలూకా వారికి చెందిన 400 ఎకరాల మాగాణి సాగుకాగలదని; కావున తనమీద అనవసరంగా అభాండాలు వేయవద్దని కోరారు.

కనిగిరిలో మంత్రి

13 తేది సాయంకాలం మార్కాపురం నుండి కనిగిరికివస్తూ, రాయవరంలో శ్రీ గాయం కృష్ణారెడ్డి అల్పాహారవిందులో పాల్గొని; కలుజులపాడు, వద్దిమడుగు, కొనకలమిట్ల పంచాయితీలసన్మానోత్సవాలగుండా, శ్రీ పి. సి. కనిగిరిచేరారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వర్నా వెంకయ్య నాయుడు సమితి కార్యాలయంలో మంత్రిగారి గౌరవార్థం తేనీటివిందుజేసి విద్యుచ్ఛక్తి, రహదార్లు, పశువైద్యశాలలు ఎక్కువగా తన సమితి ప్రాంతానికి ప్రసాదింపచేయవలసిందిగా కోరుతూ ఒకవినతిపత్రాన్ని సమర్పించారు. మండలకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ వై. నంగయ్య, కనిగిరి పంచాయితీ పక్షంగా అధ్యక్షుడు శ్రీ వి. బి. కొండయ్య గారలు యిచ్చిన విజ్ఞాపన పత్రాలలో కనిగిరి చెరువును విస్తరింపచేయవలసిందని, మంచినీటి కుళాయిల స్కీమును మంజూరు చేయించవలసిందని, కనిగిరి చుట్టూవున్న బావులకు వ్యవసాయానికై విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయవలసిందని, నాగార్జున సాగర్ మొదటిదశలో కనిగిరి ప్రాంతాన్ని కూడా చేర్పించవలసిందని, వెనుకబడిన తాలూకాల సౌకర్యార్థం ప్రభుత్వం నెలకొల్పదలచిన కళాశాలను, అన్నిటికీ కూడలియైన కనిగిరిలో స్థాపించవలసిందని కోరారు. మంత్రిగారు వినతిపత్రాలకు వుచితరీతి సమాధానమిచ్చారు.

వెలిగండ్ల విద్యుచ్ఛక్తి

కనిగిరి సమితి కార్యక్రమానంతరం మంత్రిగారి బృందం విద్యుత్ప్రసారోత్సవానికై రాత్రి 8 గంటలకు వెలిగండ్లకు చేరుకున్నది. శాసనసభ్యుడు శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డి బ్రహ్మాండమైన స్వాగతసన్నాహాలు చేశారు. బాణసంచాకాల్పులతో పెద్ద దీపావళి గావించారు. మంత్రిని పూలరథంమీద సభాస్థలికి తీసుకొనిపోయారు. దారిడొంకాలేని ఆ మారుమూల గ్రామంలో, ఆరాత్రి వేళ ఇన్నివేలమంది ప్రజలు ఎట్లా చేరారా అనిఆశ్చర్యం కలిగింది.

16 లక్షల ఖర్చుతో, 11 గ్రామాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం కల్గించే పథకంలో ప్రథమఫలితంగా వెలిగండ్లగ్రామ విద్యుద్దీపాలను మంత్రి పి. సి. వెలిగించుటద్వారా, ఆప్రాంత దారిద్ర్యతిమిరాన్ని పటాపంచలు చేశారా అనిపించింది. సభకు అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ కంచుల ఓబులరెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ, తన సహజధోరణిలో పి. సి. వ్యక్తిత్వాన్నిగూర్చి, రాష్ట్రానికి వారు చేస్తున్న సేవలనుగూర్చి గొప్ప ప్రశంసాజల్లులు కురిపించారు. మహాత్మగాంధి, సర్దారు పటేలు, ఆంధ్రకేసరివలె శ్రీ పి.సి. నిష్కళంకమైన ప్రజానాయకుడని, ఆంధ్రదేశమంతా తనదృష్టిని పి. సి. మీద కేంద్రీకరించి, వారి సేవలను పొందుటకు వువ్విళ్లూరుతున్నదని; తాను రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిగా వుండగా, నెల్లూరు జిల్లాలో పి. సి. నిజాలంద్రోసి, జిల్లాను తమవైపుకు త్రిప్పుకోవాలని విశ్వప్రయత్నంజేసి విఫలమై, వారికి దాసోహమైనామని శ్రీ ఓబులరెడ్డి వాక్రుచ్చారు. శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డి మాట్లాడుతూ పి. సి. దయవల్లనే తాను సమితి అధ్యక్షుడనయ్యానని, శాసనసభ్యుడు కాగలిగానని, వారి దయవల్లనే నేడు వెలిగండ్లకు విద్యుచ్ఛక్తి లభించిందని చెప్పారు.

శ్రీ పి. సి. ఉపన్యసిస్తూ ప్రజాసేవ జేసే యువకులంటే తనకెంతో అభిమానమని, అందుకనే తాను యువకులను ప్రోత్సహించి రాజకీయాలలో ప్రవేశపెడుతున్నానని, యువకులు వట్టిమాటలతో కాలం వెళ్ళబుచ్చక, గ్రామాలుతిరిగి, ప్రజల మధ్యమెలగి, సేవ జేయాలని పుద్బోధించారు.

మంత్రిగారి గౌరవార్థం వెలిగండ్ల సమితి ఆనాటిరాత్రి గొప్పవిందుజేసింది. విందు అనంతరం మంత్రిగారి బృందం కనిగిరిచేరి, విశ్రమించింది.

భూమితనఖాబ్యాంకు

14 తేది వుదయం శ్రీ బి. రామసుబ్బారెడ్డిగారి వుపాహారవిందు అనంతరం, వారే అధ్యక్షులుగా, రూ. 5000 ల షేరు ధనంతో, 500 మంది సభ్యులతో క్రొత్తగా నెలకొల్పబడిన కనిగిరి భూమితనఖా బ్యాంకును శ్రీ పి. సి. ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

ఈ సందర్భంలో శ్రీ కంచుల ఓబుల రెడ్డి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. శ్రీ బి. రామసుబ్బారెడ్డి మంత్రిగారికి స్వాగతమిచ్చి, భూమితనఖాబ్యాంకు స్థాపనా కృషిని వివరించారు. భూమితనఖా బ్యాంకుల తూర్పుసర్కిల్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు కనిగిరి భూమితనఖాబ్యాంకు జిల్లాలో పదవదని, రాష్ట్రంలో 120 వ దని వివరిస్తూ, దీని సహాయాన్నిపొంది అభివృద్ధి చెందవలసిందిగా రైతులను కోరారు. ఒంగోలు సబ్ రిజిస్ట్రారు శ్రీ షేక్ మిరాజ బ్యాంకులో అప్పులు పొందు విధము మున్నగు వివరాలను నివేదించారు. శ్రీ పి. సి. మాట్లాడుతూ రైతులను నిస్వార్థంగా, నిజాయితీగా సేవచేయగలదనే వుద్దేశ్యంతో తానీబ్యాంకుకు ప్రారంభోత్సవం చేస్తున్నానన్నారు. శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డి వందనసమర్పణం గావిస్తూ, ముఖ్యంగా బ్యాంకుస్థాపనకు అత్యంతంగా సహకరించిన సబ్ రిజిస్ట్రారు షేక్ మిరాజ సాహెబ్‌కు ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞత వెల్లడించారు.

—మా. వి.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

అద్దరుగుడ్డల్ని మన నెల్లూరుషాపులకు సరఫరా చేయించి కాంగ్రెస్ కనీసావసరమైన అద్దరుగుడ్డలోటును తీర్చండయ్యా అంటే వినేనాధుడు లేడే!" ఇదీ అయన విలాపంలోని ప్రధానమైన అలాపన!

ఈరోజుల్లో కొత్తవారుకానీ, పాతవారుకానీ కాంగ్రెస్‌వారు నానావిధ, నానారకకోర్కెలను వెల్లడించుకొంటూ, విన్నవించుకొంటూ, అదికావాలి, యిదికావాలి అని యాగబడుతుంటే; యేమీలేదు నెల్లూర్లో మంచి మంచి రకాల అద్దరుగుడ్డలసాపొకటి పెట్టించండయ్యా అని వొకచిన్న, చాలచిన్న కోర్కెను వొకపాత కాంగ్రెసువాది నోరారా వెల్లడిస్తే దాన్ని పెడచెవినబెడ్తున్నారేమనకాంగ్రెసునాయకులు-అని నేనూకాస్తంత బాధపడ్డాను.

నిజం, నెల్లూర్లో అద్దరుకు డిమాండేమిలేదంతవుంది. మామూలుగావుండే పెద్ద, చిన్న కాంగ్రెస్ నాయకమ్మన్యులుగాక; ఇప్పుడు నెల్లూరుజిల్లాలో హోల్ మొత్తం మీద అన్నిసమితి ప్రెసిడెంట్లూ కాంగ్రెస్ వాళ్లయిపోయారు. ఆయాసమితి సామంత రాజ్యాల్లోని నానావిధ స్టాండింగ్ కమిటీల్లోని సభ్యగణమూ కాంగ్రెస్‌వాళ్లే అయిపోయారు. ఇకవీళ్ళనంటిపెట్టుకొని తామరతంపరమాదిరిగా యితరచిల్లర చోటా నాయకగణమూ చాలామంది వుండనే వుంటిరి.

వీరంతా అనేకానేక పనులకోసం తరచు నెల్లూరు రావల్సివస్తున్నదిగదా. నెల్లూరు వచ్చినపుడు బడానాయకులముందు నిలబడవల్సినప్పుడు సున్నితమైన అద్దరువస్త్రధారులై వుండవల్సివస్తున్నదిగదా. ఇట్లా నెల్లూర్లో మేలురకంఅద్దరుకు మంచి డిమాండు వుంటూ వుంటున్నది. కాని ఇట్లాంటి మేలురకం అద్దరువస్త్రాలు నెల్లూర్లో అసలు దొరకడమేలేదని చాలా రోజులనుండి వొకఫిర్యాదు దట్టంగావుంటున్నది. ఇక్కడెక్కడాదొరక్క యేమద్రాస్ వెళ్లినప్పుడో, లేక యే హైద్రాబాద్ వెళ్ళినప్పుడో అద్దరుగుడ్డలు తెచ్చుకోవలసివస్తున్నది. మధ్యతరగతి కాంగ్రెస్‌జనం అద్దరుగుడ్డలు కావల్సినప్పుడల్లా యింతదూరం వెళ్ళిరావాలంటే నానా యిబ్బందులు పడిపోతున్నారు. నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డు పడిపోడ్లోవున్న యేకైక 'అసలుఅద్దరు'భాండాగారంలో స్వాతంత్ర్యం రాకపూర్వం నాటి నాటుఅద్దరు రకాలేగాని యిప్పటి నవనాగరికపు రకాలు మచ్చుకైనా వుండడంలేదట.

ఇందుకు సాక్ష్యంగా నెల్లూరు మండల కాంగ్రెసు ముఖ్యుడొకాయన కేవలం అద్దరుగుడ్డలకోసమనే సుమండీ మొన్నిమధ్యనే మద్రాసు వెళ్లొచ్చాడు. ఇట్లా అద్దరుకవడంకోసం కటకటలాడిపోతుంటే దాని విషయమే పట్టించుకోకుండా వుంటున్న మన మండల కాంగ్రెసునాయకుల బాధ్యతారాహిత్యాన్ని యేమనికొనియాడాలి?

' ' '

నెల్లూరుకు నాలుగుకాలేజీలు వస్తున్నాయని కొందరు, వచ్చేసాయని మరికొందరు అంటున్నారు. కుగ్రామాలకైతేనేమి, తాలూకా కేంద్రాలకైతేనేమి, యెక్కడికైతేనేమి కాలేజీలు కాలేజీలేగదానని సంతోషించమంటున్నారు మనమండల నాయకప్రముఖులు. సంతోషానికేం సంతోషమేగాని కొత్తకాలేజీల సంబరంలోబడి మనవారు పాతకాలేజీలసంగతే మర్చిపోతున్నారేమని వొకవైపు; పాతకాలేజీల నిర్వహణాసుళువంవల్లనైనా మన వారికేమాత్రమైనా జ్ఞానోదయమైనట్లు లేదేనని మరోవైపు అసంతృప్తిగావుంది.

ఎందుకంటారా? రెండుమూడులక్షలు పోగుచేసి పదెకరాలబీడు సేకరించేయగానే కాలేజీ, కాలేజీ అని ఆగంచేయడం, ఎట్లనో తంటాలుపడి రాజధానిలో పట్టుకోవల్సిన వాళ్లను పట్టుకొని కాలేజీలను సాధించుకోవడం, ఆతర్వాత వాటిమాటే అనుకోకుండా వుండడం నేడుజరుగుతున్నది. దీనివల్ల యీ విద్యాసంస్థల్లో వుండవల్సిన కనీస సదుపాయాలైనా లేకుండా, అక్కడ చెప్పే విద్యాస్థాయికూడా అంతంతమాత్రంగానే వుంటూ మరుగుజ్జు విద్యావంతులను తయారుచేయడానికి మాత్రమే తోడ్పడుతున్నారు. చాలా కాలేజీల్లో తగిన భవనాలుండవు, భవనాలుంటే బెంచీలు, కుర్చీలుండవు; అవివుంటే లేబరేటరీలుండవు; లేబరేటరీలుంటే బోధనాపరికరాలుండవు; లైబ్రరీలు, రీడింగ్‌రూములు అసలువుండవు, అవివుంటే తగిననిర్వాహకులుండరు; లెక్చరర్లుంటే వాళ్లకిచ్చేందుకు జీతాలకు రాళ్ళుండవు. అర్థికమాంద్యంతో మన కాలేజీలు దాదాపుగా మ్రగ్గిపోతున్నాయి.

విజయనగరంలాంటి పురాతన కాలేజీల్లోనే ఆమధ్య నాలుగునెలలపాటు జీతాలివ్వలేదట. ఒంగోలు కాలేజీలో మూడు నెల్లనుండీ జీతాలివ్వలేదని మా విలేఖరి పంపిన వర్తమానం చదివేవుంటారు. చీరాల, బాపట్ల, నర్సపూర్‌లాంటి యితీవల యేర్పడిన కాలేజీల్లో కనీససౌకర్యాలేవీ లేవని వింటున్నాం. ప్రభుత్వగ్రాంట్లకోసం ప్రాకులాడ్డమే పనిగా పోయింది.

ఇతర కాలేజీల సంగతెందుకుగాని మన జిల్లాలోని కాలేజీలవిషయానికొస్తే నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజి చాలా పురాతనమైంది. కావలి కాలేజి కాస్త యితీవలది. కావలిలో తగినన్ని భవనాలులేని కొరత కొరతగానే యింకా వుంటున్నది. ఇంకా అనేక యాతి బాధలు ఆ కాలేజిని వేధిస్తూనే వున్నాయి. వి. ఆర్. కాలేజి సరేసరి ప్రత్యేకించి చెప్పాల్సిన పనిలేదు. నెలజీతం వుద్యోగులకు మొదటి వారంలో అందడం యెప్పుడో అరుదుగాగాని జరగదు. సరే యిక భవనాలందామా? గోడలవరకు లేచివున్న గదులు అట్లనే పడివున్నవి; పైకప్పుమాటేలేకుండా ఎండగాలికి నానుతున్నాయి. కొన్ని గదుల్లో విరిగి సొరిగిపోయిన బెంచీలు, కుర్చీలు; లైబ్రరీలో పుస్తకాలు, పత్రికలుతప్ప మరేమైనా దొరుకుతాయి. గోడలంతా బూజు పట్టి యేమిటో పీడగా, దిక్కుగా కనపడుతుంటుంది వి. ఆర్. కాలేజి.

ఇట్లాంటి దౌర్భాగ్యపు వాతావరణంలో చదువు సంధ్యల వున్నతప్రమాణాలమాట యెత్తడం అతిప్రసంగమవుతుంది. పరిశోధనాత్మక ప్రజ్ఞావైభవాలను ప్రోది చేయడమనేది ఇసుకనుండి తైలం తీయడమంతపనై పోతున్నది. ఇట్లా వీటిమానాన వీటిని వదిలేసి జిల్లాలో మరి నాలుగు కాలేజీలు స్థాపించబోతున్నామనటంటుంటే ఆశ్చర్యంగానేవుంది. వీరికి విద్యఅంటే ఎంత గౌరవాభిప్రాయముందో వేరేచెప్పాల్నా?

అమెరికావంటి దేశంలో కూడా "Though a college thrives on scholorship it survives on charity" అనే నానుడికి అర్థమున్నదంటే మనదేశంలో వేరేచెప్పాల్నా?

**** త్వరలో ****

నిర్మల

DELUXE

కాఫీపొడి

అసలు నీలగిరి గుండు కాఫీగింజలతో తయారుచేయబడును.

Edited, printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nelore. (A P)